

NAAR RAPIDOLIE

HET ZESDE WERELDDEEL

DOOR

R. SPRINGER

GEILLUSTREERD

DOOR

O. ROLAND.

NAAR RAPIDOLIË

NAAR RAPIDOLIË

HET ZESDE WERELDDEEL

EEN TOOVERROMAN VOOR KINDEREN

DOOR

RALPH SPRINGER

MET TEEKENINGEN VAN ROLAND

UITGAVE: N.V. DRUKKERIJ JACOB VAN CAMPEN — AMSTERDAM

De Jaarvergadering der Toovenaars.

Het geschiedde op een zomermiddag.

In een oer-woud, in midden-Azië, zat Wijs, het Opperhoofd van alle Toovenaars ter wereld, met zijn rug tegen een drie meter dikken boom. Hij luisterde aandachtig naar den zang van een tiental leerling-toovenaars, dat in het geweldig doolhof van takken en bladeren wegschool. Zij zongen het korpslied van den Wereldbond van Toovenaars en sloegen daarbij met hun tooverstokjes de maat.

Het refrein klonk:

Pinka-ponka panko-ponkie

Pinka-ponka, pan-kie-poo!

Terwijl zij zongen, kwamen er voortdurend Toovenaars bij. Sommigen vlogen op hun stokje door de lucht en daalden vlak voor hun Opperhoofd neer. Anderen schoten als een kogel uit den grond, maakten een reuzenzwaai door de lucht en stonden dan plotseling stil. Een streek met hun stokje over den grond en het gat was weer dicht. Ook kwamen er zoo maar uit dikke boomstammen gelopen, alsof daarin deuren waren, die men open en dicht kon doen. Weer anderen galoppeerden op een koningstijger of een schildpad, stapten vóór hoofdman Wijs af en stuurden daarna hun rijdier weer het bosch in. En er waren er zelfs die zich in een olifant, wild zwijn of kanarievogel hadden veranderd en nu plotseling weer de gedaante van een mensch aannamen.

Wel honderd Toovenaars uit alle landen verzamelden zich om hun grijzen hoofdman, want allen had hij doen weten dat hij ze spreken moest. En onder-tusschen zongen de leerlingen steeds luider hun Pinka-ponka lied en elke nieuw aangekomen Toovenaar viel dadelijk in. Het woud daverde van de Pinka-ponka's.

Toen stond Wijs, de grijze Tooverhoofdman, op en tikte driemaal met zijn pink tegen den boom. Dat gaf een geluid, alsof tien orkesten tegelijk een heel hooge C aanhieven. Direct zwegen allen; zelfs geen blad bewoog zich meer.

Wijs sprak:

— Waarde Toovenaars, ik heb u ter vergadering geroepen, om u te vragen hoe het met de kinderen in alle landen gaat.

Toen daarop allen door elkaar riepen: „lief” „schattig”, „ondeugend” en „rakkers, zooals ze altijd waren” tikte Wijs met zijn nagel tegen den boom.

— Dát bedoel ik niet, zei hij toen. Hoé spreken de kinderen over ons, Toovenaars? Lezen ze nog even graag als vroeger de mooie sprookjes, die we voor hen bedacht hebben?

Alle Toovenaars schudden gelijktijdig van nee.

— Neen Wijze Wijs! riep er een. De kinderen lachen om ons.

— Zij gelooven niet meer aan Toovenaars, Elfen en Kabouters! riep een ander.

Zij beweren, dat tooveren fopperij is en ze gelooven alleen nog maar wat ze zien. Wijs schudde bedroefd het grijze hoofd.

— Dat is jammer voor de kinderen, als zij niet meer gelooven aan het mooie, wat de sprookjes hun leeren. Als kinderen in hun jeugd lezen dat kwaad in

goed en leelijk in mooi kan veranderen, dan zullen zij, als ze groot zijn, altijd naar die wonderen uitzien. En als de Toovenaars er dan geen tijd voor hebben, zullen zij zelf trachten het te doen. Kinderen, die van mooie sprookjes houden, worden later goede menschen, die het slechte verachten.

— Elfen en Kabouters, verschijnt! riep hij luid.

Aanstands krioelden door het woud honderden dansende Elfjes en klauterden ontelbare Kabouters langs de

boomen op en neer. De leerlingen vonden het een gunstig oogenblik, om het Pinka-ponkalied weer aan te vangen, maar Wijs fronste streng het voorhoofd.

Daarop vroeg hij allen Toovenaars, Elfen en Kabouters raad, hoe men de kinderen weer aan tooverij kon doen gelooven en hen tot het lezen van sprookjes kon brengen. En een ieder zei iets. De een wou tien miljoen tooverboekjes met beweegbare platen onder de kinderen verdeelen. Een ander wilde naar iedere school een echte Fee, Elf of Kabouter sturen, om in plaats van de onderwijzers les te geven. En een derde stelde voor, in de groote tooverbakkerij vele miljoenen Toovenaars, Elfen en Kabouters te maken van chocolade en marsepein en die onder de kinderen uit te deelen.

Toen kwam Rapido, de Hollandsche Toovenaar, naar voren en sprak met luide stem:

— Edele en machtige Tooverhoofdman! De kinderen zullen niet weer aan ons en onze daden gelooven, of ze moeten met eigen oogen het groote Tooverland, ons Vaderland, hebben gezien. Ik raad u aan eenige kinderen daar heen te sturen en ze alles te laten meemaken. Als zij dan later terugkomen en er van vertellen....

De anderen vonden dien raad zóó prachtig, dat ze Rapido zelfs niet lieten uitspreken. Ze droegen hem in het rond en zongen daarbij het Pinka-ponkalied der Toovenaars. Zelfs Wijs zong mee, zoozeer was hij in zijn schik.

Uit erkentelijkheid voor Rapido's goeden raad besloot hij dat Tooverland voortaan „Rapidolië” zou heeten en dat Rapido er dié kinderen heen mocht sturen, welke hij geschikt vond.

Rapido maakt een Tooverluchtschip.

Het algemeen gejuich over Rapido's goeden raad was niet zoo volkomen oprecht gemeend, als het scheen. Zelfs riepen eenige Toovenaars, dat zijn voorstel een oud nieuwtje was en dat hij waarschijnlijk een boek over Columbus had gelezen. Maar de tijd voor vergaderen was verstreken en de Toovenaars moesten maken dat zij wegwamen.

Dat ging echter niet zoo gemakkelijk en veroorzaakte veel opschudding en verwarring. Want, er stonden zóóvele Toovenaars, Elfen en Kabouters open, dat er niet aan rechts en links houden viel te denken. Dán waren er Toovenaars, die te koningstijger waren gekomen en nu bij vergissing in een boomstam wilden verdwijnen. Die stootten natuurlijk hun hoofd tegen hen, die daar waren uitgekomen en er weer in wilden. Twee toovenaars veranderden zich, door de haast, in denzelfden Olifant en dat werd toen een monster met acht pooten, twee koppen en twee slurven. Het dier wilde twee kanten tegelijk uit, want de twee Toovenaars waren uit verschillende richtingen gekomen.

De grootste verwarring stichtte er een, die vergeten was, dat hij uit den grond was gekomen en zich bij vergissing door de lucht wou verwijderen. Hij vloog regelrecht in den boom, waar de leerlingen zaten. En dat wel met zooveel kracht, dat ze er allemaal uitbuitelden en als rijpe vruchten om Wijs heen op den grond vielen.

Dat gaf groot gelach. Want als jullie denkt dat Toovenaars niet van een grap en van lachen houden, dan heb je het mis. Ze brulden zelfs zoo geweldig, dat de dikste boomen er van schudden en een wolk van bladeren neerkwam. Maar toen vond Wijs het ook welletjes. Snel schreef hij met den wijsvinger een spiraal in de lucht en boems — het was weer stil in het woud.

Wijs zat nog rustig tegen zijn boom aan; vóór hem stond nog slechts Rapido en om hem heen lagen de leerlingen.

— Ziezoo, jullie kunt me mooi helpen aan mijn luchtschip, zei Rapido tegen hen. Over een kwartier varen we naar Holland.

Hij zag er nu niet uit als een Toovenaar uit een boek, omdat hij zich graag de „moderne” Toovenaar noemde. Hij droeg een sportpak en sportpet, als was hij captain van een elftal. In zijn zijzak stak een krant en in zijn mond een cigaret. Hoewel hij altijd en voortdurend rookte, werd zijn cigaret nooit kleiner.

Nu zwaaide hij met zijn stok boven zijn hoofd en onmiddellijk regende het groote en kleine takken uit de boomen.

Daarop trok hij een figuur op den grond in den vorm van een torpedo; van voren spits en naar achter breed en rond toeloopend. Hij keek de takken streng aan en die schuifelden toen als slangen binnen de figuur en vlochten zich netjes in elkaar als een groote mand. Toen plaatste hij twee leerlingen aan de spits, twee achteraan en aan iederen zijkant drie. Drieklappen in de handen en de

jongens waren door koorden aan de mand gebonden, als aangespannen paarden. En nu trappelden ze van ongeduld, als veulens die zin in draven hebben.

Rapido keek tevreden naar zijn werk. Hij gaf iederen jongen een cigaret, schoot een zakpistool af en tegelijk brandden alle tien cigaretten. Maar op het zelfde oogenblik zonk het luchtschip met de jongens in den grond.

Wijs knikte goedkeurend.

— Dat heb je knap gedaan, zei hij. Als ik over drie miljoen eeuwen geen lust meer mocht hebben Tooverhoofdman te zijn, dan mag jij mijn plaats innemen.

Rapido maakte een buiging en stapte naar de plaats waar zijn luchtschip verdwenen was. Hij deed een diepen haal aan zijn cigaret en de mand rees weer, omringd door de tien leerlingen, die om het hardst rookten. Nu stond hij in de mand. Weer schoot hij zijn pistool af — het luchtschip verdween. Een ferme trek aan zijn cigaret, het stond er weer. Nu beschreef hij met zijn stok een cirkel in de lucht en blies dien vol rook.

— Voorwaarts naar Holland! riep hij luid.

De leerlingen hieven tegelijkertijd eerst het rechter- en daarna het linkerbeen op en draafden schuin naar boven. Toen ze hooger dan den hoogsten boom waren, zetten ze koers naar het Westen.

Wijs stak een cacaoboontje in den mond en blies een vervaarlijke blauw-grijze wolk uit, die het luchtschip en zijn dragers onzichtbaar maakte. Daarna veranderde hij, voor afleiding, het oerwoud in een wandelpark met melkhuisjes en een muziektent.

Wij gelooven niet aan tooveren.

Dien zelfden zomermiddag speelden vakantie-kinderen in het Baarnsche Bosch, Don Quichotte. Er waren er wel vijftien, wier ouders gedurende de zomermaanden allen in den omtrek van Baarn woonden. De vijf meisjes onder hen stelden voorname „edelvrouwen” voor, die naar een verre stad reisden en onderweg door vier jongens werden aangevallen. Die wilden haar natuurlijk geen kwaad doen, maar zij speelden voor „roovers” en moesten trachten, de edelvrouwen haar geld en diamanten af te nemen. Van de overige zes jongens speelde één voor Don Quichotte, een ander voor Sancho Pancha en vier voor paard en ezeltje. De beide ruiters noemden elkaar Don en San en werden door hun vriendjes ook zoo genoemd.

Nu galoppeerden ze de roovers achterna, voorafgegaan door Manus, de hond van San, die de booswichten op het spoor was. Manus was in geen enkel opzicht een echte rashond. Hij was gevlekt als een bonte koe en had een staart als een slingeraap. Klimmen kon hij als een kat en zijn blaffen had meer weg van lachen, dan van echt hondengeluid.

Hoewel Manus wist, dat het spelletje maar een grap was, stelde hij zich verbazend ernstig aan en gedroeg zich, als was hij heusche roovers op het spoor. Hij rende zoo woest op de meisjes toe, dat het jongste, Marietje, schrok en begon te huilen. Toen hield Manus zich alsof dat de schuld der vier roovertjes was en besprong die nu zoo heftig, dat ze, de een na den ander, op den grond

tuimelden. Toen Don en San eindelijk kwamen aangereden, stond de hond boven op een zijner overwonnenen en keek hij zijn baas buitengewoon verwaand aan.

Allen zetten zich in een kringetje om Marietje heen, maar ze liet zich niet troosten. En Truusje zei, dat ze ook nooit weer „edelvrouw” wou spelen.

Die twee liepen weg, het hoofd trotsch in den nek.

Daar klonk plots een vreemd gedruisch, als van een zwaar voorwerp, dat op den grond neerkwam. Heftig blaffend sprong Manus weg, maar kwam direct terug. Hij lachte niet, deed erg bedaard en keek peinzend voor zich uit, alsof iets hem te geleerd was. Achter hem liep een heer in sportpak en met een cigaret in den mond.

Dat was Rapido, zooals jullie natuurlijk al raadt. Hij deed echter, alsof hij

de kinderen, die luid praatten, niet bemerkte.

— Ik heb duidelijk geraas gehoord, beweerde San, die nog voortdurend om zich heen keek. Manus, heb je niets gezien?

De hond keek hem flauw glimlachend aan en schudde dan den kop.

— Je hond is betooverd, zei de jongen, die voor vóórpaard had gespeeld. Hij doet, of-ie niet meer weet, dat-ie leeft.

— Betooverd, zei Don minachtend. Spreek van iets verstandigs. Wie gelooft nu aan tooveren?

— Tooverij is inbeelding van kleine kinderen, zei Gerda eigenwijs. Zij was de grootste der drie meisjes.

Iedereen zei iets. Zelfs Manus scheen zijn verwondering te boven te komen en blafte luid, als lachte hij smakelijk om zulken onzin als tooverij.

Nu kwam Rapido naderbij.

— Dag kinderen, ik hoor dat jullie je vroolijk maakt over tooverij. Zeker nog nooit een toovenaar gezien?

— Nee, mijnheer en een echte St. Nicolaas óók niet, antwoordde Don.

— Nu, let dan eens op.

Rapido nam een hol stokje uit zijn zak en blies er door. Opeens waren alle boomen verdwenen en was rondom niets dan weiland. In de verte graasden koeien. Nog vóór de kinderen iets konden zeggen, blies hij door het andere eind; het eiland verdween en er was weer bosch, waarheen men ook keek. Een paar jongens sprongen op, keken verbaasd om zich heen. Don trok spotachtig de schouders op.

— Nu Don, als dit geen tooverij is, hoe noem je het dan? vroeg Rapido.

— Gezichtsbedrog. Dat heb ik ook al eens op een film gezien.

Rapido glimlachte. Nu deed hij een sterken haal aan zijn cigaret en aanstonds rees zijn luchtschip uit den grond op, tot aan de toppen der boomen. Toen schoot hij zijn pistool af en dadelijk zonk het weer en verdween in den grond.

De jongens snelden naar de plek, doch er viel niet te bespeuren, dat de grond open was geweest.

— Wel Don, is dit nu óók gezichtsbedrog?

— Nee mijnheer, maar toch niets meer dan een sterk staaltje van vlugheid. U schoot natuurlijk uw pistool af, om onze aandacht af te leiden. Om die goochelarij lacht zelfs onze hond.

En werkelijk, toen Don daarop Manus aankeek, lachte het dier zoo

hartelijk, dat alle kinderen met hem instemden. En zelfs Rapido kon zijn lachen niet bedwingen.

Een onverwachte luchtreis.

Rapido was niet boos om Don's vrijmoedigheid. Hij streelde Manus liefkozend over den rug, waardoor de gele en bruine vlekken verdwenen en de haren een lichtblauwe kleur kregen. Manus likte Rapido dankbaar de hand.

— Je schijnt me een flinke jongen toe, Don. Maar, een echte Hollandsche jongen zou eerder gevraagd hebben een tochtje mee te maken met het tooverschip, dan er om te lachen.

— We wilden u niet uitlachen, mijnheer, maar dat schip is volstrekt geen schip, zei Elly, Gerda's vriendinnetje.

— Wat is het dan, Elly?

— Niets dan verbeelding. Maar een aardig kunstje is het, dát moet ik zeggen.

— Ik denk dat jullie een klein beetje bang bent, zei Rapido luchtig. Hij trok met zijn stok den omtrek van het luchtschip op den grond. Of, heeft één toch nog den moed óver deze lijn te stappen.

— Moed! Daar ben ik al! riep Don.

— En ik ook, zei San. Kom, Manus, bij den baas.

Rapido keek hen glimlachend aan.

— Gerda durft niet. En de andere jongens?

De andere jongens schudden vreesachtig het hoofd, maar Gerda bedacht zich niet. Ze tilde nuffig haar rokje een tikje op en stapte over de lijn heen. Toen volgde Elly.

Rapido wenkte het derde meisje en de andere jongens, maar zij kwamen niet. Toen haalde hij met kracht aan zijn cigaret.

De twee jongens en twee meisjes voelden een schok, als kwam de grond met

geweld naar boven. Er suisde iets snel voorbij hun oogen; ze sloten ze een oogenblik.

— We stijgen werkelijk! riep Elly ongerust.

— Laat je niets wijs maken, zei Don dapper. Doe je oogen maar eens open.

Nu deed hij ze zelf open en bemerkte met schrik dat de boomen onder hen wegschoten. In de diepte liepen zijn vriendjes angstig weg.

— Het is goed, mijnheer, ik geloof u. Laten we nu maar weer dalen! riep San.

Niemand antwoordde. Verbaasd keken de kinderen elkaar aan. Zij vieren en de hond waren de eenigen in het schip. De Toovenaar met de cigaret was verdwenen. Ook de jongens, die ze straks om het luchtschip hadden zien staan, waren er niet meer.

— Misschien is het toch verbeelding, mompelde Gerda. Misschien slapen we wel.

— Noem het maar verbeelding, zei San en wees naar een toren. Kijk eens, daar is Laren.

De meisjes zetten zich bedrukt op den bodem der mand neer en zochten hun zakdoekjes.

— Is dat Laren! riep Don nu luid en dapper. Dan maar Laren. Dan maken we een vacantietochtje per luchtmand. Dat is immers niet om te huilen.

— Moeder weet niet waar ik ben, antwoordde Elly, haar oogen afvegend.

De jongens stootten elkaar in de zijde, grepen schertsend de meisjes bij de handen en trokken haar overeind.

— Anders niet! riep San. Nu, als die vriend met zijn cigaret een echte Toovenaar is, dan kan hij ook wel onze ouders doen weten waar we zijn. Wat zeg jij ervan, Manus?

Manus lachte en de kinderen schaterden nu mee. Toen klonk plotseling, uit het midden der mand, de stem van den Toovenaar.

— Natuurlijk zal ik jullie ouders bericht zenden. Maar ik heb anders nog nooit gehoord dat Hollandsche jongens en meisjes huilen op een plezierreisje. De kinderen keken verrast op, maar buiten hen en den hond was er niemand in de mand. Toen riep Don:

— Maar we huilen ook niet, we zingen.

En meteen ving hij het mooie lied aan:

„Makkers komt, makkers komt, het speeluur slaat”.

Allen zongen luidkeels mee en Manus blafte de contra-bas, zoodat het klonk alsof een heele klas over het bosch zweefde.

Zij voeren nu tusschen Laren en Bussum en talloze fietsers, die in het gras lagen en bewoners van villa's keken verbaasd het zingend schip na. San bond zijn zakdoek aan den staart van Manus en die liet haar over den rand van de mand wapperen als een heusche vlag. De menschen beneden dachten, dat

dat een groet aan hen was en in een oogwenk zwaaiden er duizenden met zakdoeken en hoeden terug.

Dat gaf vroolijkheid in de mand.

— Het zal wel goed komen, zei Don. En dat geloofden de anderen nu ook.

Toen draaide de mand plotseling scherp naar het Noorden.

— Huizen! riep Gerda en klapte in de handen. Heerlijk!

— De Zuiderzee! juichte Elly. Kijk, visscherspinken.

Toen daverde opeens een schot. Een rookwolk joeg over hen heen.

Na de verdwijning. Een geruststellend bericht.

Toen het tooverschip zoo onverwacht uit den grond opsteeg, liepen de andere kinderen uit angst op een drafje naar huis. Het eerst kwamen ze voorbij de villa, waar Gerda's ouders gedurende de zomermaanden woonden. Zij gingen er binnen en vertelden de wonderbaarlijke gebeurtenis.

— Och kom, de kinderen verbeelden zich dat maar, zei Elly's moeder, die er op visite was. Er bestaan geen tovenaars. Maar het lijkt me niet onmogelijk dat de kinderen door zigeuners zijn meegenomen.

Ze telefoneerde terstond aan de politie en aan de ouders van Don en San. De kinderen gingen intusschen het dorp door en vertelden hun nieuwtje verder. Weldra vertelden alle menschen de vreemdste geschiedenissen aan elkaar, al wisten ze er niets van.

In minder dan een half uur was een troep van honderd mannen, gewapend met zeisen, hooivorken en knuppels, op weg naar het zigeunerkamp. Voorop liep een groote, dikke boer met het vaandel der Kegelveeniging.

Toen ze dicht bij het kamp waren ging hij, met twee andere boeren vooruit, om zonder veel praatjes de uitlevering der kinderen te eischen. Bij het zien van dat geweldig leger lieten de zigeuners de potten en pannetjes, die ze repareerden, in den steek en sloegen op de vlucht.

De politie-commissaris had intusschen de kinderen in verhoor genomen en wist niet wat hij van hun vertelling gelooven moest. Zoolang hij commissaris was, had zich nog nooit een Toovenaar of Tooverschip laten zien en ook waren er nog nooit kinderen geroofd. Hij telegrafeerde echter dadelijk aan den generaal van het leger, de fortcommandanten, den chef van den vliegdiens en de kustwachtschepen. En natuurlijk aan het Nederlandsche bureau voor draadlooze mededeelingen. In minder dan geen tijd snorden honderden automobielen en motorfietsen langs alle wegen om de kinderen op te sporen. Het fort te IJmuiden schoot, bij ontvangst van het telegram, een kanon af, om den Toovenaar aan te raden de kinderen maar gauw weer

terug te brengen. Dat was het schot, dat de kinderen in het luchtschip hoorden.

Het draadloos bureau vertelde tegelijkertijd, door middel der radio-apparaten, in alle woonhuizen, scholen en kantoren de verdwijning der vier kinderen en raadde de ouders aan hun kinderen thuis te houden. Intusschen stelden allerwegen de filmoperateurs hun toestellen op, om bij verschijning van het Tooverluchtschip het direct te kieken en in de kinderbioskoop te vertoonen.

De oudste broers van Don en San bedachten een plan en brachten dat spoedig ten uitvoer. Ze leenden van alle jongens in het Gooi ballonnetjes, bonden die aan elkaar en bevestigden een waschmand er aan. Nu namen ze hartelijk afscheid van hun ouders en stegen onversaagd op, om hun broertjes te zoeken en den Toovenaar een gevoelig pak slaag te geven. Echter stuitte hun luchtschip bij het opstijgen tegen een uitstekenden tak en viel direct neer.

Terstond snelden al de eigenaars der ballonnetjes naar de plek der noodlanding, om te informeeren of ze heel waren gebleven. De meesten waren natuurlijk gesprongen. Toen viel de

geheele schare eensgezind op de groote broers aan en leverde slag, onder ge-roep dat ze het met opzet hadden gedaan en te bang waren om te vliegen.

Weldra verschenen extra-uitgaven van dagbladen.

De eene krant gaf reeds een kiekje van het Tooverluchtschip, terwijl het de Belgische grens overstak. Wat natuurlijk een onecht plaatje was, want het schip was naar het Noorden vertrokken. En een andere krant wist weer mee te deelen dat de kinderen waren opgepakt door een vliegende inktvisch, wier eigen jongen verdrongen waren. Nu wilde ze de kinderen als inktvischjes groot brengen, beweerde die krant zoo maar.

Die berichten troostten de ouders van Don, San, Gerda en Elly echter allerminst. Tot eindelijk het „Avondblad” het volgende bericht publiceerde:

Aan de ouders der verdwenen kinderen.

Weest niet ongerust. Uw kinderen maken een ontdekkingsreisje naar het Zesde Werelddeel. Hun lotgevallen en avonturen kunt U iederen avond in de Kinderrubriek van de krant lezen.

Toovenaar Rapido.

De aanval op het eiland Marken.

Toen het schot viel, drongen de kinderen verschrikt opeen en grepen elkaars handen. Bij het optrekken van den rook bemerkten zij echter, dat geen hunner gewond was.

— Waarschijnlijk van het fort Pampus of Muiden, zei Don, toen de schrik

Er was markt te Edam en het stadje leek nu een en al kaas. Het kijken er naar maakte hun trek gaande.

— Ik zou wel een stukje lusten, zei Gerda.

Ze hadden in geen uren iets gegeten. Wat zou dat worden, als ze dagen lang in het Tooverschip moesten blijven, dacht nu elk hunner.

Ze voeren over de markt. Boeren stonden bij hun wagen of stapels kazen, hielden er een in de hand, en toonden die met trots aan handelaars. Elly wees er naar een.

— Die moesten wij hebben, zei ze.

Datzelfde oogenblik zweefde de kaas uit de hand van den boer, langzaam maar zeker naar boven. Hij keek haar na, eerst verbaasd, dan woedend en smees haar ten laatste een andere kaas achterna. Deze zweefde de eerste na, naar boven. Toen de jongens in het Tooverschip dat bemerkten, begonnen ze om het snelst te roepen:

— Dié wil ik hebben. Dié óók. En dié óók.

En na elken wensch zweefde een kaas, als een luchtballonnetje, uit de hand van een boer of van een stapel, netjes en bedaard de andere kazen achterna. Weldra zweefden minstens vijftig kazen tusschen hemel en aarde, in de richting van het Tooverschip.

— 't Heeft veel weg van een ballon-wedstrijd, zei Don. Ik ben benieuwd hoe hoog ze kunnen vliegen.

— Nu weer naar omlaag! riep Elly, voor de grap. En, alsof de kazen haar verstonden, daalden ze terstond.

— Zij zijn te zwaar, zei San, teleurgesteld. Nu ze eenmaal zóó hoog waren had ik toch wel graag een stukje gehad.

De kazen daalden gestadig, tot ze iets meer dan een manshoogte boven de straat zweefden. Eenige boeren sprongen op, om er een te grijpen.

— Kazen, hooger, hooger! riep Don.

De kazen stegen weer.

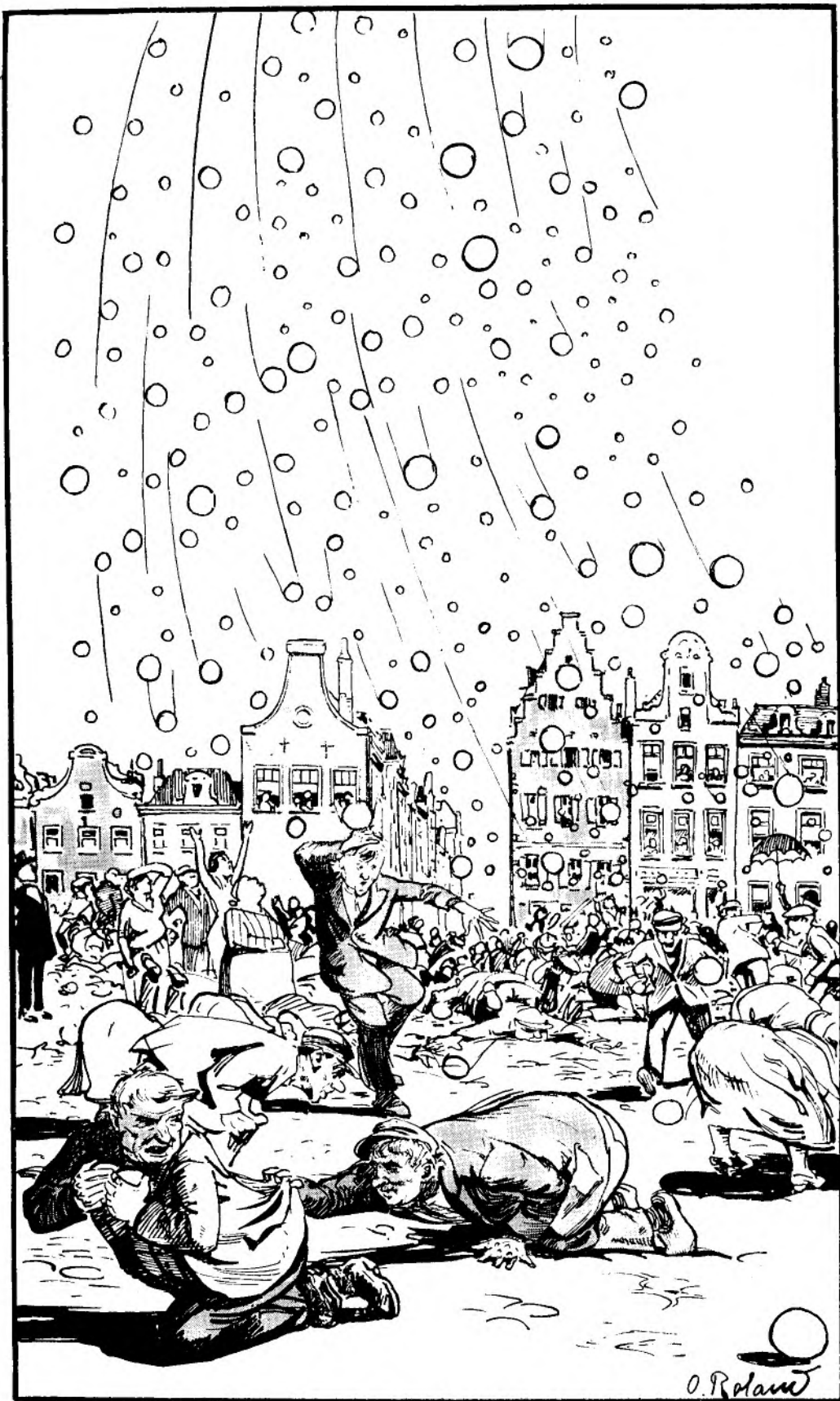
— Nee, lager, lager kaasjes! riep Gerda en klapte van pret in de handen. Nu riepen de kinderen zonder regelmatig „hooger” en „lager” door elkaar en de kazen zweefden als wezenlijke ballonnetjes op en neer.

Dat wond de boeren geducht op. Ze liepen de markt op en af, onder schreeuwen en gebaren. Een enkele klom op een wagen maar juist als hij een kaas wou grijpen, ontglipte

die aan zijn hand en zweefde ze een paar meter omhoog.

— En nu allemaal naar boven! riep Don, overmoedig.

Dat gaf een tumult van belang. Honderden kazen stegen, als vogelzwermen, op, van alle stapels en wagens tegelijk. Sommige boeren wierpen zich languit over een stapel heen, doch de kazen kantelden hen netjes opzij of ontsnapten tusschen hun beenen. Enkele haastige kazen vlogen boeren pardoos tegen het voorhoofd aan en die voeren dan tegen anderen uit, omdat ze om het ongelukje

lachten. Van woorden kwam het tot daden en dra rolde de helft der boeren al vechtend over elkaar heen. De anderen trachtten op hooge trappen of met netten de vluchtende kazen te vangen.

Als een enkele kaas zich grijpen liet, gaf dat dadelijk algemeene twist. Wel twintig boeren beweerden dan dat zij de hunne was. En terwijl zij erom kraakelden, zweefde de kaas in hun kringetje rond en bonsde tegen hun hoofden aan.

Eindelijk was de eerste kaas zoo hoog dat San haar kon grijpen. Een beetje lager naderden de anderen, als groote zwermen roode en gele ballonnetjes.

— Een is genoeg, zei Gerda. Jammer dat we geen geld bij ons hebben. Don kreeg een oolijke inval.

— Nu snel weer naar beneden, kaasjes! riep hij.

Als een hagelslag stortten de kazen allen tegelijk neer. Honderden kwamen terecht op den troep die over de markt vocht en rolde. Dat was eenerzijds wel goed, want daardoor bleven ze min of meer rond en heel.

De boeren schenen er echter anders over te denken. Ze raasden nog luider dan tevoren en wreven hoofd, rug en beenen tegelijk. En daarna werd het uitzoeken tot diep in den nacht, want de meeste kazen leken sprekend op elkaar.

Luchtschip tegen Kanonneerboot.

Voorbij Edam draaide het Tooverschip naar het Westen. Het vloog over Purmerend, Uitgeest en Castricum regelrecht op de duinen aan.

— We varen naar de Noordzee! riep Elly, verschrikt. Wie weet, brengt de Toovenaar ons wel heel naar Engeland.

— Och wat, zei Don. Ik houd het er voor, dat hij ons bij een collega in een badplaats een paar dagen te logeeren brengt.

— Reken daar maar niet op, zei de Stem nu weer.

Wel keken de kinderen weer op, maar deden geen poging meer den persoon te vinden, die bij die stem behoorde. Zelfs Manus trok maar heel even verachtelijk zijn neus op en keek toen weer onverschillig-knipoogend naar de aangesneden kaas. Het was hem een raadsel hoe iemand zóóiets kon eten.

Don zag, met hoeveel minachting hij de kaas beschouwde.

— Men zou zeggen, dat Manus een hekel aan kaas heeft, zei hij. 't Is toch jammer, dat hij niet spreken kan.

— Dat heb ik ook dikwijls gedacht, zei San. Ik wou toch graag dat hij het leerde.

— Waarom wou je dat? vroeg Manus opeens, met een erg vreemde stem, maar toch versaanbaar.

San viel van plezier bijna op de knieën. Jubelend nam hij den hond in zijn armen en zoende hem op den kop. En hoewel de meisjes eerst wel even schrokken, waren zij toch zoo blij, dat ze Don bij de handen grepen en met hem een kringetje dansten óm San en Manus.

— Hou je nu nóg vol, dat er geen tooverij bestaat? vroeg Gerda verwijtend aan Don. Manus, vertel ons nu eens, waarom lust je geen kaas?

— Geef mij maar een vette varkensklui, antwoordde de hond. Hij gaapte bij dat gezegde en toen vloog een been met vleesch er aan, zoo maar door de

lucht in zijn bek. Zonder zich in het minst verwonderd te toonen, greep Manus het tusschen de pooten en ging er smakelijk aan kluiven.

— Luchtschip, ahoi! trompetterde het plotseling door de lucht.

— Wat nu weer! riep Don. Het begon hier juist gezellig te worden.

De kinderen keken door hun stokjes over de verschansing naar omlaag, en zagen een oorlogsschip met de Hollandsche driekleur in top.

— Een kanonneerboot, zei San. Hij zette beide handen aan den mond en schreeuwde:

— Kanonneerboot, ahoi!

Het luchtschip voer echter zoo hoog dat men hem op het oorlogsschip niet hoorde.

— Ze verstaan je natuurlijk niet, zei Don. Je moet door het tooverstokje spreken.

Intusschen werd het schip zichtbaarder. Ze zagen den kapitein en andere officieren door kijkers naar hen opzien. Kanonniers draaiden een stuk geschut met den loop bijna loodrecht naar boven.

— Luchtschip ahoi! riep nu weer een bootsman door een scheepsroeper. Versta je ons?

Nu zette Don zijn stokje aan den mond. En honderd maal luider dan gewoonlijk klonk zijn stem, toen hij riep:

— Kanonneerboot, ahoi! Ja, we verstaan u!

— Welke nationaliteit? Hoeveel man aan boord?

— Hollandsche! riep Don, die zich zoo'n beetje bevelhebber ging voelen.

Vier man en een hond aan boord!

— Vlag hijschen en snel met het schip dalen.

— Lieve grutje, onze vlag hijschen, mompelde San. Manus, steek je staart buiten boord.

Manus grijsde om dien inval en liet zijn staart, waaraan Sans zakdoek gebonden was, over den rand der mand hangen. Toen het de kinderen opviel dat de zakdoek wit was, was het reeds te laat. De kapitein der kanonneerboot dacht, dat het luchtschip zich overgaf.

— Langzaam aan stuurboord neerkomen, riep hij door den roeper. Handen in de hoogte.

Don keek zijn vriendjes aan. Zouden zij zich werkelijk als lafaards overgeven?

— San, Gerda, Elly, zei hij kortaf. Vind jullie goed, dat ik kapitein ben?

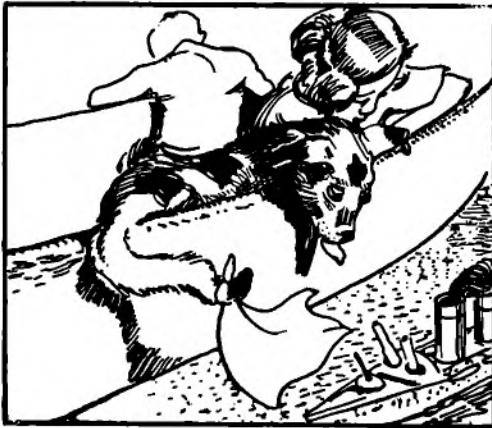
— Ja, aangenomen! klonk het antwoord.

— Als we dalen en ons overgeven, worden we direct als stoute kinderen naar huis gestuurd en zijn we ons leven lang voor de heele school geschandvlekt. Kúnnen we ons dus overgeven?

— Nee! zei San op beslist toon.

De meisjes haalden weifelend de schouders op.

— Geven Hollandsche jongens en meisjes zich zóó maar over! klonk nu de stem van den Toovenaar, verwijtend.

— Nee, nooit! riepen Gerda en Elly tegelijk.

Dons gezicht glansde van plezier.

— Nóóit! riep hij donderend naar omlaag. Dan liever, als Van Speyck, de lucht in.

En dat zelfde oogenblik sprong het Tooverschip, als door een electrischen schok bewogen, naar boven. En voort ging het, naar het Noorden.

Don toont zijn bekwaamheid in het besturen van Tooverluchtschepen.

— Nu ben ik nieuwsgierig of ze het er bij laten, zei Gerda.

— Je veronderstelt toch niet dat de kanonneerboot ons door de lucht achtervolgt? antwoordde San.

— De boot niet, maar vliegmachines misschien, zei Don, op overdreven ernstigen toon. Nu hij kapitein was, voelde hij zich een beetje verantwoordelijk voor het welzijn van zijn bemanning.

Wist ik maar wat de Toovenaar met ons voorheeft.

— Naar het Noorden! klonk de stem.

— Daar heb je hem weer! riep Manus, grappig blaffend. De heele bemanning proestte het uit en Manus grinnikte mee, trotsch op zijn succes.

— Ik heb dorst, klaagde Elly. De kaas is ook zoo zoutig.

— Zuig maar op je stokje, klonk de stem. En als je honger krijgt, knabbel er dan op.

Zij antwoordde niet, maar probeerde het na een poosje toch.

— Heerlijk, lekker frisch! riep ze toen verrast.

De jongens en Gerda keken haar ongeloovig aan maar deden haar toch na.

— Hier Manus, lik jij ook maar eens, zei San. Het helpt werkelijk.

— Een bak water was me anders liever, zei de hond, maar likte toch vijf minuten lang aan het stokje. Daarna strekte hij zich lui uit.

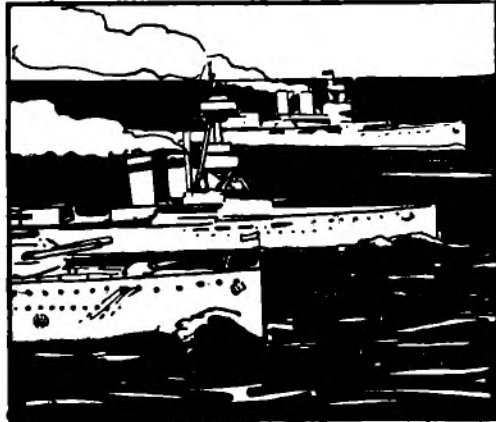
— Wel Manus, bevalt het? Heb je nu nog dorst?

De hond antwoordde niet, doch knipoogde als iemand die zijn ongelijk niet erkennen wil.

Het Tooverschip vloog met groote snelheid verder, op eenige mijlen afstands van de Hollandsche kust. Don tuurde scherp voor zich uit en rimpelde het voorhoofd als een echt zeekapitein.

— Voor den dag ermee, Don! zei San. Waarom kijk je zoo somber? Voorzie je moeilijkheden?

De meisjes, die een gemakkelijk hoekje hadden opgezocht, keken hem nu ook aan.

— Eerlijk gezegd, ja. Over een kort poosje passeeren we Den Helder en daar ligt de vloot.

— Voor ze ons zien, zijn we er voorbij.

— En indien de kapitein van de kanonneerboot nu eens getelegrafeerd heeft en men wacht ons met vliegmachines op? Al ging het naar Australië, ik blijf liever in ons luchtschip, dan me naar huis te laten sturen.

Nu, wat zei ik je.

Hij wees naar omlaag. Allen keken door hun stokje en zagen een vloot van

tien of twaalf groote schepen in slagorde liggen. Nieuwsgierig geworden door hun opgewonden uitroepen, klauterde Manus op Sans schouder en trachtte door diens stokje te gluren.

— Men houdt ons natuurlijk voor spionnen.

Een salvo, dat op hetzelfde oogenblik door de lucht daverde, stelde hem in het gelijk. Allen tuimelden achterover. Don sprong direct weer overeind.

— Voor dat ze op ons zijn inge-

schoten hebben we Den Helder achter ons liggen, zei hij.

Daar begon Manus te brommen.

— Stil jongen, wat heb je nu weer?

— Hoor jij dan niets? vroeg de hond verwijtend.

Don hield de hand aan zijn oor. Hij vernam een vreemd geluid, een geratel dat steeds duidelijker werd.

— Vliegmachines! riep hij. Alle hens aan dek.

Door hun stokjes konden ze nu wel twintig vliegmachines onderscheiden. Ze vlogen op korten afstand van elkaar en stegen al sneller. Weldra bemerkte San op één, een officier met een verrekijker.

— Don! riep hij, zie eens.

— Ja, we zijn ontdekt. Als ze machinegeweren aan boord hebben zijn we verloren. Manus, steek de witte vlag uit.

San keek hem verwijtend aan, maar Manus gehoorzaamde.

— Kapitein, je onteert ons.

Don glimlachte.

— Er óp of er ónder. Als dit een echt Tooverschip is, dan kan ons niets gebeuren. En zoo niet...

Meer zei hij niet. De vliegmachines stegen ál hooger, waren reeds met het bloote oog waar te nemen. Nu vlogen zij uiteen en vormden een wijden cirkel. Het Tooverschip was ingesloten.

— Geef je over! riep een commandant. Dalen of we schieten!

— *Onzichtbaar!* riep Don luid.

Oogenblikkelijk sloeg van uit de mand een dikke, blauwgrijze damp naar buiten, die haar geheel in een groote wolk hulde.

De kinderen konden zelfs geen hand voor oogen zien. Met groote snelheid vloog het Tooverschip tusschen twee vliegmachines door, zonder te worden opgemerkt.

— Waar dat drommelsch luchtschip toch mag gebleven zijn, hoorden de jongens iemand mopperen.

Manus genoot zoozeer van de poets die zij bakten, dat hij lachend achterover rolde.

Tooverdroomen.

Na een poos was de wolk weer opgetrokken. Nu was niets dan lucht en water te zien. Don commandeerde het Tooverschip iets te dalen, in de verwachting, dat de eilanden Tessel, Vlieland en Terschelling zouden zichtbaar worden. Echter was nergens land te bespeuren.

— Waar zijn wij? vroeg Gerda. Vind jullie ook, dat het donkerder wordt?

Don knikte zwijgend, tuurde oplettend door zijn stokje.

— Denemarken, ontsnapte dan aan zijn mond.

De anderen speurden nu ook land.

— Onmogelijk! riep Elly, op beslisten toon.

— Waarom onmogelijk? vroeg San.

— Dat kan een klein kind zien. De grond heeft een donkere tint, is misschien rood of bruin en Denemarken staat op de kaart met gele kleur aangeduid. Dit is de kleur van den Hollandschen grond.

— Hoe kom je er bij, de kleuren op de landkaart als bewijzen te noemen, zei Gerda. Zij lachte, omdat de jongens haar toeknikten en toen lachte Elly ook, om haar domheid. Maar recht duidelijk was het haar nog niet.

Met het vallen der duisternis kwam etenstrek op en bij gebrek aan een maaltijd beten de vier vrienden op hun stokje. Tot hun verbazing was het hun precies of ze aten en na tien minuten waren ze volkomen verzadigd. Manus schudde zijn kop om die dwaasheid en hield zich liever met zijn kluif bezig. Deze scheen gedurende het liggen aan te groeien, want ze was eerder grooter dan kleiner geworden.

— Noorwegen! riep Don. Voor we aan Christiania zijn is het pikdonker.

— Ik heb slaap, zei Gerda en strekte zich gemakkelijk in de mand uit. Elly legde zich naast haar neer en San kroop met Manus in een hoek. Don praatte zichzelf in dat hij als kapitein de wacht moest houden, maar geen kwartier later hurkte ook hij neer.

— Als we maar een deken hadden, zou het hier vannacht wel zijn uit te houden. Komaan, beddegoed, zei hij luid.

Hij geloofde niet dat het Tooverschip ook dáárvoor zorgen kon, maar wou den proef wagen. Weldra voelde hij een wolachtige massa in de mand dringen en hem geheel omwikkelen.

— Lekker warm, mompelden de meisjes. Toen sliepen allen in.

Don droomde nu dat hij kapitein was op een luchtschip, dat zoo groot was als de provincie Noord-Holland en wel tienduizend mannen en vrouwen aan bemanning had. Het werd voortdurend door vijanden aangevallen en beschoten. Zoodra hij echter op dek kwam, maakten de vreemde luchtschepen een diepe

bulging en vielen dan in zee. Telkens, wanneer hij boven een wereldstad voer, heesch men de witte vlag op het stadhuis en gaf de regeering zich per scheepsroeper over. Er was evenwel zooveel lekkers aan boord en zoo'n geschikt voetbalveld, dat hij zijn schip niet verlaten wou.

San droomde dat het tooverschip in zee viel en door een walvisch op sleeptouw genomen werd. Plotseling werden ze door een troep zeepaarden omringd, die hun vertelden dat een leger van duizend haaien op komst was. Hij, Don, Gerda en Elly stapten nu ieder op een zeepaard en renden in woesten galop door den Oceaan. Het was een vlucht op leven en dood, want de haaien hadden geducht honger. Ze achtervolgden hen om de geheele wereld. Toen de kinderen echter hun paarden het Suez-kanaal hadden ingestuurd, werden de sluizen vlak voor de haaien gesloten.

Gerda droomde dat het tooverschip aan een eiland kwam dat uitsluitend uit kaas bestond. Zij had geducht honger, maar telkens als ze een stukje grond of boom of iets anders wou eten, tikte een lange juffrouw met een bril haar op de vingers. Eindelijk beloofde die haar dat ze eten mocht, als ze twee honderd duizend strafregels af had. Ze moest schrijven: „Ik mag geen kaas stelen”. En of ze nu al schreide en beloofde dat ze de kaas tienvoudig vergoeden wou, het hielp haar niets. Ze moest de strafregels schrijven. En nu was het allerergste dat, zoodra ze er tien afhad, de eerste negen van zelf uitgingen. Het was een vreeselijk vermoeiende straf.

Elly droomde dat ze aardrijkskundeles had en alle landen en hoofdplaatsen van Europa achterste voren moest opzeggen. Er kwamen nu plaatsnamen die ze onmogelijk kon uitspreken en zoodra ze even aarzelde, liepen de kleuren op de landkaart door elkaar, om haar nog meer in de war te brengen.

Manus droomde van een land waar niets dan varkenskluiwen groeide en alle honden zwakker en kleiner waren dan hij. Het leven was er een ware lust, want hij kon er eten en vechten zooveel hij wou.

Het Grensbord der bewoonde Wereld.

Door een schok rolden plotseling de slapers door elkaar. Uit, waren de droomen. Alleen Manus kon er nog niet goed van afstappen en blafte geweldig tegen het verdwenen varkenskluiwenland. Hij dacht er op dat oogenblik niet aan dat hij menschentaal kon spreken. Maar dat was eigenlijk heel goed, want in zijn woede zou hij misschien een zeer leelijk taaltje hebben gesproken.

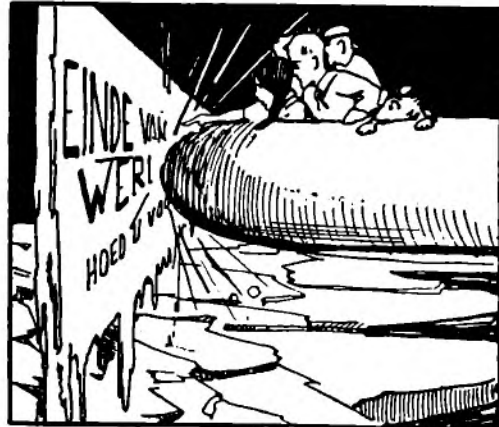
Don herinnerde zich vrij snel, waar hij was en Manus' blaffen maakte ook San dra goed wakker. Elly en Gerda kwamen overeind zitten, wreven haar

oogen uit en vroegen aan haar moeder hoe laat het was. Maar een uitroep van Don hielp haar gauw uit haar vergissing. Ze stonden op.

Het Tooverschip was tegen een enorm bord aangevaren en door den schok teruggestooten. Het bord was minstens honderd meter breed en tachtig meter hoog. Het was aan vier hoeken met groote luchtballons verbonden en zweefde daaraan boven de zee.

Er stond iets met groote letters op geschilderd. De kinderen lazen luid op:

EINDE VAN DE BEWOONDE WERELD.
GEVAARLIJK ONBEKEND GEBIED.
HOED U VOOR IJSBEREN.

Achter het bord strekten zich onmetelijke ijsvelden naar alle kanten uit.

— Waar zijn we hier? riepen de meisjes tegelijk.

— In het Noordpoolland, denk ik, zei San.

— Maar het is toch niets koud in ons schip, zei Gerda.

Dat had Don ook al bemerkt. Terwijl hij over den rand van de mand leunde, voelde hij opeens hoe dat kwam.

— Ons schip wordt verwarmd, zei hij. Alhoewel het mij een raadsel is, op welke wijze.

Het schip vloog nu weer voorwaarts, voorbij het bord. Op de achterzijde ervan stond geschilderd:

NAAR DE DOOR MENSCHEN BEWOONDE WERELD.
AAN IJSBEREN IS DE TOEGANG STRENG VERBODEN.

— Wat zijn ijsberen? vroeg Manus, toen de kinderen dit hardop lazen.

— Honden, antwoordde San, net als jij. Alleen een beetje groter en ook hebben ze een witte huid. Maar je bent toch niet bang voor hen, wel Manus?

— Bang voor ijsberen, blafte Manus minachtend, stel je voor. Je moest eens weten hoeveel van die beestjes ik vannacht heb doodgebeten, toen ze van de varkenskluiwen wilden snoepen.

De kinderen vonden zijn bluffen zoo potsierlijk, dat ze het uitschaterden. Manus lachte eerst mee, maar toen hij bemerkte dat ze hem uitlachten, werd hij geducht boos.

— Jullie gelooft me niet, wel? Nu, wacht dan maar. Den eersten den besten ijsbeer dien we zien, bijt ik den kop af.

— En éérs zei je dat je niet weet wat ijsberen zijn, zei Gerda. Hoe kan je ze dan in je droom gekend hebben?

— Ik zeg immers niet dat ik ze heb gekend, antwoordde Manus, die niet ieder woord verstond, eigenwijs. Ik zei alleen dat ik ze heb doodgebeten. Dat is een groot verschil.

— Dat is zoo, zei Don en knikte zijn vrienden toe. Nu, de eerste ijsbeer die we zien is voor jou.

Het Tooverschip snelde voort. Spoedig bemerkte Don kleine bewegelijke stippen aan den horizon. Eén kwam naderbij. Don lachte in zijn vuistje.

— Manus, je krijgt een kansje, jongen. Daar ginds komt een ijsbeer aan.

De hond gluurde over den rand en zag een onooogelijk klein ding naderbij komen. Nu, voor zoo'n dwergje was hij zeker niet bang.

— Laat het schip dalen, Don, zei hij moedig. Ik wil met dien vriend een gemoedelijk woordje spreken.

— Niet dalen! gilden de meisjes angstig.

— Als ik er bij ben, hoef jullie niet bang te zijn, pochte Manus. Ik bijt hem glad midden door en dan zal je eens zien hoe weinig hij tegenspreekt.

— Hadden we maar een touw! zei San luid. Op hetzelfde oogenblik voelde hij een eind touw in zijn hand. Daarom had hij het ook gezegd. Hij bond Manus met een ruimen gemakkelijken strik vast.

— Nu als jullie niet mee durft, ga ik er alleen op af, pochte hij. Laat maar zakken, San.

Manus ziet van een ontmoeting met den Ijsbeer af.

Het touw verlengde zich vanzelf. San liet Manus voorzichtig dalen. De kinderen keken hem na en riepen hem spottend woordjes van bewondering toe. Daardoor leidden zij zijn aandacht van den naderenden beer af. Toen hij ongeveer honderd meter boven het ijs zweefde, was de beer bijna vlak onder hem. Die zag zich in gedachten reeds in bezit van een smakelijk ontbijt. Hij stiet een gebrul uit dat mijlen ver in den omtrek kon gehoord worden en

deed een sprong van wel vijftig meter hoog.

Nu schrok Manus zoo geducht dat hij niet meer aan lachen dacht. Van angst verloor hij bijna het bewustzijn. Hij keek smeekend naar boven en stamelde bijna onhoorbaar: — Ik voel me niet erg lekker. Trek me gauw weer op. Nu dat deed San natuurlijk direct en allen hielpen hem. Hij had Manus alleen maar een lesje willen geven.

Manus lag wel tien minuten lang op den bodem te hijgen, alsof hij inderdaad met den beer gevochten en hem doodgebeten had.

O, wat werd Manus geplaagd en uitgelachen. En terwijl men verder voer, draafde de ijsbeer onder het Tooverschip aan.

— Manus, de beer kan maar niet van je scheiden, zei Don. We moesten hem maar aan het touw op trekken, dan kan hij wat met je spelen.

— O, alsjeblieft niet, blafte de hond, bibberend.

— Wil je dat werkelijk niet? Mij dunkt, als je hem vertelt dat je van je

leven al zooveel ijsberen hebt doodgebeten, moet hij wel eerbiedig tot je opzien
Vind je dat niet prettig?

— Als je het doet, spring ik er uit. Ik wil niets met hem te maken hebben.

Eindelijk bemerkte hij dat de jongens hem maar plaagden. Toen kreeg hij weer moed en kwam zijn goede luim terug. Hij zette zich op den rand van het schip en lachte den ijsbeer in zijn gezicht uit. De beer wierp hem een brulgil toe en Manus antwoordde met een soortgelijk geluid, maar veel zwakker van toon. Toen Gerda hem er verwonderd om aankeek, kleurde zijn lichtblauwe snuit donkerrood van schaamte.

— Manus, wat was dat voor een uitdrukking? vroeg ze streng.

— Niets, zooveel als goedendag, stamelde hij verlegen.

— Nu, als je er niets dan zulke leelijke woorden voor weet, groet den beer dan maar niet meer.

Manus schaamde zich nu dat hij zich een scheldwoord had laten ontglippen en zweeg. Het ijslandschap werd zoo mooi dat de kinderen er steeds met meer aandacht op letten. Berg naast berg was hoog opgestapeld en op hun hellingen stonden weer kleinere ijsrotsen. Deze leunden schuin tegen elkaar aan en vormden aldus natuurlijke ijssporten. In een hoogen, dikken berg waren vele openingen, waardoor ijsberen in en uit liepen. Voor een dier openingen zat een kolossale beer, op een groot ijsblok, de voorpooten over de borst gekruisd. Twee beren lagen voor hem en poetsten met hun tong zijn pooten glanzend. De beer, die het Tooverschip volgde, snelde op den grooten ijsbeer toe. Hij bleef voor hem stil staan, duikelde op zijn kop en strekte de achterpooten steil omhoog. En dat wel vijf minuten lang.

— Kijk, wat grappig! riep Elly. Onze beer is een clown.

Het gezicht van den beer op het ijsblok stond echter zóó ernstig, dat er niet aan gekheid te denken viel.

— Je hebt het mis, Elly, zei Don. Ik denk dat die groote beer hier koning is en dat de anderen op hun kop moeten staan, als ze hem groeten.

De rechtspraak van den Berenkoning.

De twee beren, die de pooten van den koning poetsten, stonden nu lui op en sloegen den duikelaar met een voorpoot tegen zijn kop. Deze tuimelde achterover, krabbelde weer overeind en ging nu, eerbiedig gehurkt, voor den koning zitten.

Manus genoot, zat letterlijk te brullen van 't lachen, toen die twee beren zijn vijand zoo hardhandig behandelden.

— Toe maar, toe maar! riep hij in de hondentaal. Geef 'm nóg zoo een, geneer je maar niet. Wel, hoe smaakt dat, oude vriend, waar blijf

je nu met je grooten snuit? Toon nu dat je zoo'n mannetjesputter bent.

— Manus, je vergeet mijn waarschuwing weer! riep Gerda, met den vinger dreigend.

— Nee, nee, laat mij maar gaan. Ik zeg hem alleen met hoogstfatsoenlijke woorden hoe ik over hem denk.

Het Tooverschip hing nu stil boven de beren. De jongens bemerkten dat hun beer zachtjes tot den koning bromde. Deze keek naar boven. Nu was het Don duidelijk dat het gesprek over hen ging.

— Kun jij ze verstaan, Manus? vroeg hij.

Manus spitste de ooren.

— De lafaard fluistert zoo zacht, zeker uit angst voor mij.

San gaf hem een tooverstokje.

— Hier, hou dit tegen je oor. Als men er vér door zien en spreken kan, kan men er ongetwijfeld ook vér door hooren.

Manus luisterde nu door het stokje en zijn gansche snuit glom van kwa-jongenspret.

— Hij beklaagt zich dat wij hem gefopt hebben, vertaalde hij in menschen-spraak. Hij beweert dat hij me bijna beet had en dat ik toen, om hem te plagen, weer naar boven viel. En nu verzoekt hij den koning mij voor het berengericht te roepen. Nu, ik heb er geen tijd voor; ik heb wel wat beters te doen.

Toen de beer was uitgesproken ving de koning aan. En zijn stem brulde van toorn, zoodat Manus het stokje missen kon. De koning betichtte den beer van drie misdaden. Ten eerste van leugen. Want het was onmogelijk dat een dier tusschen hemel en aarde zweefde en naar boven in plaats van naar beneden viel. Ten tweede had de beer er in gefaald den hond te vangen en dat was zéér erg. Ten derde liet het zich aanzien dat, indien hij den hond had gevangen, hij hem zelf zou hebben opgegeten, in plaats van hem aan den koning te brengen. En dit was wel de allervlaarste misdaad, welke een ijsbeer ooit kon bedrijven.

De beer bromde, kreunde en stiet nog veel vreemder geluiden uit, om zijn koning te overtuigen dat hij zich vergiste. Hij trachtte zelfs naar boven te vallen, om te bewijzen dat zoo iets best mogelijk was, doch van zenuwachtigheid kon hij niet meer springen en de pootpoetsers des konings brulden hem dan ook smadelijk uit.

De beer gaf zijn verdediging echter nog niet op en beweerde nu dat hij den hond alleen had willen vangen om hem aan zijn koning te brengen. Hij zelf hield niet van hondenvleesch, beweerde hij en óók, had hij tot nu toe al zijn vangst aan den koning gebracht.

Die praterij deed hem meer kwaad dan goed.

De berenkoning nam uit zijn verdediging op dat de misdadiger hem, den vorst, voedsel wilde brengen dat hij zelf niet lustte. En, dat hij dikwijls een prooi voor zijn koning had bestemd, doch die nooit had afgeleverd. Want, de

koning kon zich niet herinneren éénmaal een beentje te hebben gekloven van een dier, dat hij niet zelf gevangen had.

De koning eindigde het rechtsgeding en veroordeelde den leugenaar tot twee uur hangen aan de achterpooten. Daarna stond hij op en gaf den veroordeelde verachtelijk een koninklijken schop.

Een straoefening in Berenstad.

Nu deed Manus of hij zelf koning was. Hij liep, trotsch als een kalkoensche haan, het schip op en neer en beweerde luid, dat hij alleen den beer zoo'n zware straf had bezorgd. Want als hij zich had laten vangen en opeten, zou de koning er nooit iets van gewaar zijn geworden.

Nadat de ijsberenvorst in zijn hol was verdwenen, kwamen er wel tien beren uitgerend. Door schoppen en stompen hielpen zij den veroordeelde weer op de been, namen hem tusschen zich in en voerden hem in looppas door een ravijn. Het Tooverschip volgde hen in de lucht en bleef hangen boven een ijsdal, waar de beren halt hielden.

Dit dal was zooveel als een plein in de ijsberenstad. Er omheen waren bergen met vele gaten, hetgeen aantoonde, dat er vele holen in waren. Nu echter waren de bewoners naar buiten gekomen.

Hier en daar zat een tweetal op leeftijd ernstig te brommen, onder het oppeuzelen van een bevroren vischje. Jonge ijsberinnen speelden met haar jongen, die ze beurtelings likten en om de ooren sloegen. Andere jonge ijsberen hielden wedstrijd in hardloopen, terwijl de straatjongens onder hen de hardloopers telkens zooveel mogelijk voor de voeten liepen. Als het hun gelukte er een te doen struikelen, juichten de anderen luid en sloegen met stukjes ijs tegen elkaar. Dat moest applaus beduiden.

Toen de tien ijsberen, met den ver-oordeelde tusschen hen in op het plein verschenen, drongen allen om hen heen. Weldra volgde de koning met zijn twee Pootpoetsers.

Bij zijn komst stonden alle beren eerbiedig op, doken den kop tusschen de voorpooten en staken de achterpooten recht omhoog. Daarna namen zij weer hun gewone houding aan en schaarden zich in een kring. De koning trad daarbinnen, vergezeld van zijn Pootpoetsers. Eén dezer hield en toespraak en wees beurtelings met een voorpoot naar het luchtschip en den veroordeelde.

— Wat zegt hij, Manus? vroeg San.

— Hij vertelt wat onze vriend misdaan heeft en beveelt namens den koning dat de straf plechtig moet gevierd worden.

Plotseling fluisterde de redenaar. Manus boog zich ver over den rand heen en hield het stokje stijf tegen zijn oor.

— O, die oolijkerds. Hun doel is ons naar beneden te lokken; daarom willen ze van de straf een groote vertooning maken.

— Nu, ze mogen het probeeren, zei Don.

Hij liet het Tooverschip dalen tot ongeveer vijftig meter boven het dal.

De beren hielden zich alsof ze dat niet bemerkten en bouwden een levende stelling, om den misdadiger aan te hangen.

Eerst vier beren, die twee aan twee, kop aan staart gingen staan, met een meter tusschenruimte tusschen de beide paren. Toen sprong boven op elk tweetal een derde beer en bleef stil staan met twee pooten op elken onderste. Daarna kwamen weer twee aangehuppeld, namen een aanloopje en stelden zich ieder op een bovensten beer. Ze zetten zich op hun achterpooten, richtten zich hoog op en steunden met de voorpooten tegen elkaar.

Deze pyramide van acht beren was een aardig kunststukje.

— Hoera! Bravo! riepen de vier kinderen tegelijk en klaptten luid in de handen. De koning wuifde met zijn voorpoot terug, om voor het applaus te bedanken.

Nu naderde de misdadiger met loomen tred, gevolgd door de pootpoetsers des konings. Bij de levende pyramide grepen ze hem ieder bij een voorpoot en hieven hem omhoog. De beide bovenste beren grepen elk een achterpoot in den bek en nu hing hij tusschen hen in.

Manus was bijna niet te houden. Hij lachte en huilde tegelijk van plezier,

duikelde door het schip en blafte en sprak de dwaaste woorden door elkaar. En, als opgewekt door zijn voorbeeld, grepen alle andere beren elkaar bij den poot en dansten een vreugdekringetje om hun ongelukkigen kameraad. Oude beren, die afgezonderd zaten, klopten met stukjes ijs tegen elkaar en een echte kwa-jongen blies niet onverdienstelijk op een hol beentje.

Als kunstvertooning was de levende strafstelling dan ook wel aardig om

aan te zien. Niet één der beren bewoog zich en de bovenste twee, die den misdadiger vasthielden, zetten een gezicht alsof het hun dagelijksch werk was.

Alleen de hangende beer toonde zijn afkeer van de vertooning. Hij spartelde met de voorpooten en kreunde angstige en smeekende geluiden uit.

— Wat een lafaard! riep Manus verachtelijk, nu huilt hij om genade. Zoo zijn die opscheppers, die het altijd op een ander zijn leven hebben voorzien.

Nu werd Gerda een beetje boos.

— Dat staat je niet aardig, Manus, zei ze. Men mag geen plezier hebben om andermans leed, zelfs niet als hij je vijand is. Ik vind dat hij al ruimschoots genoeg gestraft is.

— Don, we moeten dien stumper bevrijden, vind je ook niet? zei San.

— Als het mogelijk is. We kunnen het probeeren en dan moet Manus maar vriendschap met hem sluiten. Hij stelt nogal veel belang in ijsberen.

Don zei dat zóó ernstig, dat Manus plotseling zweeg. Hij kroop achter Elly weg en maakte zich heel klein.

Hoe de Kinderen den veroordeelden Ijsbeer het leven redden.

— We hebben vooreerst een sterk koord noodig, zei Don, nogal luid.

Zooals hij verwachtte, voelde hij aanstonds een koord in zijn hand. Nu liet hij het zakken in de richting van den hangenden beer. Toen de andere beren dat zagen, hielden ze van verbazing op met rumoer maken. En ze vroegen elkaar fluisterend, wat dat vreemde ding wel te beduiden kon hebben.

Het touw met de lus zakte al lager, tot dicht bij den gehangene. Het Tooverschip dreef wat vooruit; Don laveerde voorzichtig met het touw. Eindelijk hing de strop vlak onder den beer. Een ruk en ze zat vast om zijn lijf.

— Allen tegelijk! riep Don.

Hetzelfde oogenblik stiet de koning een dof gebrul uit. Alle beren wierpen zich plotseling op de levende pyramide en grepen den gehangen beer vast; sommigen bij een poot, anderen aan een oor, een aan zijn neus. De acht beren, die de stelling vormden, tuimelden door den schok omver. Nu hing de beer een paar meter boven den grond en aan zijn lijf en ledematen hingen wel tien anderen.

Thans brulde hij zoo sterk van pijn, dat zijn geluid scheuren in de ijsbergen veroorzaakte en er groote blokken naar omlaag vielen. Berenwoningen stortten in en hun huisraad van ijs viel naar buiten.

Voor de eerste maal gehoorzaamde het Tooverschip niet.

— Ze zijn te zwaar voor ons schip, zuchtte Don. Nu kunnen we niet meer van de plaats weg. Ze scheuren met hen allen dien beer uit elkaar.

— Het touw loslaten, raadde San.

— Dan vermoorden ze hem misschien, antwoordde Don.

— We kunnen dien armen beer toch niet aan zijn lot overlaten, zei Elly, met tranen in de oogen.

— Natuurlijk niet! riep Don. Maar het touw wordt zoo zwaar.

Intusschen werd het brullen van den beer al vreeselijker.

— Een beetje zakken, tot hij op den grond staat, kommandeerde Don. Dan hangen ze tenminste niet meer aan hem.

Het Tooverschip daalde, tot de beren grond onder de pooten hadden. Nu lieten zij één voor één den gehangene los en toen brulde die wat minder luid.

— Wat gaat het ons eigenlijk aan of ze hem een beetje bijten, mopperde Manus. Denk jelui misschien, dat hij mij zoo poeslief zou behandeld hebben, als hij me had gekregen?

— Foei, Manus, zei Gerda bestraffend, nu laat je weer echt zien, dat je nog maar een dier bent. Als je een mensch was, zou je weten, dat het plicht is, de pijn van een ander te verlichten. Dát is nu het verschil tusschen menschen en dieren.

— Zoo. Je verbeeldt je toch zeker niet, dat de ijsberen zich om jou zouden bekommeren, als ze in jouw plaats en jij in de hunne was. Ja, ze zouden je misschien te hulp komen om je op te peuzelen.

— Dat kan ons nu fijn niets schelen, kwam Elly haar vriendinnetje te hulp. Al doen dieren nòg zoo wreed, wij menschen moeten altijd trachten goed te doen.

— Oók je vijanden? vroeg Manus, verbaasd.

— Als het kan, ja.

— Denken àlle menschen er zoo raar over?

— Ik hoop, dat zéér vele menschen zoo denken en er naar handelen, antwoordde Gerda, deftig.

— Dus, zei Manus sluw, wat ik ook moge doen, jullie blijft toch aardig en lief voor mij?

— Dàt kan je begrijpen, deugniet! viel San uit. Probeer het maar eens, dan zul je bemerken, dat een tooverstokje ook nog voor iets anders te gebruiken is.

— Opgelet! riep Don.

Nog één beer hield den misdadiger aan een poot vast. De anderen keken naar hun koning om bevelen af te wachten.

— Ah — hoép! riep Don. Omhoog!

Nú schoot het Tooverschip omhoog. De laatste beer liet van schrik los. En, vijftig meter boven het dal zweefde de gestrafte beer gemakkelijk in een groote lus.

Een algemeen gebrul van woede brak los. Vele beren stoven de bergen op, als dachten ze van daar gemakkelijker het luchtschip te bereiken. Anderen renden woedend heen en weer.

Slechts de koning stond stil en keek rustig naar den zwevenden beer boven zijn kop, die zijn wonden likte en nu en dan de tong tegen zijn makkers uitstak. Nu opende de koning zijn bek en allen zwegen, luisterden eerbiedig.

— De rakker heeft toch gelijk gehad, zei hij nu luid. Het is mogelijk, dat een dier naar boven valt en tusschen hemel en aarde zweeft. Hij doet het nu ook. Dus, hij is onschuldig.

Een hartelijke ontvangst in Berenland.

Toen de koning dat zei, veranderde dadelijk de houding der beren tegen hun hangenden kameraad. Hun woede-gebrul ging over in juichkreten en zij wuifden hem hartelijk toe. Het was, alsof ze hem opeens vreeselijk lief hadden gekregen en hem graag in hun midden zouden zien en zijn wonden likken.

Nu vond hij er ook geen aardigheid meer in, aan een touw hoog boven den grond te hangen. En hij verzocht Don brullend, maar vriendelijk, hem weer op den grond te doen zakken.

Manus vertaalde zijn verzoek in menschenpraak, doch zei dat hij den beer niet vertrouwde.

— Misschien had je wel graag, dat ik je gezelschap kom houden, nietwaar? riep hij hem spottend toe.

— Ja, heel graag, vriend hond, antwoordde de beer met trillend gebrul. Ik wil je graag mijn dankbaarheid betoonen, voor wat jullie voor me hebt gedaan. En als je er lust in hebt, moog je in mijn hol wonen en zal ik mijn best doen je tot ijsbeer op te leiden.

Nu trad de koning der beren naar voren, gevolgd door zijn beide pootlikkers en door zijn lijfwacht van tien. En de andere beren stelden zich netjes in rijen achter hen op. Slechts de jongeren wisten zich niet te gedragen en wierpen de anderen met stukjes ijs.

— Komt omlaag! riep de koning naar boven. Alles is vergeven en vergeten. En breng je vrienden mee.

Manus vertaalde de uitnoodiging en wachtte bevend Don's antwoord af.

— Dalen! zei deze luid. We zullen den beer op den grond zetten en daarna verder reizen. Wat dunkt jullie?

— Ik ben niets verlangend, met die witte jongens kennis te maken, zei San lachend.

— Misschien valt je de kennismaking wel mee, zei nu de stem van den Toovenaar.

O, wat werd Manus nu woedend. Hij sprong wel een meter hoog om die stem de keel af te bijten. Maar hij hapte in de lucht en viel in het schip.

— Stil, Manus, zei Don. We zetten den beer op den grond en stijgen direct weer.

Nu lachte de Stem; niet spottend, maar vriendelijk. Het Tooverschip daalde tot de beer den grond had bereikt. Zijn makkers sprongen toe, hielpen hem uit de lus en likten zijn wonden van blijdschap. De koning zei eenige hartelijke woorden tegen hem.

Intusschen daalde het Tooverschip al dieper en dieper.

— We vallen! kreet Elly. Don, ze zullen ons opvreten.

— Stop, rijzen! riep Don bevelend. Maar het schip gehoorzaamde niet, zelfs niet toen hij het bevel herhaalde.

Nu was het nog hoogstens tien meter boven den grond. De beren stonden het tezamen af te wachten, terwijl de koning op een ijsblok zat en zijn nagels liet glanzend likken.

Het koude zweet brak Manus van angst uit. Hij vertrouwde die witte vijanden niet in het minst. Maar de kin-

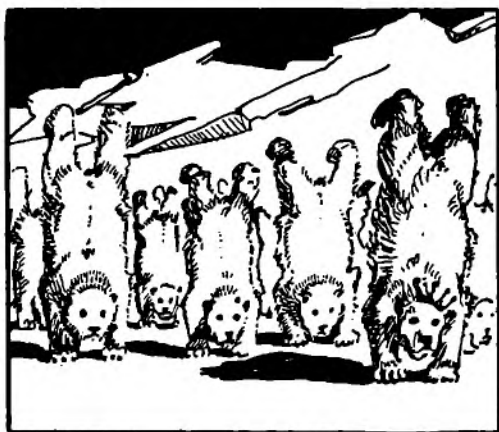
deren waren óók angstig, stonden dicht bij elkander en konden geen woord zeggen.

En het Tooverschip zakte. Nu konden de beren er zonder moeite inspringen. Maar blijkbaar dachten ze er zelfs niet aan.

Don begon nieuwe hoop te krijgen. Het kwam hem voor, dat het Tooverschip de beren betooverd had. Misschien waren zij dan toch nog niet verloren.

Op het oogenblik dat het schip den grond raakte, verrezen tien jonge Toovenaars uit den grond, allen met een brandende cigaret in den mond. De beren weken eerbiedig terug. En plotseling stapte de Toovenaar zelf uit het wel vijf meter hooge schip; hij droeg een tak met groene bladeren er aan in de hand.

De Toovenaar zwaaide zijn tak drie maal boven zijn hoofd en aanstonds gingen de beren op hun kop staan, de achterpooten naar boven gericht. De Toovenaar lachte de kinderen vriendelijk en aanmoedigend toe.

— Nu zijn ze voor drie uren tam, zei hij. Stap maar gerust uit.

— Hoera! Leve onze Toovenaar! riep Don verheugd. En de andere kinderen jubelden even luid mee.

Een schot klonk; Toovenaar en tooverleerlingen waren verdwenen. De

beren buitelden weer terug en wuifden de kinderen met een voorpoot vriendelijk toe.

De berenkoning trad naderbij, maakte een deftige buiging en reikte Gerda hoffelijk den poot tot uitstappen.

Hoe vriendelijk betooverde IJsberen zijn.

Gerda stapte moedig uit het Tooverschip en de anderen volgden haar. Nu de Toovenaar de dieren had getemd, waren zij niet bang meer, al was hijzelf weer verdwenen. Alleen Manus bibberde een beetje en drong dicht tegen San aan. Hij dacht eraan hoe hij, vanuit het schip, zijn vijand had uitgelachen en gescholden en vreesde dat die nu wraak zou nemen. Maar de beer was veel te gelukkig om daaraan nog te denken. Hij besnuffelde Manus vriendschappelijk en brulde zachtjes allerlei dwaze, lieve woordjes tegen hem.

De berenkoning nodigde Gerda uit op zijn rug te gaan zitten en tot haar verbazing verstond zij hem. Ze keerde zich om en bemerkte dat de jongens en Elly ook met beren stonden te babbelen.

— Versta jij hen óók? vroeg ze haar.

— Ja, maar die oude stottert een beetje. Ik geloof dat hij verlegen is, of hij houdt zich maar zoo.

Weldra zaten ze alle vier en toen ging het in galop, een berg op. De koning met Gerda vooruit. Manus zat op den rug van zijn vroegeren vijand en trok hem, schijnbaar uit plagerij, aan de ooren. Maar de lobbies liet het zoo gaan. Plotseling liet de hond zich vallen en rolde hij een paar meter naar omlaag. De beer stond stil en keek verschrikt achter zich. Hij stiet een gebrul uit, van angst om zijn vriend. Doch Manus had maar gekheid gemaakt en wipte weer met twee sprongen, onder een schaterlach, op zijn beer. Die vlugheid verwierf hem luiden bijval der jonge beren, die in hem nu een plaaggenoot zagen.

Toen de koning op den top stond wachtte hij de anderen af.

— Hou je goed vast, waarschuwde hij Gerda.

En opeens rende de heele troep tegelijk den berg weer af. Beurtelings sprongen de beren over elkaar heen, zonder elkaar te raken of uit te glijden. De kinderen vonden het een prachtig kunststuk en een heerlijk spelletje. Ze hadden er nu geen spijt meer van, dat ze met de beren hadden kennis gemaakt.

Beneden aangekomen moesten ze op ijsblokken zitten om de vertooningen der beren te aanschouwen. Eerst een wedloop voor de jongeren. Die maakten er echter een pretje van en waren er meer op uit elkaar te doen struikelen dan om zelf het eerst aan te komen. Daarna kwam een beer der lijfwacht met stok in zijn bek aangelopen.

— Jongens, dat is een roeispaan! riep Don verwonderd en snelde er heen. Hij nam haar in de handen en bekeek haar nauwkeurig. In het handvat waren twee letters gesneden: W. B.

— Willem Barentsz! riep San verrast toen hij ze zag. Dan moet hij met Heemskerk hier overwinterd hebben.

— Onmogelijk! riep Elly ongeloovig. Hoe kan dat hout zoovele honderden jaren lang zijn goed gebleven?

— Niets onmogelijk, beweerde Don. Ze hadden haar waarschijnlijk op het ijs laten liggen en daar is ze geheel ingevroren. Er kon daardoor geen lucht bij komen en zoodoende kon het hout niet rotten. Jongens, als we dat in de krant zetten, worden we beroemd.

Nu grepen twee beren de roeispaan in den bek en de anderen sprongen er over heen. Daarna zetten zich de beren op twee andere, en zoo al hooger. Tenslotte stonden er twee maal vier beren boven elkaar en hielden de bovenste de roeispaan vast. Toen was de koning de eenige die er over heen kwam.

Na het hoogspringen werd een spiegelgevecht vertoond. Onder vreeselijk gebrul stoven twee partijen op elkaar toe en poogden elkaar omver te loopen. Die te oud waren om te vechten, zaten naar het spel te kijken en bliezen daarbij op holle beenderen. De muziek klonk afgrijzelijk, maar de kinderen zetten een gezicht alsof ze haar prachtig vonden.

Intusschen scheen het gevecht al ernstiger te worden: hier en daar bloedde een beer en beet dan heftig van zich af. Plotseling herinnerde Don zich dat de Toovenaar de beesten maar voor drie uren had tam gemaakt.

Was de tijd al voorbij? Geen hunner had een horloge bij zich.

Het gevaar ontkomen.

— Instappen! klonk opeens de stem van den Toovenaar. Hij stond naast het Tooverschip en wenkte met zijn tak dat zij haast zouden maken.

— Vooruit, jongens! riep Don. Loopen wat we kunnen!

Ze snelden om de vechtersbazen heen en bereikten hun schip. De Tooverleerlingen stonden met smaak een sigarette te rooken.

Daar brulde de berenkoning op eens zóó vervaarlijk, als de kinderen nog nooit een beer hadden gehoord. De beren staakten het gevecht en keken hem aan.

— Domkoppen! riep de koning, zoo duidelijk dat de anderen ervan rilden, jullie laat voor minstens twee dagen mondvoorraad ontsnappen. Ligt het eten dan hier soms voor de hand?

Op het woord „eten” schenen de beren hun ware natuur terug te krijgen. Ze sprongen meters hoog en holden dan vooruit, naar het Tooverschip toe. Hun oogen gloeiden rood van vraatzucht en de tong hing lekkerbekkend uit den mond. Ze leken nu niets meer op die vriendelijke, gastvrije dieren van een kwartier geleden.

Maar de kinderen stonden al in hun veilig schip en wachtten met popelend hart het oogenblik van opstijgen af. Elly hing doodsbleek en klappertandend aan San's arm. Ze begreep niets van Gerda, die vol vertrouwen de komst der woedende dieren tegemoet zag.

Ze sloot de oogen.

— Lieve Toovenaar, zei ze met een bevend stemmetje.

Rapido glimlachte en zwaaide geruststellend met zijn tak. In zijn andere hand hield hij de pistool.

Een schot knalde, de Tooverleerlingen verdwenen.

— Tot ziens! riep Rapido.

De voorste beer sloeg zijn tanden reeds in het Tooverschip, maar datzelfde oogenblik rees het, snel als de gedachte.

— Dat was nèt bijtijds, zei Gerda rillend.

— Ik dacht dat jij niet bang voor ze was, zei Elly nu.

— Bang was ik ook niet, maar zekerheid is me toch liever. Ik zie liever van boven af op de beestjes neer, dan dat ze met me spelen.

— Het was geen minuut te vroeg, zei Don, kalm, zie maar hoe ze schuimbekken van woede. Ze zouden ons vast en zeker verscheurd hebben, als we niet waren opgestegen.

— Nooit van mijn leven vertrouw ik weer één ijsbeer, zei Elly, met nog bevend stemmetje. Was dat schrikken en hollen.

De jongens lachten. Daar viel Gerda iets in.

— Waar is Manus?

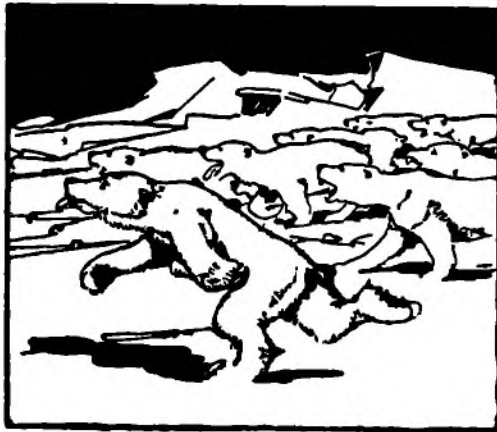
San schrok geducht. Nu had hij in zijn haast en uit angst voor gevaar zijn trouwen makker vergeten.

Maar een schorre hondenlach stelde hem spoedig gerust. Manus kroop achter Elly vandaan en klom met verwaand gezicht op den rand van het schip.

— Maak je maar niet bezorgd om mij, pochte hij. Ik heb ze geen oogenblik vertrouwd, want ik begreep wel dat al die kunstjes zouden uitdraaien op een moordpartij.

Toen het vechtspelletje ernst begon te worden heb ik den Toovenaar opgezocht en hem verteld dat hij jullie roepen moest. Naar mij zouden jullie toch niet hebben geluisterd.

San keek hem ernstig aan. Het Tooverschip had intusschen alweer een zekere hoogte bereikt en zette weer verder koers naar het Noorden.

Manus wendde den blik af en tuurde naar beneden.

— Waarom kijk je me niet aan, Manus? vroeg San. Heb je werkelijk het eerst om jezelf gedacht of wil je ons foppen?

— Kijk die witte schaapskoppen nu eens meerennen, antwoordde de hond, als verstond hij San niet.

Inderdaad stoven de beeren, onder het luchtschip, berg op, berg af, als

verwachten ze dat het zoo maar voor hen zou neervallen.

— Aartsdomkoppen, koeienstaarten! schold Manus hen. Jullie had me zóó voor het grijpen en je deed het niet. Waarom maak jullie je nu zoo druk? We spelen niet meer mee. Snap je?

De Melk- en Inktvisch.

Eenige uren later had het Tooverschip het ijsgebied achter zich liggen. Het schip voer nu boven een breed water. Weldra was in den geheelen omtrek niets te bespeuren dan lucht en water.

Daar ontdekte Don een donkere stip.

— Jongens, een schip, een stoomschip! riep hij.

— Ik zie geen rook, zei San.

— Een oogenblikje geduld maar.

Zij kwamen dicht bij, maar er steeg geen rook op. Nu bemerkten ze een vrij groot voorwerp op het water, waarboven een punt rechtstandig uitstak.

— Ik dacht het al, een onderzeeboot, zei San. Dát ding is de periscoop. Zouden we dalen om het beter te kunnen bekijken, Don?

— Nog even afwachten, antwoordde hij voorzichtig. Je kunt immers nooit weten, wat ze in hun schild voeren.

Toen ze er dicht boven gekomen waren, zagen ze een langwerpig voorwerp naar schatting honderd meter lang en veertig breed. Rechts en links staken er

lange, breede spanen uit en achteraan zwiepte en draaide een staart. Middenop stond een buis waarin vanboven twee gleufvormige openingen waren.

— Een onderzeeboot, zei Don nu ook.

Plotseling kwam er beweging in. De spanen langs de zijden sloegen op en neer en de boot bromde als een geweldige motor. Toen krijschte het opeens een gil uit en uit de pijp spoten twee stralen omhoog, een zwarte en een witte. Manus, die nieuwsgierig als altijd, over den rand hing, kreeg een paar spatten op zijn rug. Hij jankte smartelijk en bedaarde eerst nadat Gerda ze zorgvuldig wegveegde. Toen bleek haar, dat de spatten brandwonden hadden gemaakt.

— 't Is een inktvisch! riep Don, verwonderd.

— Een melkvisch, verbeterde San. Ze spoot melk uit.

— En inkt.

— Dan is ze een melk-en-inktvisch, zei Gerda lachend. Pas op. Stijgen!

Het Tooverschip steeg en net bijtijds, want het monster rees uit de zee op. Het was inderdaad een reusachtige visch, die ook vliegen kon. De vinnen klep-

perden als vleugels op en neer en de staart stuurde. De visch dook met het achtereind naar onderen en steeg loodrecht omhoog. Ze opende een geweldig grooten bek met zes rijen tanden erin. Drie, achter elkaar, van boven en drie van onder.

— O, o! schreeuwde Elly angstig, hij wil ons opslokken. Was ik maar thuis gebleven.

— Niët bang zijn! riep Don. Je hebt toch wel gemerkt dat de Toove naar goed voor ons is en ons uit alle moeilijkheden helpt.

Het monster vloog al hooger en hooger. Het blies voortdurend inkt en melk uit en gromde als een razende. Midden op zijn kop had het één oog, zoo groot als een roeiboot. En daar keek het zóó vals uit, dat de haren van Manus, door zijn angst, recht overeind gingen staan.

Alleen een list kan ons redden, zei Don. Ik moet een touw met een lus er aan hebben.

— Wat ben je van plan? vroeg Gerda bezorgd.

— Laat mij maar eens gaan.

Zoodra hij het tovertouw in zijn hand voelde, liet hij de lus zakken tot ze om de spuitbuis gleed. Het monster brulde woest om die brutaliteit, maakte een buiteling in de lucht, om het touw stuk te bijten en spoot tegelijk.

Daarop had Don juist gerekend. Het dier draaide onvoorzichtig zijn kop juist onder den terugvallenden straal vocht en kreeg een groote hoeveelheid in zijn oog. En dat brandde zoo erg, dat de visch van pijn bijna zijn bezinning verloor.

— Breek! gebod Don het touw.

Dat gehoorzaamde en onder een afgrijselijken kreet stortte het ondie in de zee. Het dook wel een kilometer onder.

— Die zijn we kwijt! juichte Don. Vooruit maar!

— Land in zicht! riep San verheugd. Echt land.

Een onafzienbaar land in bonte kleuren doemde nu aan den horizon op. Zij zagen gele, tango, roode, blauwe en groene velden.

— Elly, dat is nu nét een land voor jou, schertste Don. Hiér kan je nu naar hartelust aardrijkskunde studeeren.

— Maar wélk land zou het zijn? vroeg Gerda peinzend.

Het schip voer er rechtstreeks op aan, steeds langzamer.

Aankomst in Rapidolië.

Bijna boven het land aangekomen, begon het Tooverschip te trillen. Het hing nu een oogenblik stil in de lucht en werd daarna plotseling terug getrokken. Vervolgens ging het met schokken beurtelings vóór en áchteruit.

— Wat is dat vreemd, zei Gerda. Er trekt iets in mijn rug. En nu trekt het van voren óók.

De anderen voelden het nu ook. Manus, die lichter was, werd in het schip heen en weer geslingerd, als kon hij niet meer stil staan.

— Dit land kan onmogelijk bij de aarde behooren, zei Don. We zijn het Poolgebied gepasseerd en op geen één kaart staat hiér land aangegeven.

— Amerika, zei Elly.

— Onmogelijk, antwoordde San, zóóver zijn we nog lang niet. En dan, zoo'n warm klimaat, is in Noord-Amerika onbestaanbaar. Er steeg van het land een aangename warmte op.

— Je hebt gelijk. Stel je voor zoo'n warmte in Groenland, zei Don. Nu, vooruit! riep hij luid.

Het tooverschip ging een ietsje vooruit maar werd aanstonds weer teruggetrokken.

— Nu weet ik het, zei San. De aantrekkingskracht van de aarde. Ze licht achter ons en wil ons vasthouden.

— En wat is het dan wat ons vooruit trekt? vroeg Gerda.

— Dát moet dan de aantrekkingskracht van een andere wereld zijn, zei Don.

— Misschien van een losgeraakt deel van onze aarde.

— Stel je voor! riep Elly verbaasd. Een zesde werelddeel?

— Ja waarom niet?

Daar rees op het land een hooge gestalte op, wel honderd meter hoog. Ze bewoog beide handen in de richting van het Tooverschip, alsof ze een touw binnenhaalde.

— Hoera, onze Toovenaar! juichte Don en allen juichten mee.

— Hoera! Leve onze Toovenaar!

Rapido lachte hun vriendelijk toe. Nu wees hij met beide duimen naar de grond en direct kwam het tooverschip neer. Toen het op den grond stond, sprongen de tien Tooverleerlingen uit de lucht te voorschijn en strekten vragend de hand naar Rapido uit. Hij gaf hun ieder een sigaret en schoot zijn pistool af.

Een korte, doffe knal. De kinderen en de hond stonden op den grond en het Tooverschip was verdwenen. Rapido, nu een man van gewone grootte, zat met zijn rug tegen een eenzamen boom aan. Hij rookte een sigaret en had

een krant in zijn handen. Het land achter hem was bedekt met groene sneeuwvlokken, die voortdurend in beweging waren.

Manus ving een paar in zijn bek op, maar spuwde ze weldra, hoestend, weer uit. Hij trok er zoo'n leelijk gezicht tegen, dat de kinderen het uitschaterden.

— Dag mijnheer, waar zijn we hier? vroeg Don, vrijmoedig.

Rapido glimlachte.

— Hier begint het zesde wereldeel.

De kinderen keken elkaar verbaasd aan.

— Hoe heet het dan? vroeg San.

— Rapidolië, naar mijn naam, Rapido. Jullie moet hier een tijd doorbrengen om je te overtuigen, dat er nog tovenaars bestaan en dat tooveren geen voor den mal houderij is.

— Dat weten wij nu wel, mijnheer, zei Gerda.

— Ja Gerda, maar jullie moet nog veel meer leeren. Waar zijn je tooverstokjes?

Ze keken er naar om. De stokjes lagen op de plaats waar het tooverschip in den grond was gezonken. Zij namen er elk een op.

Zie zoo, bewaar die maar goed. Je kent het gebruik er van. Maar, er is nog veel meer mee te doen. Je kunt er bijvoorbeeld mee vliegen, als je het in beide handen boven je hoofd houdt.

Zoolang jullie het goede doet en het slechte mijdt, zullen de stokjes je goeden dienst bewijzen. Maar, doe je dat niet, dan weigeren ze alle hulp.

— Wat moeten we doen, mijnheer? vroeg Don.

— Rapidolië doorreizen, met alles kennis maken en doen wat je hart je ingeeft. Dan vindt jullie op den duur ook weer den weg naar huis. Dag kinderen.

— Mijnheer, riep San haastig, gaat U nu voor goed weg?

— Nee. Ik ben dikwijls bij jullie, al merk je het niet. En nu, tot ziens kinderen en blijft braaf.

Hij gaf hun de hand en toen ze die drukten voelden ze kracht en opgewektheid in zich opkomen.

Nu deed Rapido een diepen haal aan zijn sigaret en blies een groote rookwolk uit. Toen die was opgetrokken was ook hij verdwenen en zagen de kinderen zich in een groot woud verplaatst. Er stonden boomen in allerlei grootte en dikte. Op den grond wemelde het van driekante planten met puntdakjes.

In Electrisc Boomenland.

— Een prachtig bosch, zei Elly bewonderend. Wat zouden die aardige dingetjes, op den grond, zijn?

— Het lijken wel paddestoelen, zei Gerda. Zij bukte en raakte een plantje met driekantig dekseltje aan.

— Au! riep ze dan en trok snel haar hand terug.

— Bijt de paddestoel! vroeg San spottend.

— Nee, hij trilt zoo raar.

Don en San grepen nu ook naar een plantje. Manus, nieuwsgierig als altijd, duwde zijn neus tegen een aan, dat nog al groot was.

De jongens voelden nu dat de plantjes trilden.

— Electrisch! riepen ze tegelijk. Manus stoof, geschrokken, achteruit en viel daarop het plantje verwoed aan. Nu kreeg hij zulk een geduchten schok, dat hij het van angst uitschreeuwde en in wijden boog rondrende.

De kinderen betastten nog andere planten, doch allen trilden.

— Het is vreemd, zei Don. Ik heb nog nooit van electrische paddestoelen gehoord. We moesten het hier maar Electraland noemen, want ik veronderstel dat het nog geen naam heeft.

— Rapidolië, zei Elly.

— Zoo heet het werelddeel. Maar als het grensland al van die rare plantjes heeft, kunnen we in het binnenland zéker op vreemde dingen rekenen. En nu op marsch, jongens.

— Ik heb eigenlijk meer lust in een klimpartijtje, zei San. Ik moet toch ook eens weer wat spieroefening hebben.

— Ik ook, antwoordde Don. Maar de meisjes hebben er denkelijk geen lust in.

— Wij wachten wel een kwartiertje, zei Gerda.

San sloeg zijn armen om een boom, maar gleed tot zijn verbazing vanzelf naar boven, tot aan de onderste takken. Don vond dat grappig en deed direct het kunstje na.

Manus, die een beetje van den schrik was bekomen, stond hem uit te grinniken, maar de meisjes keken haar oogen uit van verbazing.

— Als dat zoo gemakkelijk gaat, dan heb ik er óók wel lust in, zei Gerda. Willen we het eens probeeren, Elly? En nauwelijks hadden ze ieder een stam omvat, of ze gleden netjes naar boven, zonder dat er een scheurtje in haar jurk kwam.

Nu zaten ze ieder in een aparten boom. Toen de jongens probeerden hooger te klimmen, werden ze door afstootkracht van tak op tak gewipt. Zodoende sprongen ze licht en vlug als apen door hun boom.

— Ik probeer in Gerda's boom te springen, zei Don. Hij bukte zich voor den sprong en ja, hoep, daar wipte de tak hem in den anderen boom. San volgde hem en nu riepen ze Elly toe, dat ze bij hen zou komen. Maar zij durfde den sprong niet te doen en toen wipten de jongens en Gerda bij haar over.

— We moesten het hier maar Boomenland noemen, zei Gerda. Die naam vind ik erg geschikt voor zoo'n grappig bosch.

— Top! zei San. En nu loopen we voorloopig niet meer, maar springen van boom tot boom het heele land door. Manus kan niet klimmen, dus moet hij in zijn eentje achterblijven. Dan kan hij zich met de driekantige paddestoelen vermaken.

De hond had intusschen het gevaarlijke plantje weer vergeten en hij was vlak naast een ervan gaan staan.

Nauwelijks zette hij zich echter neder, of de paddestoel wipte hem op en tegen een boom aan. Direct gleed hij naar boven, met zijn kop omlaag. Toen hij zat, zette hij echter een gezicht, alsof hij het juist zoo bedoeld had.

Stil zitten beviel het gezelschap niet lang. Een kwartier later wipten de vier kinderen en de hond naar een verder staanden boom over en dat spelletje vonden ze zoo aardig, dat ze er mee doorgingen. Maar het

bosch bleek zoo groot te zijn, dat er na uren springen nog geen eind te zien was.

Tegen dat het donker begon te worden, maakten de jongens van dunne takken een soort van hangmat voor de meisjes. Zijzelf wilden op een dikken tak slapen. Nu wachtten ze de duisternis en Klaas Vaak af en spraken weinig, om elkaar niet te hinderen bij het inslapen.

Het zingende Woud.

Toen het donker was, begon het om heen te ruischen, als het geluid van een verwijderd orkest.

— Muziek? riep Don verbaasd.

— Het zijn de takken, die fluisteren, zei Elly zacht.

— Nee, ze zingen, zei Gerda nu. Luister maar. Het geluid wordt sterker. Ze denken dat wij slapen en nu babbelen ze met elkaar.

— Ik hoor instrumenten, zei San. Die takken zijn misschien windharpen, net als op den toren van het betooverd kasteel.

De kinderen zwegen en luisterden aandachtig. De boomen begonnen nu te brommen, als bassen van dikke mannen en jonge boomen brachten hoogere geluiden voort. Bij elkaar klonk het, alsof een koor en een orkest, elk minstens duizend man sterk, zong en speelde.

— Weet je wat ik geloof, fluisterde Gerda, het heele bosch is betooverd en vertelt nu een sprookje van heel oude tijden.

— Het heeft veel weg van een sprookje, vond Don ook.

— Of we slapen en het is een droom, zei San. O, kijk eens!

De kinderen sloegen van verbazing de handen in elkaar en sperden wijd de oogen open. Als bij afspraak rukten alle paddestoelen met driekantige dakjes zich tegelijk los van den grond en glansden opeens geel en roodachtig als brandden er electrische lampjes in. En terwijl het gansche bosch nu zangerig zoemde als

millioenen bijen, zweefden de lichtende paddestoelen opwaarts tusschen takken en bladeren. Ze dartelden er lustig door, alsof ze er den grootsten schik in hadden en zóó rythmisch, alsof ze er lang in geoefend hadden. Daardoor leek het of het geheele bosch leefde en bewoog en door duizenden lampions werd verlicht.

— Heerlijk, zei Gerda. Net Duizend en Een Nacht. Als moeder dat eens kon zien!

— Moeder! riepen allen tegelijk, zacht. Zelfs Manus kreunde mee.

— Wat zou ik haar graag voor vijf minuutjes willen zien, zei Elly met bevend stemmetje.

— Onze stokjes, zei Don opeens en greep naar het zijne en hield het voor zijn oog. Ik wil moeder zien.

De andere kinderen volgden zijn voorbeeld en fluisterden hem na. En nu zwegen ze van aandoening en sperden ze den mond wijd open....

Want, een elk zag door zijn stokje moeder's huiskamer, met moeder, vader en de andere huisgenooten. Op tafel lag een krant en allen lazen met verrukking de geschiedenis der lotgevallen hunner kinderen en keken met glanzende oogen naar de plaatjes. En ze zeiden iets tegen elkaar en maakten elkaar merkzaam op hetgeen ze lazen en zagen.

Toen voelden en begrepen de kinderen, dat hun ouders en familie hen niet vergaten, doch altijd aan hen dachten. En nu was het hun alsof ze volstrekt niet ver van huis waren en met hun familie meeleeften.

— Konden we maar altijd door zien wat thuis voorvalt, zei Elly.

— Niet altijd, maar toch dikwijls, antwoordde een Stem.

Ze zagen niet wie dat zei en het was net alsof een dikke tak gesproken had. Doch ze wisten, dat niemand anders dan Rapido dat kon gezegd hebben en dat hij dus in hun nabijheid was, al zagen ze hem niet.

Toen ze den volgenden ochtend wakker werden, dacht ieder voor zich gedroomd te hebben en wilde niemand er over praten, uit vrees dat de anderen zouden lachen. Maar dra bemerkten zij dat hier en daar een driekantig paddestoeltje tusschen de bladeren verward zat. Die hadden zich vastgevlogen en waren niet meer in staat geweest den grond te bereiken, zooals de anderen. Ze glansden nog maar flauw, omdat het nu volop dag was. Maar, nu wisten de kinderen toch, dat ze niet hadden gedròmd van het zingende bosch en de dansende paddestoelen. En.... dat ze wèrkelijk vijf minuten lang hun familie hadden gezien.

Hoe de kinderen zich het zouden wenschen.

Manus sprong het eerst op den grond en draafde lustig tusschen de paddestoelen door. Hij wachtte zich er echter wel voor een aan te raken, want hij was hun streken nog niet vergeten.

— Hallo Don! riep hij. Kom je uit je boom of wil je er aan vastgroeien?

— Ik niet, Manus, antwoordde Don vroolijk. Hallé hop!

Overmoedig sprong hij van zijn tak en het was hem net of hij niet viel, maar neerzweefde. De anderen, zelfs bange Elly, volgden zijn voorbeeld en toen Manus onder echt hondengeblaf vooruit stootte, snelden zij hem achterna.

Ze kwamen aan een open plek, midden in het woud, dicht met rossig gras begroeid. Het leek hier wel een natuurzaal, aan alle zijden ommuurd door dicht bij elkaar staande boomen.

Hier hadden ze den vollen blik naar omhoog en dat gaf hun direct een verrassing. De hemel was niet blauw, maar tango-kleurig en de zon niet hel, maar diepgeel als goud. De lucht scheen vervuld van doorzichtige, glinsterende goudstofjes, precies gouden voilestof wolken.

— Hier zou ik willen wonen, zei Gerda. Maar dan niet in een huis met ruiten en deuren en een dak er boven.

— En niet allemaal apart dat je elkaar moet opzoeken als je samen spelen wilt, zei San. En ook niet in kamers waar je wat breekt of bederft, als je je neus maar vooruit steekt.

— En met niemand er bij die je naar school stuurt en op je knort als er een kleinigheid aan je werk mankeert, vond Elly.

— Er moest een middel worden gevonden om de lessen met een lepel in te nemen. Zooiets als een onderwijsdrank, zei Don.

— Ja! riep San geestdriftig, dan mag die voor mijn part gerust een beetje bitter zijn. Niet té bitter. En je moest vrij door het huis en de straten

op je handen mogen lopen, net zooals ik nu doe.

En de daad bij het woord voegende, wipte hij op zijn handen en huppelde in het rond. Don volgde hem direct en Manus buitelde van louter dwaasheid wel honderd maal over zijn kop.

De meisjes legden zich languit in het gras, de armen onder het hoofd, en staarden naar boven, in de goudwolken.

— Ja, hier te wonen dunkt mij ook wel aardig, zei Elly. Weet je wat, Gerda, we moesten van boomen en takken een huis bouwen en hier een poosje blijven wonen.

— Een boomenhuis, zooiets als Robinson Crusoe had? vroeg Gerda. Elly, hoe wil je dat bouwen, zonder gereedschappen en zonder spijkers? Er is hier niets dan hout.

— We hebben niets anders dan hout nodig, antwoordde Nelly. Kijk, zei ze, en wees met haar stokje voor zich uit, die dunne boomen daar krijgen we wel met onze handen uit den grond. En we maken ze met twijgen aan elkaar vast. Wat gebeurt er nu? riepen ze verwonderd.

De door Nelly aangewezen boomen braken zichzelf bij den grond af en bewogen zich voorwaarts, in de richting der meisjes. Toen Elly van verbazing het stokje liet vallen, bleven ze opeens stil staan.

Manus had er echter iets van gemerkt en zei het tegen de jongens. Die sprongen weer op hun voeten en zagen nu ook, dat de boomen van hun plaats waren gekomen. De meisjes vertelden hun, hoe dat wonder was aangekomen.

— Hoera! riep San, zoodra hij het geval begreep, nu wordt het eerst goed. Vooruit boompjes, geneert je niet. Neem er maar gerust een beetje beweging van, als het stilstaan je verveelt.

Hij zwaaide zijn stokje in het rond en nu liepen vele dunne en ook dikkere boomen van hun plaats weg, over de open plek. De takken en bladeren wuifden onder het voortgaan, als groote hoeden met veeren.

— Ze zouden zich zelven best tot een huis kunnen bouwen, zei Gerda bewonderend. Zulke verstandige boomen. Stel je voor, een huis dat loopen kan.

— Een huis! riep Don. Een auto bedoel je, of een reuzen olifant. Zooiets hebben we noodig om door het land te reizen. Ik ben er nieuwsgierig naar, wat er achter dit bosch ligt. Allons boompjes, maakt nu eens vlug een auto-olifant voor ons, op dikke pooten. Maar, op zeven, want dieren en dingen op vier pooten hebben we in ons land genoeg.

Aulipho.

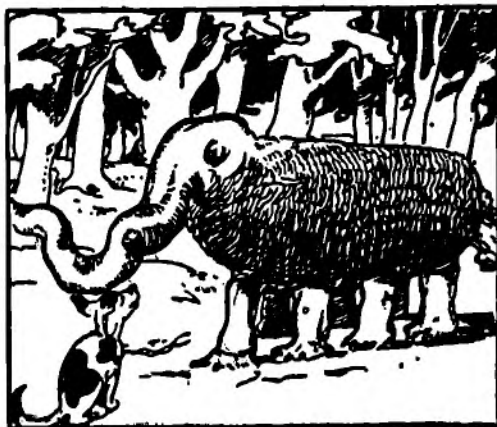
Opeens was het volop bedrijvigheid in de natuurzaal. En het mooiste was dat de kinderen niets hoefden te doen, alleen maar zeggen en wijzen hoé ze het wilden hebben.

De meisjes wezen de meest geschikte boomen met hun stokjes aan en die naderden gehoorzaam, als afgerichte soldaten. En ze schudden trotsch met hun bladerenhoofd en bogen zelfs deftig voor Elly en Gerda, alsof ze het een groote eer vonden onderdeel te worden van den auto-olifant.

Don wees met zijn stokje de lengte der pooten aan op zeven dikke stammen en die braken gewillig af en even gemakkelijk als pijpesteelen. Toen wees hij één een plaats aan, vooraan en de anderen zes stelden zich vanzelf in twee rijen van drie er achter. Lange dunne boomen legden zich overlangs tegen de pooten aan en kronkelden zich met hun takken aan ze vast.

San teekende koddige figuren in de lucht en volgens dat model vlochten zich jonge boomen door elkaar, op de pooten en de dwarsliggers. Zoo-doende kwam de allerkoddigste vorm van wagen op zeven pooten tot stand, die er ooit bestaan had. Hij had evenmin iets weg van een auto als van een olifant, maar hij zag er grappig uit. Van voren smal, omdat hij daar op één poot rustte en in het midden heel breed, wyl daar de zitplaatsen moesten komen.

De auto-olifant, zooals de kinderen hun voertuig nog steeds noemden, had

drie staarten, gevormd van bijeen gevoegde lange twijgen. Op bevel van Don plaatste een kromme, noestige stam zich, bij wijze van slurf, schuins naar boven op het voorgedeelte.

Van motor, stuur en rem was geen sprake, want er was niets dan hout. En het bosch had trouwens nog nooit van die dingen gehoord. Maar, in het ruime middengedeelte vlochten takken en twijgen zich vlijtig ineen tot bankjes en hangmatten, zoodat de kinderen zitten of liggen konden, al naar ze wilden.

San vond dat een klimpartijtje, onder weg, ook wel gezellig was en liet daarom een hooge boom midden op den wagen plaatsnemen. Nu konden ze klauteren naar hartelust, zonder de reis te onderbreken. En Gerda vond dien boom practisch, omdat zijn bladerenkroon in geval van regen en fellen zonneschijn als scherm dienst kon doen.

Manus liep gedurende het werk kopschuddend in het rond. Hij had van zijn leven vele wagens en paarden gezien, maar die zagen er toen heel anders uit dan zooals de boomen er nú iets samenstelden.

— Waarom schudt je zoo raar je kop, Manus, vroeg Gerda. Bevalt onze auto je niet?

— Niets dan boomen en nog eens boomen, blafte de hond smalend. Een kinderwagen ziet er nog fleuriger uit. Als je dat ding van buiten nu nog eens behing met varkenskarbonaden, dan leek het tenminste nog maar iets.

Gerda lachte eerst om dien dwazen inval, maar die bracht haar toch op een gedachte. Ze plukte vlug wat van het rossige gras en stak dat tusschen de stammen en takken. En toen ze bemerkte dat het aardig bijkleurde, vroeg ze Elly haar te helpen. Weldra hadden ze het gevaarte met grassprietten bekleed en toen zag het er van heel ver en met half dichtgeknepen oogen lang niet onaardig uit.

— En nu op reis, stelde San voor. Ik ben benieuwd of die olifant draven kan.

— De auto, zei Don lachtend.

— De Aulipho! riep Gerda. Zoo moet hij heeten.

— Top, de Aulipho, gaf Don toe. Dan commandeerde hij met kapiteinsstem: Instappen!

De meisjes strekten zich gemakkelijk in een hangmat uit. San klauterde in den boom, om als uitkijk dienst te doen en Manus zocht een plaatsje vóór op den slurf. Don zette zich op de plek waar, in een auto, de chauffeur pleegt te zitten.

— Aulipho, klaar voor de reis! riep hij bevelend. Voorwaarts marsch!

Hoe verwaand Manus soms kan zijn.

Aulipho richtte zich op zijn twee achterste pooten op en sloeg zijn drie staarten neer. Nu veerde het achterstuk omhoog en dra holde de houten dier-auto met sprongen voort. De kromme stam, vooraan, die voor slurf dienst deed, wuifde zoo hartelijk vaarwel aan zijn medeboomen, dat Manus bijna het evenwicht verloor. Hij blafte van verontwaardiging en beet den stam in zijn bast.

Toen Aulipho het dichte bosch was genaderd, slingerde de slurf links en rechts tegen de boomen, die in den weg stonden. Die schoven aanstonds terug, alsof ze op rolletjes stonden, en maakten een breed pad vrij. Manus, die nog

tegen den slurf te keer ging, verbeeldde zich dat de boomen uit vrees voor hem vluchtten. Hij draaide zich om naar Don en keek den kapitein zoo verwaand aan, dat deze in lachen uitbarstte.

— Wat kijk je komiek, Manus! riep hij. Kiespijn?

Manus schudde den kop en wees met weidsch gebaar naar de terugwijkende boomen.

— Zie je hoe bang ze voor me zijn? blafte hij in menschentaal. Hoe luider ik blaf, des te harder loopen ze voor me weg. Als de beer mij had opgevreten, zou er van jullie niets zijn terecht gekomen in dit bosch. Onthou dat.

De slurf bromde iets, alsof hij om Manus' pocherij grinnikte. Het was Don alsof hij die boomentaal verstond en nu knipoogde hij spottend tegen Manus. De slurf bemoeide zich echter weer met den weg en wees de boomen links en rechts terug. Aulipho snelde met groote sprongen vooruit.

Gerda, die dat relsje verrukkelijk vond, klauterde nu ook in den boom en keek toevallig achter zich.

— Kijk eens, hoe wonderbaar! riep ze. De boomen achter ons gaan weer op hun oude plaats staan.

Elly en San keken nu ook om en bemerkten dat het bosch, achter Aulipho, weer dichtschoof.

— Ongelooflijk, zei San. Zou hier dan alles mogelijk zijn?

— In Rapidolië is niets onmogelijk, antwoordde Rapido's stem. Hier kan men alles wat men wil. Maar, alleen het goede houdt stand.

De kinderen groetten hem opgewekt, maar zijn antwoord klonk nauwelijks hoorbaar, alsof hij al weer een paar werelddeelen verder was. Gerda vroeg nu een blaadje papier en een potlood aan San en ging voor afleiding hun voertuig teekenen. Hij klauterde weer in den boom tot in den top, om den omtrek te verkennen.

Nu bemerkte hij, dat, ofschoon Aulipho niet buitengewoon snel vooruitging, zij toch in korten tijd een zeer grooten afstand aflegden. Het was alsof de grond onder hen terug schoof. Ofschoon hij nu al wist dat in het zesde werelddeel *alles* mogelijk was, peinsde hij toch op een andere oplossing van dat raadsel. En toen kwam hij tot de overtuiging dat Rapidolië anders tegenover de zon moest zijn geplaatst dan de vijf werelddeelen en dat een minuut hiër, wellicht even lang beduidde als een dag in Holland.

Hij verviel in peinzerij, waaruit hij plotseling opschrok, doordat de auto-olifant minder snel liep. Denkend dat er onraad was, hield hij zijn tooverstokje als verrekijker voor zijn oog.

Tot zijn verrassing bemerkte hij dat het woud nog maar enkele kilometers diep was. Daar achter blonk de gouden zon weer vrij op een rossig veld. Dat moest weer een grasvlakte zijn, dacht hij. Maar nog verder zag hij de kleur van den grond afwisselen. Ze leek daar eerder wit dan rossig.

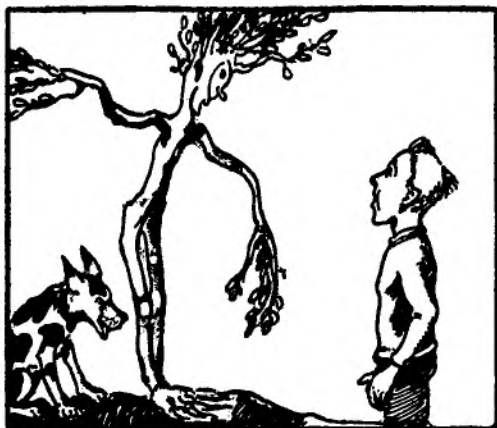

- Kapitein! riep hij naar omlaag, verandering in zicht!
- Is er gevaar? vroeg Don.
- Naar het schijnt, niet. Maar het landschap wisselt af, we naderen een vlakte. Uitkijken is dus de boodschap.
- Alle hens aan dek! riep Don, wel wat overbodig, want niemand hield zich schuil. Een ieder houde zijn tooverstokje gereed. Manus, sper je bek niet zoo belachelijk wijd open. Geloof je werkelijk dat de boomen zich aan jouw geblaf storen?

Aulipho's waarschuwing.

Manus had Don's opmerking graag met een scherpe aardigheid beantwoord, maar die kon hij niet zoo snel uit de hondentaal in de menschenpraak vertalen. Dus zette hij maar een gezicht alsof hij niets had gehoord.

- Wat zie je, San? vroeg de kapitein op korten, bevelenden toon.
- Een rossige vlakte, waarschijnlijk dus grasveld. En daar achter witte grond, of eerder, zilverkleurig.

Nu begonnen de toppen der boomen om hen heen zachtjes te ruischen en dat sloeg over op de takken en lager nog, op de stammen. Maar, terwijl het geluid der bladeren klonk als het spelen van den wind er door heen, was het of de stammen met diepe basstemmen bromden.

- Niet verder, niet verder! klonk het weldra luid. Blijft bij ons. gaat niet verder!

Elly trok Gerda beangst aan den arm.

- Versta jij wat de boomen zeggen? zei ze. We mogen niet verder, we moeten hier blijven.

— Wel, ik hoor het ook, maar ik stoort me er niet aan, antwoordde Gerda. We zijn immers niet naar Rapidolië gereisd om in Boomenland te blijven. Het is hier wel aardig, maar ik wil veel meer zien.

Nu begonnen zelfs de boomen, waaruit Aulipho was samengesteld, te pruttelen tegen het voortzetten der reis. En een staart maakte zich los, wipte over den wagen heen en stelde zich rechtop tegenover Don. Hij schudde zijn bovineind zoo ernstig heen en weer, dat de kapitein al den mond open deed om den bundel twijgen te vragen, wát hij wou.

— Zijt verstandig en blijft in het bosch, kinderen! zei de boom, die voor slurf dienst deed, plotseling luid. Dat wil zeggen, hij *bromde* zoo iets, maar de lucht van Rapidolië maakte dat de kinderen elke taal verstonden.

- Waarom, slurf? vroeg Don zoo ernstig mogelijk.
- Hier is het mooi en rustig. Hier zijn slechts boomen en die doen niemand kwaad. En 's nachts zingen we sprookjes voor jullie. Maar ginds dreigt gevaar.
- Wát voor gevaar dan? vroeg Gerda.

De slurf bewoog zich opwaartsch, als een mensch die de schouders ophaalt, omdat men niet naar zijn raad luistert. Maar nu bromde Aulipho, alle boomen van den wagen tezamen, waarschuwend:

— Hoedt je voor de Groene Kubussen. Nog nooit is een stuk boom, dat naar den overkant dreef, terug gekomen.

— De Groene Kubussen! riepen de kinderen tegelijk, ten zeerste verwonderd. Geen hunner begreep den auto-olifant, maar hun nieuwsgierigheid was geprikkeld.

— Jullie bent gewaarschuwd! piepte nu het gras, waarmee den wagen was bekleed. Elly en Gerda gierden het uit, om die fijne piepstemmetjes.

— Ons hoeden voor de Groene Kubussen! riep San luid. Wij willen er juist heen. Breng er ons maar op een drafje naar toe, beste Aulipho.

Maar die beste Aulipho scheen geen haast meer te hebben, want hij sprong niet meer zoo fors en dartel als te voren. Ja, het houten dier-voertuig moest zelfs een beetje angstig zijn, want het bibberde merkbaar.

De boomen weken ook niet meer zoo gewillig achteruit als in het begin van den tocht. Het scheen alsof het woud de kinderen, desnoods tegen hun wil, voor een vreemd gevaar wilde behoeden.

Tot zekere boom beslist weigerde op zij te gaan, hoewel de slurf hem dat beduidde te doen. Aulipho scheen die weigering te hebben voorzien. Hij bleef kalm staan, als een paard dat nadenkt over een vlieg, op zijn linkerpoot.

Het bosch pleegt multerij.

— Wat nu, Aulipho! riep Gerda bestraffend, wil je ons niet verder brengen?

— Groene Kubussen, bromde Aulipho, met trillend gekraak.

— Groene Kubussen of Roode Driehoeken! riep Don verstoord, we moeten verder. We willen niet in het bosch blijven.

— Blijven, blijven, ritselden de bladeren. De takken zeiden dat nu ook en ten laatste bromden alle boomen:

— Blijven, hier blijven.

Don fronsde de wenkbrauwen. Hij was de boomen dankbaar voor hun goeden raad en hun bewijs van genegenheid. Maar het kon onmogelijk Rapido's bedoeling zijn geweest, dat zij in het woud zouden blijven wonen. Nu scheen hem het oogenblik gekomen, de macht van zijn tooverstokje toe te passen.

Hij sprong op de slurf en liep naar voren, waar Manus kwaadaardig zat te schimpen, in de hondentaal, tegen de boomen en hun dreigde te bijten als ze niet op zij gingen. Don zwaaide zijn stokje.

— Boomen, wijk! riep hij luid. Aulipho vooruit!

De auto-olifant verhief zich met alle zeven pooten tegelijk van den grond en

sprong wel ten meter ver. De boomen stoven verschrikt en haastig terug. Na nog twee sprongen stond Aulipho op een grasveld.

Dat was even rossig van kleur als het veld, waar ze hun voertuig hadden in elkaar gezet. Doch hier stonden heesters op grooten afstand van elkaar.

De kinderen stapten af en snelden er op toe. Ze hadden in lang geen struikgewas gezien en dachten bessen te vinden. Die waren er echter niet, maar wel hingen er dikke stengels aan, waarvan enkele waren opengesprongen. Er sijpelde een dik stroopachtig vocht uit.

Manus likte er aan. Hij had het nauwelijks geproefd of hij beet den diksten stengel af en zoog die uit. Nu proefden de kinderen er ook van, uit nieuwsgierigheid.

— Smaakt naar melk en honing, zei Gerda, haar oogen dichtknijpend als een echte lekkerbek. Hé, wat doet onze Aulipho daar?

De anderen keken direkt naar hun dier-auto en bemerkten dat zij zichzelf uit elkaar nam. Of eigenlijk maakten de stammen en takken zich los, waaruit zij bestond.

— Aulipho wil ons in den steek laten, zei San. Maar dat mag niet, we hebben hem nog nodig.

Reeds poogde de dikke boom, die midden op de auto stond, van zijn plaats af te dalen, toen Don zijn stokje naar hem ophief. Toen bleef hij staan.

— Ik snap er niets van, waarvoor die boomen zoo bang zijn, zei hij. Het is hier toch zoo rustig en ongevaarlijk. Wat zou dat zilverachtige in de verte toch zijn?

— Kapitein, fluisterde San hem in, laten we opstijgen en er heen rijden. Ik voorzie dat Aulipho ons niet meer lang van dienst is. Die stengels maken me erg reislustig. Is dat jou ook zoo? Kijk, daar neemt een staart de beenen; die is foetsie.

Inderdaad slingerde een staart zich los en schoof met een vaartje langs den grond het bosch in. Hun honingstengels meenemend. klommen de kinderen snel op hun auto-olifant. Don moest echter twee maal „vooruit! kommandeeren, voor hij gehoorzaamde.

Na een tocht van ongeveer een uur bereikten ze de grens van de rossige grasvlakte. Manus sprong het voertuig uit, rende op den zilverachtigen grond toe en verdween er meteen in.

— Water, het is water! riepen de kinderen verbaasd.

Manus kwam spoedig weer aan de oppervlakte en zwom terug. Hij legde zich bibberend in de zon te drogen. Zijn huid zag er uit alsof hij in een zilverbad was ondergedompeld.

— Vloeizaar zilver, mompelde Don verwonderd en liep naar den oever. Hij stak de hand in het water en ja, die kwam er als verzilverd uit.

— Brand je je niet? vroeg San.

— Nee, het is koud en toch is het gesmolten zilver. Dat is iets nieuws. De anderen moesten zich er dadelijk van overtuigen en kwamen naderbij. Daar hoorden ze plotseling een luid gestommel achter zich.

Het Zilvermeer.

Ze keerden terug, onder een kreet van verbazing. Maar te laat. Aulipho was uit elkaar gevallen. De onderdeelen, stammen, takken en twijgen, huppelden of schoven in alle haast naar het bosch terug. Behalve de slurf, die nog een oogenblik draalde om van de kinderen afscheid te nemen.

— Sta! riep Don bevelend. Maar de vluchtelingen hadden reeds het bosch bereikt.

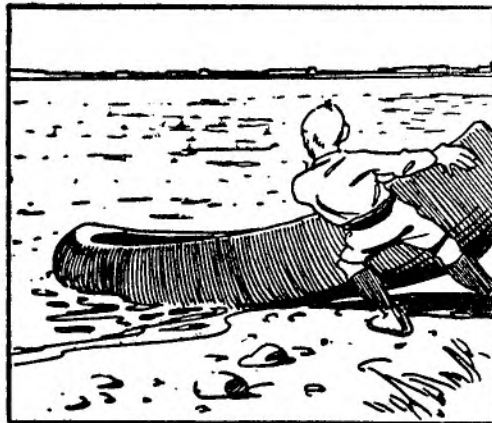
— Jij blijft toch zeker bij ons, nietwaar Slurf? vroeg San. Denk er om, als zij ook vlucht, hebben we niets om het Zilvermeer over te steken, fluisterde hij tegen Don.

Don knikte en aanstonds zetten de kinderen zich op Slurf neer. Ook Manus, die van genot grijsde, daar hij iemand een poets kon bakken, al was dat dan maar een kromme boomstam.

— Jij bent onze boot! zei Don bevelend en streek met zijn stokje langs Slurf. Als je ons over het Zilvermeer hebt gebracht, mag je terug drijven.

Het klonk alsof de kromme stam kreunde. Maar toch gehoorzaamde hij en dijde zich uit tot een soort kano.

San stuurde de boot het meer in en Don tuurde door zijn stokje in de verte.

— Ik zie niets beangstigends, zei hij. De andere oever is groen. Bepaald dus weiland. Instappen! Maar, kalm aan en rustig blijven zitten, want die boot lijkt me niet erg betrouwbaar.

Dat scheen nu wel zoo, maar als boot deed Slurf toch haar best, hoewel ze zelf niet de minste aardigheid in het tochtje had. Maar, zoo gaat het meer in het leven. Men mag niet altijd het eerst aan zichzelf denken, doch moet er ook op bedacht zijn anderen te helpen. Zelfs, als we er persoonlijk geen baat bij vinden.

De boot gleed vlug over het Zilvermeer heen. En toch bleef de oppervlakte zoo glad en onbewogen, alsof ze door niets was beroerd. De beweging veroorzaakte niet den lichtsten golfslag.

Don stond vooraan en wees met zijn stokje in de richting der overzijde, bij wijze van sturen.

— Daarheen, daarheen! zei hij nu en dan.

Na een poos werd het land voor het bloote oog zichtbaar. De kinderen bestudeerden het echter opletten door hun tooverstokjes.

— 't Is eigenaardig, zei San, maar ik bemerk niets dan steenen in verschillende grootten.

— En ik zie voorwerpen bewegen, beweerde Gerda. Er moeten dus mensen zijn.

— Of dieren, veronderstelde Elly.

Even later zei Don op beslist toon:

— Er is niets te zien dan steenen. Meest vierkante.

— Kubussen, viel San uit. En ze zijn groen. Aulipho heeft dus gelijk gehad, zei hij lachend. Dit is het land der Groene Kubussen.

— En toch zie ik beweging, hield Gerda vol. Ik zie duidelijk voorwerpen springen.

— De Kubussen dansen, zei Don gekscherend.

— Ach, loop jij.

De boot naderde dichter bij. Manus keek verlangend naar het land uit. Hij had opgemerkt dat die rare, groene dingen sprongen en hield er voor dat ze hem tot een gezellig vechtpartijtje uitnodigden. Nu, daar had hij juist lust in, na zoo'n tijd van niets doen.

— Wacht maar! blafte hij dreigend, ik kom aanstonds bij jullie. Ik heb die beren ook een lesje gegeven dat hun heugen zal.

Manus had namelijk niet zoo'n goed geheugen als mensen en als hij zich

daarom flauw iets herinnerde van een ontmoeting met andere dieren, geloofde hij altijd vast dat hij hùn mores had geleerd. Maar dat is niet alleen honden eigen. Vele kinderen en zeer vele volwassenen gelooven later altijd dat zij, toen het noodig was, inderdaad datgene volbrachten, waarop ze later ten onrechte trotsch zijn.

Nauwelijks begon Manus te blaffen, of er was volkomen rust op het groene land. En toen de kinderen uitstapten, zagen zij zelfs geen mug vliegen.

— We moeten in de boot gedroomd hebben, zei Elly. Wat een aardige dingen zijn dat. Zuivere kubussen.

Wreedaardige Groene Kubussen vermoorden de weerlooze Slurf.

Zoover het bloote oog reikte was de grond onregelmatig bedekt met kubusvormige steenen in verschillende grootten. Er waren er bij van nauwelijks een centimeter en ook wel van een meter middellijn. Ze waren groen, evenals de grond, die van dezelfde stof scheen. Door hun stokjes zagen de kinderen in de verte bergen en monumenten van dezelfde kleur.

— Een bergland, zei Don. Zullen we het hier Groenland noemen?

— Het land der Groene Kubussen lijkt mij aardiger, zei San. En er is al een Groenland. Jammer dat we ons maar verbeeld hebben dat de Kubussen springen. Het zou een leuk spelletje zijn geweest.

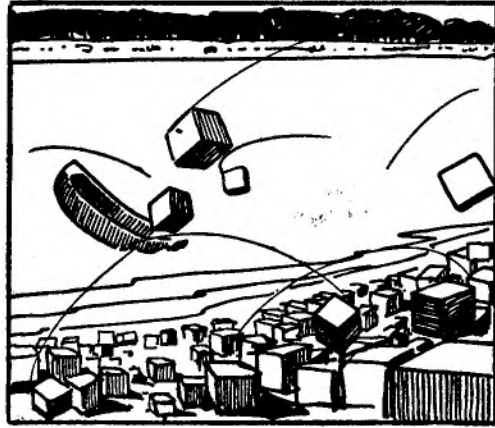
Al pratend liepen ze verder en zetten zich op een grooten Kubus neer.

— Ik hoor een eigenaardig knarsen, net fluisteren, zei Elly.

— Dat kwam mij ook zoo voor, zei Don, maar waarschijnlijk vergissen we ons. We moeten de boot op het land trekken.

Toen hij dat zei, klonken er geluiden als platen voorwerpen in het water. Ze keerden zich om, doch bleven een oogenblik van verbazing stil staan.

De Kubussen aan het strand waren blijkbaar levend geworden en huppelden met sprongen vooruit als knikkers. Ze gingen naar het meer en sprongen er zelfs in, in de richting van de boot, die zachtjes terug dreef. Grootere Kubussen bereikten haar en vielen met zwaren slag op Slurf neer, die klagend kreunde.

— Ongelooflijk! riep Gerda, we droomen alwéér. Maar het was geen droom. Meerdere Kubussen sprongen heftig toe, verhieven zich hoog boven de boot

en lieten zich met een scherp kant op haar neervallen. Hun groene kleur schitterde zoo kwaadaardig in het zonlicht, dat de meisjes van afkeer de oogen sloten.

— Ze vermoorden onze arme Slurf, snikte Elly. Daarom had ze zoo'n vrees voor de Groene Kubussen.

— Elly heeft gelijk, zei Gerda, die boomstam leeft en die Kubussen ook. Aulipho heeft ons voor hun slechtheid en moordzucht gewaarschuwd, maar we hebben niet geluisterd.

— Ze leven, mompelde Don. Het schijnt een kwaadaardig volkje, die Kubussen. Misschien zijn ze niet eens steenen. Hoe komen we hier vandaan? vroeg hij luid.

— Met de boot! riep San. Zij is onze eenigste hoop. Laten we haar redden en naar Boomenland terug varen.

Hij liep op het Zilvermeer toe en de andere volgden. Maar nu gebeurde er nòg vreemder. De Kubussen huppelden op elkaar toe en stapelden zich op tot een muur om hun den weg te versperren. Als de kinderen twee Kubussen wegsmeten om den muur te vernietigen, huppelden er tien anderen bij. En ze stapelden zich zoo snel en netjes naast en op elkaar als een dozijn metselaars niet zou hebben gekund.

— We moeten er door heen! riep Don, al zouden we ze allen in het water smijten. Maar de boot!

Een hoonend gieren was het antwoord. Een kolossale Kubus veerde de lucht in en viel met geweldigen smak op de boot. Ze zonk op slag.

Even later rees de Kubus weer boven het Zilvermeer uit, maar Slurf kwam niet terug. Ze was in de slik blijven vastzetten.

De kinderen beefden, als hadden ze voor hun oogen een levend wezen zien vermoorden.

— Mijn stok, onze stokjes, zei Don met trillende stem, ik zal ze leeren moorden.

Hij greep naar het zijne, doch vond het niet. Ook de anderen misten het hunne. Ze hadden ze ginds neergelegd en vergeten op te rapen, toen ze naar

de boot liepen. Een blik achter hem overtuigde Don, dat de Kubussen hen insloten, onder knarsend gejuich.

Overrompeld door de Groene Kubussen.

— Ze lachen ons uit, zei San. Je zou zeggen, dat die Kubussen verstand hebben.

— Had ik maar mijn stokje, mompelde Don. Dan . . .

Meer kon hij niet zeggen. Een groote Kubus stoof tegen zijn beenen aan, deed hem struikelen en ving hem op een vlak op. Direct daarna huppelde hij met den jongen omhoog en snelde zoo voort. Andere Kubussen vielen op gelijke wijze San en de meisjes aan.

Manus rende woedend op den Kubus, die San op den grond wierp, toe, met het doel hem de keel af te bijten. Maar zooiets had hij niet. Hij was overal even glad en vierkant, behalve aan de kanten en daaraan bezeerde Manus zich. De Kubus gaf hem een kopstoot en huppelde toen met San voort.

Manus toonde nu, dat hij geen laf hondje was. Keer op keer viel hij een anderen Kubus aan, maar daar zijn tanden geen houvast konden krijgen, stieten zij hem gemakkelijk terug. Eindelijk zag hij er een, dien hij met den bek omspannen kon. Hij zette er met kracht de tanden in en beet hem middendoor. Toen spoot er gas uit, dat den hond bedwelmde. Hij viel neer en bleef alleen achter, daar de andere Kubussen hun kameraden, die met de kinderen wegsprongen, volgden.

In razende vaart huppelden de Kubussen met de twee jongens en de twee meisjes voort. Eerst over vlak land, dan over heuvels en door dalen. De anderen huppelden en dansten om hen heen en het scheen, dat zij zich verheugden om de kinderroof, zulke dolle buitelingen maakten zij in de lucht.

Hier en daar ging het voorbij Kubussen, die in de zon stonden te luieren, of langs een tweetal, dat een oneenigheid uitvocht. Die sprongen onophoudelijk tegen elkaar op, met het doel elkaars scherpe kanten af te slaan. Gelukte dat, dan viel de getroffene kreunend-knarsend op den grond, terwijl uit de beschadigde beschadigde plaats onaangenaam riekend gas ontsnapte.

Maar verreweg de meesten, die het Kubussenleger passeerde, buitelden het achterna, of ze ook luierten of vochten. Zelfs de beschadigde Kubussen, die door gasverlies niet meer huppelen en springen konden, kantelden de anderen achterop, om den zeldzamen prooi te bekijken.

Elly en Gerda waren direct van schrik buiten bewustzijn geraakt en wisten niets af van hun zonderlingen buiteltocht. Don had bij den val zijn hoofd bezeerd en dat deed zoozeer pijn, dat hij aan niets denken kon. Maar San was zoo klaar als een klontje en wist volkomen wat er met hem plaats vond, al scheen hem dat ook alles behalve prettig.

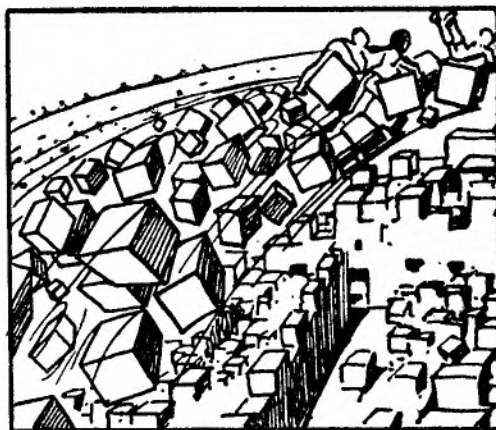
Hij dacht aan Manus en tranen kropen uit zijn oogen. Plotseling was het woedend geblaf van zijn trouwen hond verstomd en nu vreesde hij, dat de Kubussen hem hadden gedood. Hij waagde het echter niet, gedurende dat luchtbutelen achterom te zien, daar hij vreesde door de minste beweging van den Kubus te vallen. En dié sprong soms wel tien meter hoog.

Nu huppelde hij een berg op, licht en gemakkelijk als een duinkonijntje, en elken keer dat hij neerkwam, raakten San's beenen den rotsgrond. Maar daar lette de jongen minder op; slechts door uiterste wilsinspanning gelukte het hem zijn hoofd voor die aanrakingen te behoeden.

San slaakte een zucht van verlichting, toen zijn Kubus den top had bereikt. Dat huppelend bergbeklimmen viel niets mee. Hij keek naar omlaag, in het dal en slaakte een kreet van bewondering.

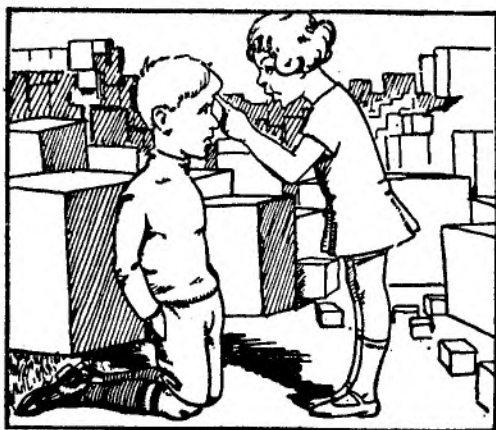
Hij zag dan ook iets zonderlings. In een wijd, onafzienbaar dal lag een stad, of beter een verzameling bouwmaaksels, geheel van Groene Kubussen vervaardigd. De huizen werden gebouwd door Kubussen, die op elkaar huppelden en zich tot muren vormden.

Anderen deden nog vreemder werk. Die *maakten* Kubussen.

In gevangenschap.

De Kubussen kantelden de kinderen op den grond en lieten ze daar liggen. Onmiddellijk huppelden er honderden om hen heen. Als ze menschen waren geweest, had men ze nieuwsgierig kunnen noemen. En misschien waren zij dat wel.

San stond op en ging bij de meisjes zitten. Gedurende de reis waren de kinderen zooveel van elkaar gaan houden, dat ze niet lang meer buiten elkaars gezelschap konden.

— Elly, Gerda! riep hij. Wordt wakker!

Ze zuchtten wel, maar haar oogen bleven dicht. San keek om zich heen of er water in de buurt was. Hij bemerkte veel dunne stroompjes die van

den berg afvloeiden, doch dat water was ook al groen. Dan waschte hij de meisjes maar liever niet af, dacht hij.

Hij streelde haar wangen tot ze de oogen open deden. Gerda richtte zich weldra op, keek om naar Don en liep op hem toe,

Hij zat met zijn rug tegen een beschadigden Kubus aan, die door *gasverlies*

zoo verzwakt was, dat hij zich niet bewegen kon. Don wreef, met pijnlijk gezicht, een grooten buil op zijn voorhoofd.

— Laat eens zien, Don, zei Gerda, bezorgd als een klein moedertje. Ja, het is een leelijk ding, maar je mag er toch niet om bij de pakken blijven zitten. Jij bent immers onze kapitein, dus jij moet je beter tegen alles verzetten dan wij.

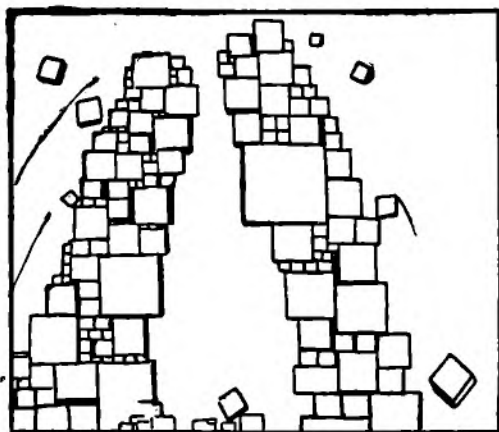
Don glimlachte pijnlijk, maar stond toch op. Die Gerda was toch maar een flink en lief meisje, dacht hij. Hij riep San en Elly toe en weldra zaten ze te samen te overleggen.

— We zijn gevangen, zei Don.

— In een muizenval, vulde San aan. Zie maar eens. Hij wees naar troepen Kubussen, die zich tot een muur opstapelden. Maar Don haalde de schouders op.

— Die Kubussen hun metselkunst raakt mijn koude kleeren niet, zei hij. Maar ze zijn zoo talrijk en nog erger, ze houden er een soort van verstand op na. Als ze willen, kunnen ze ons in vijf minuten tijd doden.

— En ik denk nu juist, dat ze het niet willen doen, anders hadden ze het direct wel gedaan, zei Gerda opgewekt. Kom, moet een meisje jongens opbeuren? Laat ons wat gaan omwandelen.

Ze wandelden het dal door, maar zorgden er voor op geen der kleine Kubusjes, die overal verspreid lagen, te trappen. Ze hadden inmiddels reeds gemerkt dat het knarsen, hetwelk ze soms hoorden, een soort Kubustaaltje was, waardoor ze elkaar mededeelingen konden doen.

Het eerste wat de kinderen nu opviel was de wijze van afbreken, door de Kubussen. Een langwerpige vierkant huis was pas voltooid of de onderste

rij Kubussen schoof er onder uit. Dadelijk vielen de muren in. De meeste vingen onmiddellijk aan zich ergens anders op te stapelen, maar eenigen, die door den val waren beschadigd, bleven knarsend liggen.

— Een ongelukje waarschijnlijk, zei Gerda.

— Dat kan niet anders dan opzet zijn, vond San.

— Dat is het ook. Kijk maar, zei Don.

Op dat oogenblik huppelden de onderste lagen onder een toren weg, die nu met donderend geraas instortte.

— Nu zou ik ook zeggen, dat ze het zoo bedoelen, zei Gerda.

— Wel, dat is waarschijnlijk hun leven, sprak Don ernstig. Bouwen en vernielen en weer bouwen. Daarom doen ze het zoo snel en practisch mogelijk.

— Stel je voor, dat zoo'n grap midden op den Dam werd vertoond, zei San lachend.

Ze wandelden verder en keken belangstellend naar twee torens, die schuin naar elkander toe werden opgestapeld. Gerda bleef staan, bij de beschadigde Kubussen en riep de jongens bij zich.

— Ruik je wel wat een onaangename gaslucht ze afgeven? zei ze.

— En ze kreunen nét als heesche kinderen, zei Elly. Zouden die steenen Kubussen pijn kunnen voelen, Don?

Don antwoordde niet dadelijk. Dan keek hij op met een slim gezicht, alsof hij het ei van Columbus had gevonden.

— Dat weten we dus? riep hij triomphantelijk. Ze zijn te wonden. Met een paar mokers zouden we veel tegen hen kunnen uitrichten. Hadden we onze stokjes maar.

— En Manus? zei Gerda.

Nu dachten ze allen opeens aan hun trouwen kameraad.

Don heeft een idee.

— Ik vrees dat ze Manus vermoord hebben, zei San bedroefd. Hij vloog den Kubus, die mij wegdroeg, aan, maar die was hem natuurlijk de baas.

— Onze Manus vermoord? Geloof dat maar niet, zei Gerda, troostend. Zoo'n slim mormel als hij laat zich niet zoo gemakkelijk klein maken.

— We moeten hem zoeken, beval Don.

Ze sloegen de richting der bergen in, want San wist nog dat daar achter het strand lag. Maar spoedig werd hen het voortgaan belet door de Kubussen, die op de hellingen werkten.

Sommigen beukten zich op uitstekende rotspunten, zoodat de brokken er af vlogen. Die stukken werden door andere Kubussen vlak gestampt, daarna vierkant en tenslotte zuiver kubiek. Dit resultaat verkregen ze door de te bewerken stukken tusschen vier Kubussen met drang samen te persen.

De stukken rots schenen gewone doode grond, als ze nog vormloos waren. Doch nauwelijks waren ze Kubus, of hun doffe kleur veranderde in schitterend groen en dan sprongen en huppelden ze even gemakkelijk als de anderen.

— Waarom zouden ze dat doen? vroeg Elly.

— Om zich te vermeerderen, antwoordde San.

— Maar met welk doel? vroeg Gerda. Wat kan het hun schelen of er tien of tien millioen groene Kubussen rondhuppelen? Veel goeds schijnen ze toch niet uit te richten.

— Dat weet niemand, zei San. Schadelijke insecten vermeerderen zich ook. Misschien vinden ze het werk wel prettig. Ik voor mij wou maar, dat ik wist wat er van Manus geworden is.

Weet je wat ik vrees? fluisterde hij tegen Don. Dat ze van plan zijn van ons ook Kubussen te maken en dat Manus er al een is.

— Niet fluisteren! riep Gerda.

Don legde zijn vinger op den mond en wenkte haar naderbij te komen.

— San brengt me op een idee, zei hij zacht en vertelde het haar. Maar ze mogen niet weten dat we hun dóór hebben. Misschien verstaan ze wel iets van onze taal.

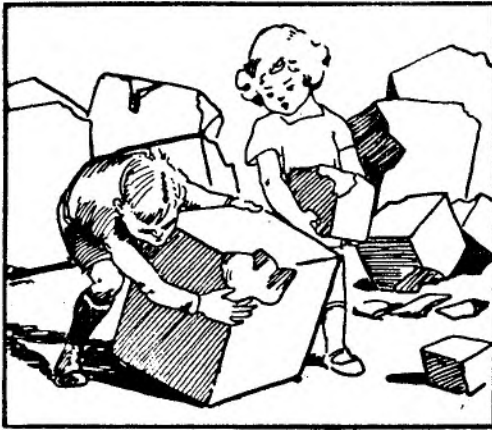
— Ik geloof niet, dat Rapido ons in den steek laat, zei Elly.

— Misschien is hij boos op ons, omdat wij onze stokjes hebben verloren, opperde Gerda. Dat had ons eigenlijk niet mogen gebeuren. Wij moeten stokjes en Manus tegelijk zoeken.

Weer probeerden ze den berg te bestijgen, doch een rij Kubussen drong hen gemakkelijk terug.

— Terug: kommandeerde Don, ik heb een idee. Ga maar met mij mee.

Ze gingen terug en bleven, schijnbaar aandachtig toezien, bij een troep beschadigde Kubussen stilstaan. Die waren doende elkaar te genezen. door met kloppen en stompen den kubieken vorm weer zuiver te maken.

Dat genezen scheen niet zonder pijn te gaan, want het kreunend-knarsen was eenvoudig oorverdoovend. Doch zoodra er een weer zuiver van vorm was, zij het dan wat in elkaar gestampt, sprong en huppelde hij weer even vlug en lustig voort als de anderen.

— Wat is je doel? vroeg San zacht.

— Zal ik je spoedig zeggen, ant-

woordde Don. Neem eens dat stukje groene steen op, voor je voet.

San deed dat.

— Het ruikt raar, zei hij.

— Dat schijnt hun levensgas te zijn, zooveel als ons bloed, zei Don. Het is geen steen, wel?

— Nee, zei Don, ik zou eerder zeggen harde stopverf. Maar wat zou dat?

— Heel veel, zei Don gewichtig. We moeten vrienden onder de Kubussen maken. Wij kunnen ze sneller met onze handen heelen, dan ze elkaar doen. En wij hoeven ze daartoe niet in elkaar te stampen.

— Denk je dat die verraderlijke groene bende weet wat vriendschap of dankbaarheid is? vroeg San.

— Afwachten, maande Don aan.

De nachtelijke bestorming.

De kinderen zochten nu ijverig stukken Kubus en gruis van groene aarde bij elkaar. Toen ze een zekere hoeveelheid hadden verzameld, zetten zij zich neer bij een groep beschadigde Kubussen.

Het uitstroomend gas rook allesbehalve aangenaam, maar zelfs de meisjes letten daar niet op. Het viertal ging vlijtig gaten stoppen en hoeken en kanten bijwerken.

Zij „geneesden” de Kubussen sneller dan die het elkaar deden. Binnen een uur hadden zij minsten twintig geheeld, meestendeels zeer groote.

Het resultaat van hun liefdewerk was merkwaardig. De genezen Kubussen sprongen en dartelden het dal een poosje rond, doch kwamen allen weer bij de kinderen terug.

Het werd avond en de duisternis viel plotseling en snel. Toen verzamelden zich al de door de kinderen geheelde Kubussen om hen heen en bouwden zich tot een verschansing. Nu scheen het dat hun knarsen zachter en vriendelijker klonk, dan het geluid der anderen.

— Het schijnt dat ze ons vannacht willen beschermen, fluisterde Gerda. Ik heb reuzeslaap.

— Jullie kunt allen gerust slapen, zei Don. Ik hou de wacht.

— Ik ook, zei San.

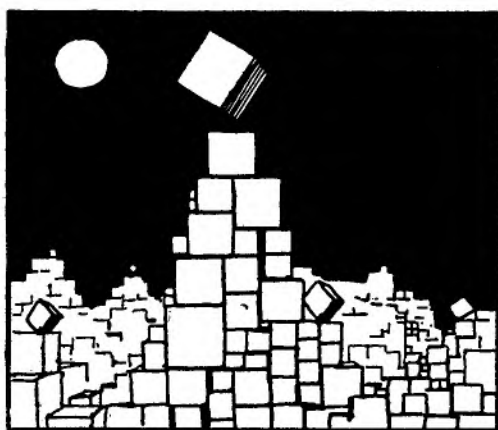
Het dal was nu spookachtig verlicht door den weerschijn der Maan op de groene aarde. En de Kubussen die, trots den donker, sprongen en hupelden, leken wel kubieke, lichtuitstralende spoken.

Plotseling drong vreeselijk rumoer tot de twee wachtende jongens door. Ze keken over de verschansing heen en bemerkten dat honderden nieuwe Kubussen van af de andere zijde het dal binnen stormden. En wel, onder een oorverscheurend geknars dat twist of gejuich scheen te beduiden.

— Nu zal je het hebben, fluisterde Don. We moeten oppassen. Hij had het nauwelijks gezegd, toen een massa Kubussen in gesloten gelederen op hun verschansing aanrukte. Doch ze hadden haar nog niet bereikt, of de genezen Kubussen sprongen op en wierpen de aanvallers terug.

Heb ik het niet voorspeld? zei Don met voldoening. Onze genezen Kubussen beschermen ons.

Het bleek dat hij gelijk had en de pleeg-Kubussen weerden zich dan ook geducht. Herhaaldelijk sprong de verschansing tegelijk omhoog en vooruit en wierp zich op de nieuwelingen. De vrienden der kinderen waren wel in de minderheid, maar zij waren grooter en blijkbaar dapperder.

Ze sprongen hooger dan de nieuwelingen en vochten onversaagder. Doch ze leden geen verliezen, terwijl velen der anderen zich op hen stuk stieten. Eindelijk schenen de bestormers hun pogingen op te geven. De grond rondom de verschansing was dan ook overdekt met in tweeën gevallen en minder beschadigde Kubussen, die luid knarsten en veel gas verloren.

De aanvallen hielden op en de belegeraars trokken terug. Ze voegden zich bij honderden anderen, die

midden in het dal een hoogen toren bouwden. Op zijn top plaatste zich een Kubus van groote afmetingen en die knarste zóó doordringend, dat de meisjes er wakker van werden.

— Wat gebeurt er? vroeg Gerda.

San vertelde haar de mislukte bestorming.

— Ze zijn dus toch trouw gebleven, antwoordde zij. Maar wat knarst die groote daar voor onzin uit?

— Zooveel als ik er van begrijp, antwoordde Don, is hij een aanvoerder en wekt hij de anderen voor een of ander plan op. Nu allen slapen, jongens.

De wet in Kubussenland: alles moet kubiek zijn.

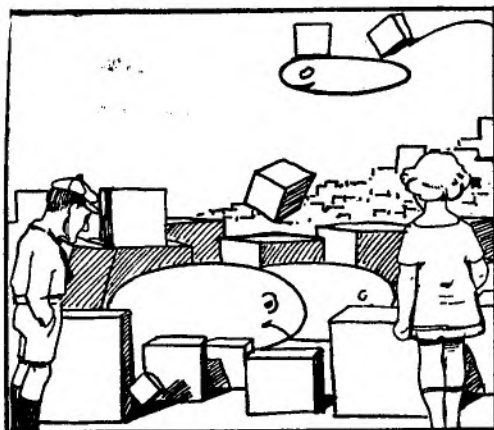
Toen de kinderen wakker werden, waren hun pleeg-Kubbussen verdwenen. Er sprongen wel velen in hun nabijheid rond, doch daar ze allen op elkaar geleken, konden ze de door hen geheelden er niet uit vinden.

De vijandigheid tegenover hen scheen te zijn verdwenen. Althans bleek niet één Kubus erg op hen te hebben.

— Onze vrienden hebben ons verlaten, zei Gerda.

— En misschien alweer vergeten, vulde San aan. Ik veronderstel dat hun geheugen nog geringer is dan hun verstand. Wat dunkt jou, Don?

Don antwoordde niet direct. Handen in de broekzakken keek hij oplettend naar een groep Kubussen.

— Ik ga er heen, zei hij eindelijk. Ik moet eens zien wat die daar uitvoeren.

— Blijf bij ons, smeekte Elly. Als je dichter bij hen komt vallen ze misschien op je aan.

— Ze kunnen ons hier even goed kwaad doen, antwoordde Don kalm. En nu ze dat laten, zullen ze ons waarschijnlijk ginds ook niet aanvallen. Ik heb er mijn redenen voor.

— Dan ga ik met je mee, zei Gerda kordaat.

— En ik! riepen Elly en San tegelijk.

Met hun viertallen liepen ze er heen, doch bleven verwonderd staan kijken. Op den grond, omringd door forsche Kubussen, lagen verscheidene roomgele, ellipsvormige voorwerpen. Of eigenlijk lagen ze niet, doch rolden ze ongeduldig heen en weer.

— Wat een rare dingen, zei Gerda. Hoe zouden die hier zijn gekomen? Hun kleur komt niet overeen met al dat groene hier en gisteren waren ze er nog niet.

San keek Don vragend aan. Die streek peinzend met den vinger langs zijn neus.

— Ik weet het al, zei hij dan. De groote troep Kubussen die gisteravond laat plotseling binnenviel —

— Was een leger dat van een tocht terugkwam, viel San hem levendig bij.

— Juist, zei Don. En deze roomgele Ellipsen zijn dan overwonnenen uit een vreemd land. Misschien moeten ze de Kubussen wel als slaven dienen, maar het is me een raadsel op welke wijze.

Herhaaldelijk poogden een paar Ellipsen te ontluchten. Ze sprongen niet omhoog, zooals de Kubussen, doch stegen op als een vliegmachine! Echter waren de Kubussen vlugger dan zij en achterhaalden hen met hoogen sprong. Van boven af wierpen zij zich op de vluchtelingen, die dan ter aarde stortten.

Beschadigde Ellipsen spoten geen gas uit, doch scheidden dikke, witte vloeistof af. En het geluid dat ze maakten was zachter, doch had meer klank dan het geknars der Kubussen.

— Het komt mij voor dat zij een beschaafder volkje zijn dan de Groene Kubussen, zei Gerda bedachtzaam.

De jongens knikten instemmend.

— Ik ben er toch nieuwsgierig naar wat ze met hen voorhebben, zei San.

— Dáár zie je het al, antwoordde Don.

San keek op en bemerkte nu dat Kubussen bezig waren Ellipsen in tweeën te klieven, door zich met een scherpen kant op hen te laten vallen. De Ellipsen schenen uit taai-taai grondstof te bestaan, want ze spleten niet gemakkelijk. Maar het deed bepaald erg veel pijn, want ze kreunden zangerig.

Toen ze eindelijk in tweeën lagen rolden de Kubussen de stukken door groen gruis en gingen ze daarna kubiek stampen. Dat moest zeker een verschrikkelijke bewerking zijn, want nu jankten de halve Ellipsen als jonge katten.

— Wat een onuitstaanbaar slechte Kubussen toch! riep Gerda verontwaardigd. Die arme Ellipsen zoo te martelen.

— Al had ik maar één tooverstokje, mompelde Don. Ik zou ze. ...

Een halve Ellips was eindelijk kubiek geworden. Een groote kubiek kantelde hem naar den berg en liet hem onder het stroompje groen spoelen. Daarna legde hij hem in de zon te drogen.

Gerda stond nog te sputteren tegen die groene monsters, toen ze plotseling haar hand voelde likken.

— Don, zei ze zacht, laten we rugwaarts terug loopen. Maar snel.

De kinderen zagen aan haar gezicht dat ze prettig nieuws had. Toen ze uit de nabijheid der Kubussen waren, hurkten zij neer en plotseling stond Manus tusschen hen in en likte hun gezicht en handen. En hij hilde en lachte tegelijk van blijdschap.

De opmarsch der Groene Kubussen.

— Heb je onze stokjes gevonden en meegebracht, Manus? vroeg San.

Manus deed eerst net alsof hij hen niet begreep. Daarna trapte hij wat grond weg en liet zien dat hij ze verstopt had.

— O, jij lieve ondeugd, zei Gerda hartelijk en zoende hem. Vertel me eens hoe het je gegaan is.

Manus maakte het kort. Hij had, vertelde hij, twee Kubussen zoo groot als een olifant geworgd en een honderdtal kleinere in het Zilvermeer gesmeten. Toen hij op die wijze den weg had vrijgemaakt, was hij zijn vrienden gevolgd.

De kinderen lachten om die jokkernij. Maar ze waren veel te blij met zijn terugkomst om er iets op te zeggen.

— En nu er op los, zei San dapper. Ik stel voor dat heele booswichtersvolkje met onze tooverstokjes te dwingen hun levensgas uit te spuiten.

Don had daar geen ooren naar.

— Nog een poosje geduld, zei hij ernstig, als een heusche bevelvoerder. Nu we weer de macht aan ons hebben, hoeven we ons niet te haasten. Onze tijd komt spoedig.

Het bleek weldra dat hij gelijk had. Dienzelfden dag nog trokken groote massa's Kubussen in slagorde te zamen, als een leger dat op marsch gaat. San bond Manus met een touw aan zich vast, om den hond niet weer te verliezen.

En het bleek dat hij goed had gezien, want geen vijf minuten later stortten wéér vier Kubussen op hen af, net als eenige dagen geleden aan het Zilvermeer.

Doch nu waren de blaadjes omgekeerd, daar de kinderen door middel hunner stokjes de Kubussen konden beheerschen. Ze maakten het zich dan ook recht gemakkelijk, boven op een vlak. Nu was het net of ze vier kubieke luchtballons hadden besteld, om hun reis te vervolgen door Rapidolië.

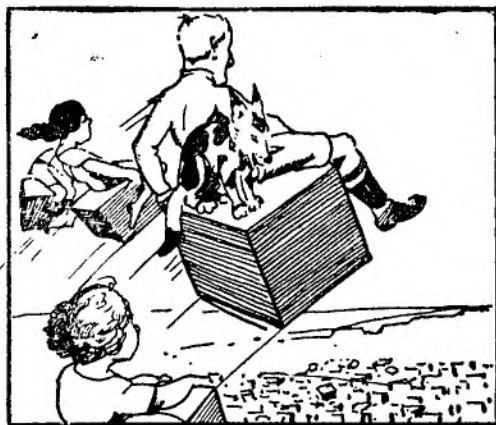
De vier Kubussen met de kinderen sprongen voor het leger uit en duizenden volgden hen. Daaronder waren ook voormalige halve Ellipsen en die sprongen nog woester dan echte Kubussen.

Uren lang ging de springtocht door het vlakke land der Groene Kubussen. De voorhoede trok om heuvelen heen, om zich niet onnoodig te vermoeien.

Don gebod de vier Kubussen, dat ze niet meer springen mochten doch naast elkaar moesten zweven en tegenknorrend gehoorzaamden zij. Nu konden de kinderen rustig met elkaar babbelen.

— Ik zie nog niets dan groen en groen, zei Don, door zijn stokje turend. Dit land lijkt onmetelijk groot. Toch moeten ze een bepaald doel hebben, nu ze er met zoo'n geweldige vaart op uittrekken.

— Het zou mij niets verwonderen als het niet op de Roomgele Ellipsen losging, antwoordde San.

— En ik ben er zeker van. Nu, ik verheug me al op de poets, die ik ze ga bakken.

Eindelijk verrees aan den gezichtseinder een bergkam. Daarheen zette het leger der Kubussen nu steeds sneller koers en al luider klonk het vreesaanjagend geknars dier duizenden.

Manus begon dat akelig geluid te vervelen en om zijn Kubus te plagen bootste hij diens geknars na. Deze scheen er woedend om te worden en trachtte door verraderlijke buitelingen San en Manus van zich af te werpen. Maar nu de jongen weer in bezit van zijn stokje was, had een Groene Kubus geen kans meer tegen hem.

Manus bemerkte dat en bedacht nu de geniepigste en vernederendste schimpwoordjes, die hij den opgewonden Kubus toefluisterde. Dat was wel niet erg aardig van den hond, maar de Kubussen hadden het er ook wel een beetje naar gemaakt.

Toen de Kubussen aan den voet van den berg kwamen, scheen hun kracht zich te vertienvoudigen. Daverend sprongen ze tegen de steile hoogten op, onder een geknars dat haast overeenkomst had met wilde dierengekrijsch. En het werd beantwoord door angstig en klagend gehuil.

— Ze huilen uit angst voor mij, pochte Manus.

— Verbeeld je maar niets, deugniet! riep Don hem toe. Dat geluid komt van de andere zijde van den berg.

De vier Kubussen met de kinderen bereikten het eerst den top.

Verpletterende nederlaag der Kubussen-Armee.

— A-ha! riepen de kinderen bewonderend uit.

Achter de bergen lag een vallei uit een sprookje. Zij sloten even de oogen en openden ze toen weer. Ja, de vallei lag er nog.

Ze was roomgeel van tint en blonk in de zon als gepolijst geel koper. Blanke, hooge boomen, elk met drie korte roomgele takken zonder bladeren, wiegden muzikaal heen en weer, op de maat van een zoel westenwindje. En in de verte lijnde de vallei tegen een oneindig groot villapark aan, dat schitterde alsof het zooeven roomgeel was gelakt.

In de lucht zweefde een leger van Roomgele Ellipsen, afwisselend in grootte van een tot twee meter. Ze waren half zoo dik als ze lang waren. En verder weg lagen en rolden er nog eens zooveel op de grond, die te lui of te bang schenen om het leger der Groene Kubussen onder de oogen te komen.

Want dat ze allemaal bang waren, bleek duidelijk uit hun angstig klaaggeluid waarmede ze op het knarsen der Kubussen antwoordden.

Don richtte zich overeind op zijn Kubus. Hij had onderweg een zinnetje ingestudeerd en zegde dat nu op, door zijn tooverstokje. Zijn stem schalde over de gansche vallei.

— Roomgele Ellipsen, klaagt en vreest niet. Wij, kinderen van het vrije Holland zijn gekomen om U van de dwinglandij der Groene Kubussen te verlossen.

— Hoera! blafte Manus, maar San beduidde hem dat hij ernstig moest blijven. Don's woorden stelden de Ellipsen eenigszins gerust, want hun klagen verminderde merkbaar. Maar de Kubussen, die niet gewoon waren dat Ellipsen zwegen, vielen ze direct met woede aan, daar ze een kriegslist vermoedden.

— Zweef! commandeerde Don plots en schreef met zijn stokje een wijden cirkel in de lucht. Nu konden de Kubussen niet meer springen of dalen en bleven zij op de hoogte zweven die Don had aangewezen. En in plaats de Ellipsen te vernietigen, moesten ze ervaren dat deze hen uitlachten, om hun hulpelooze houding.

Met een tweede stokbeweging dreef Don het gansche Ellipsenleger terug. Dat was een schitterend gezicht, ongeveer vijftienhonderd groote roomgele bloedworsten als bestuurbare ballons te zien terugvaren.

Nu had Don de ruimte in de lucht vrij, die hij voor zijn plan noodig had. — Valt elkaar aan, gebod hij de Kubussen.

Een oorverdoovende, nooit gezien luchtslag volgde. Twee duizend Groene Kubussen stieten woedend tegen elkaar aan, zweefden terug en herhaalden den schok. Honderden door midden gekloofde of zwaar beschadigde Kubussen stortten op de rotsen ten pletter. Ze bliezen groote gaswolken uit, die gedurende eenige minuten het zonlicht verduisterden.

Het was alsof de Kubussen naar zelfvernietiging verlangden, zoo ijverig poogden ze elkaar tot den laatste toe kapot te stooten. Het gevecht leek op dat der twee honden waarvan alleen de staarten overbleven. Het regende Kubusonderdeelen.

Toen de gaswolken waren opgetrokken zweefden er nog maar enkele tientallen onbeschadigd in de lucht. Manus danste van pret op zijn Kubus, zoo'n schik had hij in Don's uitvinding. En de taal die hij uitwierp is ongeschikt

om hier te vertellen. Zoo erg haatte hij die groene monsters.

Nu de Roomgele Ellipsen zagen dat hun vijanden geen kwaad meer konden doen, zweefden zij op Don toe en zeiden in hun taal iets tegen hem. Door middel van zijn stokje verstond hij dat ze hem verzochten de laatste Kubussen genade te schenken.

— En als ze zich nu eens snel weer vermeederen en jullie weer aanval-
len? vroeg hij.

— Dat durven ze nooit weer, zei

een groote Ellips met een klein Ellipsje rechtstandig op zijn voorstuk, vleierend. Nu U ons helpt durft zelfs het volk der Vuurroode Bromtollen ons niet aan te vallen.

— Goed, zei Don. Terug naar je land! gebod bij de laatste Kubussen en probeer je vorm te veranderen. Misschien veranderen jullie slechte manieren dan ook wat.

De Kubussen gehoorzaamden. De kinderen daalden in de vallei en werden begroet met een huldezang der jonge Roomgele Ellipsen.

Manus bemoeit zich met de opleiding der Roomgele Ellipsen.

De groote Ellips met het kleine ellipsje op zijn voorstuk bleek de koning der Roomgele Ellipsen te zijn. Hij heette Ellipsicus en had een dochter Ellipsica, die verloofd was met haar neef, Ellipsicatorus.

Ellipsica maakte een buiging voor Don en noodigde hem en zijn vriendjes op een eerefeest, in het koninklijk paleis uit.

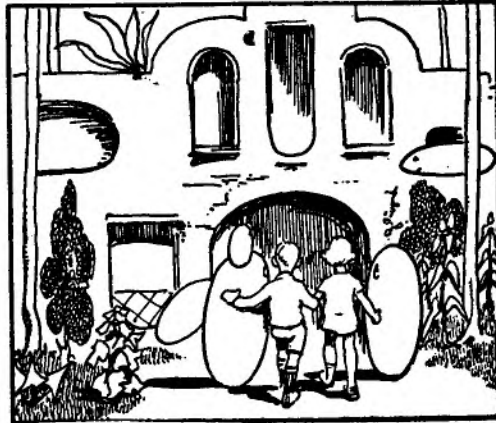
Dat feest begon met een parade van volwassen Ellipsen. Volwassen heet men in Ellipsenland, als men een jaar geleden als tak van een Ellipsenboom was afgeschud. En de volwassen Ellips, die den boom schudde, was dan de vader der jonge Ellipsen.

De volwassenen zongen onder het voorbij zweven een danklied ter eere hunner bevrijders, dat wel goed gemeend was, maar zeer eentonig klonk. Manus stak de tong tegen hen uit en dat deed hun zooveel genoeg, dat ze nog eens terug zweefden.

Daarna kwamen de jongeren onder het jaar en die zongen nog veel slechter, hoewel gelukkig onduidelijker. De kinderen verveelden zich geducht en Manus gaapte er van. Gerda fluisterde hem in dat dat niet beleefd was, maar zijn poot was te smal om zijn bek te bedekken.

De Ellipsen hadden tevoren nog nooit een hond, evenmin als een mensch, gezien en dachten dat die wijdopen bek bewondering voor hun gezang beduidde. Waarop ze nog een toennummertje gaven, maar toen moest Gerda Manus wegleiden. Want ouder gewoonte riep hij dien onnoozelen Roomgelen allerlei scheldwoordjes toe en dat paste hem toch niet, in zijn hoedanigheid van gast.

De kinderen kregen een ruime kamer in het paleis, dat eigenlijk geen paleis was en geen kamers had. Want er was geen dak boven en het had geen binnenmuren. De Ellipsen bouwden wel met grondstof inplaats van met hun eigen lichamen, zooals de Kubussen, maar ze onthielden nooit waar ze gebleven waren. Geen hunner gebouwen was dan ook af en men kon overal binnen komen zonder aan te kloppen of zelfs een deur open te maken.

Het gevolg daarvan was dat de kinderen niet vrij waren in hun eigen kamer. Voortdurend moesten ze naar het concert van eenige Ellipsen luisteren, die zich blijkbaar verveelden of nieuwsgierig naar de bevrijders waren. En het scheen dat ze nog meer opzagen tot Manus dan tot de kinderen, omdat hij de eenige was die op vier pooten liep.

— Ik moest ze maar eens een beetje foppen, zei hij tegen Gerda. Ze zijn oer-vervelend.

— Je mag ze geen kwaad doen, Manus, waarschuwde ze.

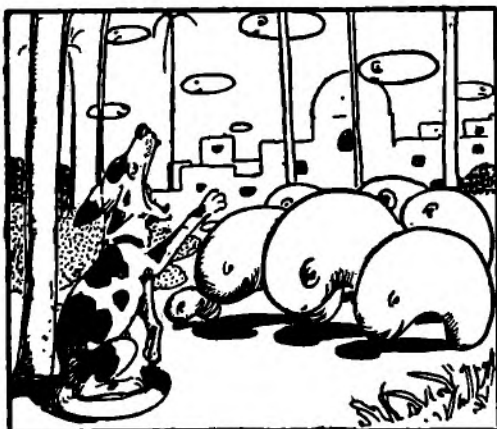
— Kwaad? Welnee. Maar ons leven is vrij eentonig geworden. Ik zou haast naar de ijsberen terug verlangen.

Een poosje later zagen de kinderen Manus een voordracht houden tot een groep Ellipsen. Hij kon zich al aardig in hun zangtaaltje behelpen en maakte hen wijs dat, hoe dieper en eerbiediger ze bogen, des te mooier ze glansden.

De domme Roomgelen geloofden hem en bogen hun taai-taai lichaam zoo diep door, dat ze beslist rugpijn hadden gekregen, als ze een ruggegraat hadden

gehad. Toen een lange rij Ellipsen zoo diep gebogen stond, blafte Manus plotseling heel schel. Daarvan schrokken de Roomgelen zóó erg, dat ze niet meer terug konden buigen.

Die arme Ellipsen waren er erg bedroefd onder, maar Manus troostte

hen. Hij beweerde dat ze nu aanleg hadden gekregen om hond te worden, net als hij. En dat vooruitzicht wekte hen zoodanig op, dat ze te trotsch werden om tegelijk met rechte Ellipsen te zingen of naast ze te zweven.

De algemeene roomgele reinheid was iets anders, wat Manus voortdurend ergerde. Dus zocht hij net zoo lang het land af tot hij een klein maar heerlijk modderig slootje vond. En nadat hij zich daarin naar hartelust had gewenteld, zocht hij een aantal

Ellipsen op, die jaloersch waren op hun gebogen vrienden. En dezen maakte hij weer wijs dat, wanneer zij zich in het slijk wentelden, hun gebogen vrienden nooit hond konden worden en zij juist wel.

Daar zij dat geluk aan de anderen niet gunden, volgden ze Manus' raad. En den volgenden dag waren de Roomgele Ellipsen verdeeld in twee partijen: de voorstanders der Gebogen- en die der Beslijkte Ellipsen.

Tweedracht in Ellipsenland.

Toen Manus dit resultaat aan de kinderen vertelde lachten ze hartelijk om zijn kwajongensstreek, maar brachten hem ook onder het oog dat hij verkeerd deed.

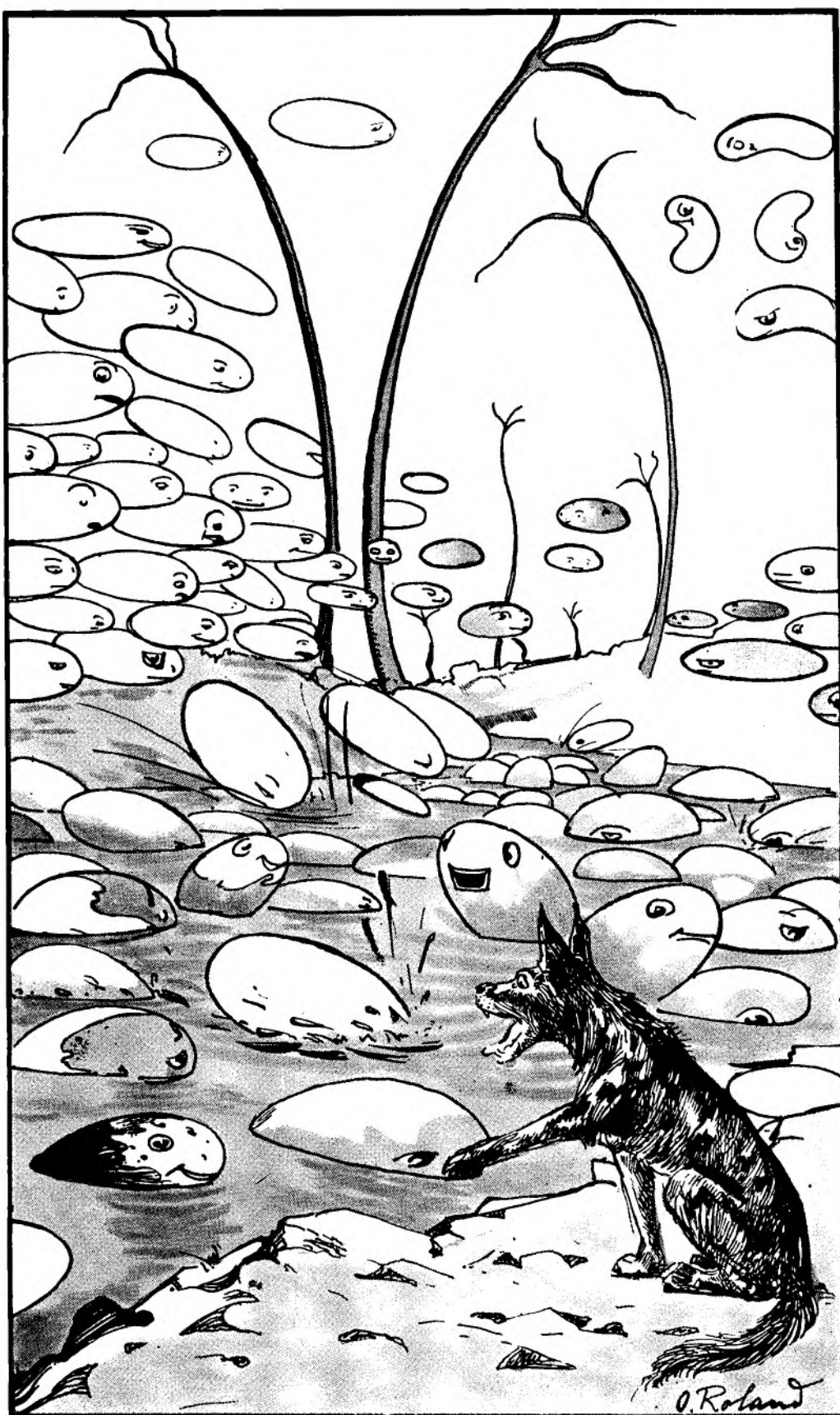
— Tot nu toe heeft dit roomgele volkje onderling in vrede geleefd, zei Don ernstig en nu breng jij onrust tusschen hen. Dat is niet aardig.

Maar toen de partijen voorbij het paleis trokken moest Don toch ook weer lachen. De Gebogen Ellipsen konden niet meer statig zweven en buitelden voortdurend over den kop. En de Beslijkte hadden tegelijk met hun roomgele reinheid hun stem verloren en nu leek hun zingen het meest op koffiemalen.

De oneenigheid werd voortdurend sterker en maakte Ellipsicus ongerust. Dus zweefde hij de kamer der kinderen binnen, om voor hen zijn nood en om raad te zingen. Zijn dochter Ellipsica, die liefst geen gelegenheid verzuimde om voor Don te zingen en te buigen, volgde hem. En h     zweefde weer Ellipsicatorus achterna, de neef die met haar verloofd was en met toorn haar voorkeur voor Don gadesloeg.

Het drietal zong net zoolang een zeurig Eliipsenlied voor de kinderen, tot Manus de tong uitstak. Toen zwegen ze van bewondering.

— Beste Ellipsicus, zei Don, toen hij dus eindelijk aan het woord kon komen, ik kan je werkelijk niet helpen. Als je Ellipsen Hollandsche jongens waren zou

ik zeggen, laten ze het in een eerlijk robbertje uitvechten. Daarna is men altijd weer de beste vrienden. Maar dat taai-taai volkje van jou is daar te slap voor.

— Machtige Kubusvernietiger, sprak Ellipsicus toen, altijd waren mijn Ellipsen *recht* en *roomgeel*. En nu wil de eene helft *gebogen* en de andere helft *beslijkt* door het Ellipsenleven gaan. Wat moet er dan van mijn volk terecht komen? Geeft me alsjeblieft raad hoe ik de eendracht kan herzingen.

Don deed alsof hij met San en de meisjes overlegde en of zij tezamen geweldig diepzinnig nadachten. Manus keek intusschen naar de voorbijzwevende Ellipsen en lachte nu eens een Gebogen en dan weer een Beslijkte schijnbaar oprecht vriendelijk toe.

Dat maakte beide groepen zoo verwaand, dat ze elkaar gingen uitmaken. De Gebogenen scholden den Beslijkten voor „Onbeholpen Rechten” en dezen den Gebogenen voor „Armzalige Slijkloozen”. En terwijl het tumult al hooger steeg en weldra elke Ellips voor een der groepen partij koos, wachtte Ellipsicus onder zangerig zuchten Don's beslissing af.

— Geachte Roomgele Ellipsicus, zei de jonge kapitein eindelijk met ernstig gezicht en lachende oogen, er is maar één oplossing. Uw geheel Ellipsen-volkje moet Gebogen of Beslijkt worden. Dan eerst zullen ze weer eendrachtig zijn.

Ellipsica vond dien raad zoo prachtig dat ze wel acht maal voor Don boog. En het kleine Ellipsje op Ellipsicus' voorstuk schudde dankbaar heen en weer, zóó blij was de koning met dien goeden raad.

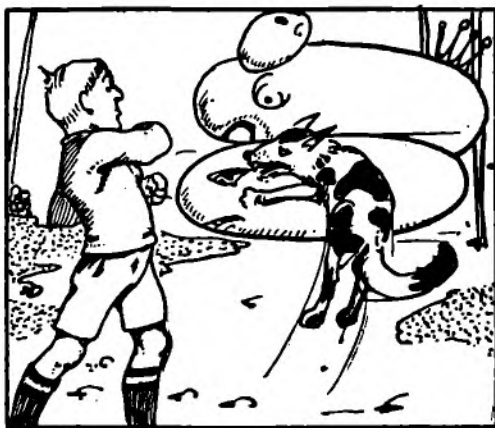
— Prachtig! zong hij verheugd. Zoodra mijn volkje in zijn geheel Gebogen of Beslijkt is, wordt Ellipsica je vrouw. Dan mag jij ook Ellips worden en je toekomstige kinderen van een Ellipsenboom schudden.

Toen Ellipsicatorus dat hoorde, verloor hij geheel zijn roomgele zachtmoedigheid en zweefde met kracht op Don toe. Manus zag het gevaar en besprong hem. Hij hapte op de plaats waar bij een dier een oor zit. Zijn tanden maakten een gat en daaruit vloeide nu gele room. De verraderlijke neef viel beschadigd op den grond.

Ellipsicus zweefde naar buiten.

— Hoort mijn bevel! zong hij luid. Alle Ellipsen moeten Beslijkt of Gebogen worden, dan is jullie ruzie meteen uit. Dat heb ik zooeven in mijn eentje overlegd.

Maar dat bevel wakkerde den twist juist aan. Want de Gebogenen zongen „hoera!” voor zichzelve en „weg met de Beslijkten” en dezen zongen glad het tegenovergestelde.

Verwarring in Ellipsenland.

Nu kreeg Manus het druk, want zijn grootste deugd was altijd zich met zaken te bemoeien, die hem niets aangingen. En hij stelde zich aan alsof

Rapido hem had opgedragen, zich speciaal met het wel en wee der Ellipsen bezig te houden.

Hij rende van de eene Ellips naar de andere en gaf elkeen een anderen raad. Niets scheen hem zoo prettig toe, als de wanorde en de opgewondenheid zooveel

mogelijk te vergrooten.

— Dat wordt een leelijk geval voor ons, zei San.

— Dat dunkt mij ook, zei Gerda. Als ze Don Ellips willen maken, zijn we van den Kubieken regen in den Ellipsitorischen drup gekomen.

Toen Ellipsicatorus hun bezwaren hoorde, keek hij plotseling zoo valsch, dat het leek of hij grijnslachte. En trots zijn verwonding zweefde hij naar buiten om de Ellipsen toe te zingen.

— Lieve mede-Ellipsen, zei hij, ons volk kan eerst dan groot en gelukkig worden, als onze vreemde gasten ook Ellipsen zijn en hun aanvoerder onze koning is.

De Ellipsen, die geloofden dat hij het oprecht meende, riepen:

— Bravo, dat is een idee. Leve Don! Hij moet Ellipsidonicus de Eerste worden.

Manus vond dat een kolossale eer voor Don en ging hem aanstonds het nieuwtje vertellen.

— Wel, pochte hij, ben ik een kraan van een hond of niet? Nu laat ik je weer tot koning uitzingen. Als een van jullie bijgeval nog andere wenschen heeft, kom dan maar gerust bij mij.

— Ik geloof inderdaad dat we jou veel *last* te danken hebben, vriendje, zei San, ernstig.

Manus bemerkte nu tot zijn verbazing dat Don liever Hollandsche jongen bleef dan koning te worden van Ellipsenland. Bij nader inzien moest hij hem echter schoon gelijk geven. Hém stond namelijk dat eeuwige gezang en die roomgele reinheid ook geducht tegen.

— Nu, dan ga ik je koningschap meer weer afbestellen, zei hij grootdoenerig, alsof niemand anders dan hij de lakens uitdeelde.

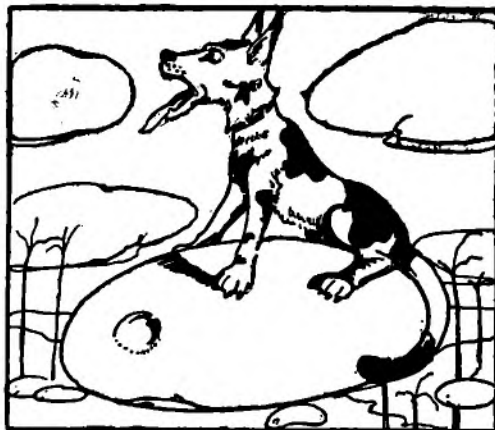
En met een vaartje was hij onder de Ellipsen, sprong boven op neef Ellipsicatorus en riep dat Don van het koningschap afzag. Maar zijn mededeeling kwam te laat. De mogelijkheid, hond of mensch te worden, had de Ellipsen reeds zoo ijdel gemaakt, dat zij van geen verandering meer wilden weten.

Manus bedacht nu een list om hen uit Don's nabijheid te lokken. Hij maakte den Gebogenen wijs dat hij zich had vergist en dat zij zich met slijk moesten besmeuren, wilden ze hond worden. En de Beslijkten fluisterde hij net het tegenovergestelde in.

Nu zweefden alle Ellipsen in één haast naar het slootje, om zich van slijk te ontdoen of zich er mee te besmeuren. En de Ellipsen, die nog recht en rein waren, smeekten Manus, hun toch de *echte* waarheid te vertellen. En die zeide hij weer, dat ze gebogen én beslijkt moesten zijn. Dat zou hij aan het slootje wel in orde maken, beloofde hij.

Nu zweefden honderden Ellipsen tegelijk die richting uit en dat veroorzaakte een groote warboel in de lucht. Want de Gebogenen konden hun roer niet recht houden, maar deden net alsof zij dat buitelen erg deftig vonden. Voor de anderen was het echter vreeselijk onaangenaam, want of je nu mensch bent of Ellips, je vindt het nooit prettig als een ander je voortdurend aanbokst. En dat deden de Gebogenen.

Manus sprong ruiter te paard op Ellipsicatorus en die moest hem tegen wil en dank meezweven naar het slootje, want hij wou er zelf ook graag heen. Manus had weldra het gevoel alsof de hemel op aarde was gedaald, want zóó een gezellige ruzie als hij nu waarnam, had hij nog nooit meegemaakt.

De groote twistvraag was namelijk, of de Beslijkten zich eerst mochten reinwasschen of dat de Gebogenen zich het eerst in het slijk mochten wentelen. En dat verschil werd met veel stompen behandeld.

De valsche Ellipsicatorus.

Manus volgde zijn oude taktiek en zei aan elke Ellips afzonderlijk dat zij het eerst mocht gaan. Waarop natuurlijk groot gedrang ontstond. De hond sprong boven op een stapeltje Ellipsen en zwaaide met zijn voorpoot, als een dirigent die een orkest leidt. En elke Ellips, die een andere opzij drong of een in het slootje onderdompelde, knikte hij goedkeurend toe, zoodat het in korten tijd met Ellipsen overvuld was.

Neef Ellipsicatorus, die eerst nog geloofde dat Manus het goed met de Ellipsen voor had, zag nu het tegendeel er van in. En daar men in Ellipsland niet wist wat grappenmaken was, veronderstelde hij dat Manus booze bedoelingen had. Ja, hij zag hem zelfs voor een vermomde Kubus aan, die het Ellipsenvolk in het ongeluk wou storten.

Of hij dät nu wel degelijk geloofde, was niet te bepalen, maar hij zong die beschuldiging op slag tegen een aantal ontevreden. Nu zijn er altijd en onder elk volk ontevreden genoeg te vinden, zelfs als het niet om een modderig slootje gaat, waar allen niet tegelijk kunnen bijkomen. Hoewel, hiér was de ontevredenheid hoofdzakelijk dáárom.

Nu bleek het dat Ellipsicatorus een slimme rakker was. Met zijn beschadigde, schorre stem zong hij zoo luid mogelijk dat hij ergens een sloot wist, wel tien maal zoo groot als deze en met véél *zwarter* modder gevuld. Maar, die er van profiteeren wou, moest hem eerst tot koning uitzingen.

Nu, dät was voor de Roomgelen een klein kunstje, want zingen deden ze tóch. En toen Ellipsicatorus koning was, liet hij Manus zoodanig door zijn onderdanen omzwermen, dat hij er niet meer kon uitkomen. Daarna deed hij

een poging, zich van de volgzzaamheid zijner nieuwe onderdanen te verzekeren.

— Een rechtgeaarde Roomgele Ellips, zong hij luid, vindt zichzelf zóó mooi, dat hij nòg gebogen, nòch beslijkt wil zijn.

Dat was een handige zet, want de meesten waren nog recht en rein. Hij kreeg daardoor de meerderheid aan zijn zijde en daarmee zweefde hij naar het dal terug. Nu liet hij Manus in een gevangenhok stoppen; doch daar dat, evenmin als de andere huizen, gesloten was, liep de hond er weer even gemakkelijk uit.

Hij zat juist op zijn gemak zijn vrienden te vertellen van zijn nieuwste avonturen, natuurlijk flink gejojkt, toen Ellipsicatus hoog opzweefde boven het dal. En daar hield de verraderlijke neef een langen toezang.

Hij zong dat koning Ellipsicus was afgezet, omdat hij zijn volk wilde laten buigen en in slijk wentelen, in plaats van recht en roomgeel door de lucht te zweven, zooals het Roomgele Ellipsen past. Tot straf zou hij, Ellipsicatus, zijn oom Ellipsicus verbannen, naar het land der Groene Kubussen. Ellipsica moest zijn vrouw worden en de „Bevrijders” zouden tot dank voor hun hulp in Ellipsen worden veranderd. Indien dan bleek dat ze zuinig op hun kleur waren en goed konden zweven, zou hij, koning Ellipsicus, hun als zijn kinderen aannemen.

— Ellipsenbedrieger! blafte Manus plotseling schel.

Ellipsicus schrok en viel. Toen hij op den grond lag, sprong Manus op hem en beet zijn ander, denkbeeldig, oor af.

— Laat hen gaan, Manus! riep Don en wees met zijn stokje naar den valschen koning, die bij dat gebaar grooter en breeder werd.

Dat bracht San op een idee. Evenals bij Aulipho teekende hij ook nu een vorm in de lucht en overeenvolgens daaraan richtte de Ellips zich in als zweeftuig. Er waren gemakkelijke stoeltjes in en zelfs een radio-toestel voor vèrzien.

— Instijgen! riep Don, ik heb genoeg van die roomgele verveling.

— En ik, en ik! riepen de meisjes.

Ellipsicus en Ellipsica naderden hen buigend en zingend, maar Don wuifde onverschillig met de hand. Manus klom boven op het radio-toestel.

— Stijgen! riep Don.

Ze zweefden over het dal en later over het slootje heen. Manus wees triomphantelijk naar de Gebogenen en de Beslijkten, die nog steeds drongen en stompten om den voorrang.

Maar de kinderen hadden geen aandacht voor hen. Ze hielden hun stokjes tegen het radio-toestel en wat ze er door zagen, hield hun geheel bezig.

Leve Rapidolië!

Gerda had voor de grap haar stokje tegen het radio-toestel gehouden en gezegd: Ik wil Amsterdam zien. Maar nauwelijks keek ze er door, of ze stiet haastig de anderen aan. En wat ze nu zagen, hield hen zoozeer bezig, dat ze oog noch oor voor iets anders hadden.

Dat was werkelijk Amsterdam, lief oud Amsterdam. Ze zagen een breede straat, waarin, verderop, de torens van het mooie postkantoor opstegen. En vlak voor hen was een hoog krantengebouw.

Maar zoo druk als het nu in die straat was, hadden ze het nog nooit gezien. Zelfs niet op een nationalen feestdag. En hoofdzakelijk kinderen, bijna niets dan kinderen zagen zij.

Ze kwamen bij scholen tegelijk aangemarcheerd, in rijen van acht, bij groepen van veertig. Groep na groep en school na school, alsof alle kinderen van Amsterdam hadden afgesproken elkaar *hier* te ontmoeten.

Voor het krantengebouw maakte de eerste groep halt, keek naar boven en begon te zingen. En zoo schoven er honderden, ja duizenden bij elkaar aan, vulden de gansche, breede straat, keken met blij gezicht naar het krantengebouw op en zongen.

Tot aan het Spui bleven de trams staan; die konden niet verder. Een groot leger fietsers moest afstappen, omdat de kinderen zoo dicht op elkaar stonden, dat er niet aan doorheenkomen te denken viel. En tientallen auto's mochten braaf toeteren, het gaf niets.

— Wat zingen ze toch? vroeg Don, verbaasd die vele vroolijke gezichtjes door zijn stokje aanschouwend.

Hij hield het een oogenblik aan zijn oor en ving toen eerst flauw, daarna iets duidelijker, de volgende woorden op:

„Pinka — ponka — Rapido!”

— Ik ben er al! riep Gerda verheugd, de kinderen kunnen niet wachten tot de krant uitkomt en willen weten hoe het ons gaat. Elly, ze denken aan ons!

Daar kwamen politieagenten te paard aan en maakten ruimte voor eenige vrachtauto's. Die reden langzaam en met moeite tot voor het krantengebouw. En nauwelijks stond er een stil, of vele mannen kwamen achter elkaar aangelopen met pakken kranten en laadden haar haastig vol. En daarachter weer een en wéér en wéér.

Nu staken de kinderen de handen op en eischten ze lachend een krant.

— Rapidolië, Rapidolië! riepen ze luid.

Daar steeg van het dak van het krantengebouw een ballon op en liet honderden kranten neerwapperen. Maar die reikten nauwelijks voor een tiende deel van de kinderen.

— Een Rapidolië-krant, juichten de kinderen, we willen een krant hebben.

Maar, daar zwegen ze plotseling. Voor het front werd haastig een groot doek gespannen en daar gleden eerst de woorden overheen:

„Dubbele opslag uitverkocht”.

En toen was het in eens of de gezichtjes van al die kleinen en grooteren met touwtjes naar het doek werden getrokken. Want daarop trok een film voorbij, waar de avonturen der kinderen in Rapidolië werden weergegeven,

omdat er voor al de aanvragen niet genoeg kranten konden worden gedrukt.

En terwijl de kinderen met gespannen aandacht de film volgden, reden de auto's met kranten door. En voor die in de plaats kwamen er wagens met nieuwe machines voorgereden, met rollen papier, vaten inkt en kisten lettermetaal.

De machines werden één, twee, drie in elkaar gezet en in werking gebracht. En, terwijl de kinderen naar de film keken, waar nu het levensgroot beeld prijkte van Rapido met een sigaret in den mond en een krant in zijn zijzak, vlogen de kranten reeds de nieuwe machines uit.

— Wat staat hij er sprekend op, zei Elly bewonderend.

— Hoor de kinderen juichen! riep Gerda. Ze roepen „Rapido!” Ze denken dus ook aan ons.

— He daar, leg jullie dat stokje eens neer, blafte Manus plotseling. Ben je vergeten waar je bent?

Een warme ontvangst door de Vuurroode Bromtollen.

Plotseling gestoord keken de kinderen Manus aan.

— Hoort jullie niet hoe onze Ellips kreunt? vroeg hij nu. Precies een zieke kat, die op Zondagmorgen naar een vlieg mistast.

De kinderen letten niet op zijn gebazel, ofschoon ze Ellipsicatorus wel vreemd hoorden kreunen. Het landschap onder hen wekte eerder hun belangstelling op. Roomgele vlakten en bergen hadden plaats gemaakt voor een land met donkerroode grondkleur.

Nu voeren ze boven een woud van lange, dunne boompjes. Die stonden op gelijken afstand van elkaar, alsof een leerling uit de hoogste klas eerst een plan had geteekend met vele rechte en dwarslijnen er op. En op den top van elk boompje stond iets als een groote, roode bloem; van onderen puntig, in het

midden dikbuikig en naar boven toe weer smaller.

— Ze lijken wel bromtollen! riep San verwonderd.

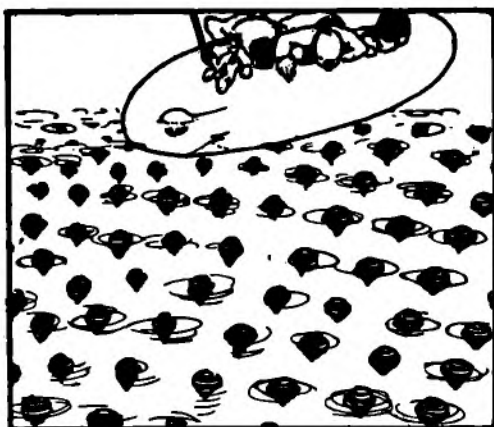
— Nee, ze *zijn* het, zei Don, lachend. Kijk maar hoe ze draaien. En werkelijk, de Vuurroode Bromtollen draaiden zóó snel, dat hun kleur er door afwisselde. Achtereenvolgens werden ze geel, groen, paars, wit en toen weer rood.

— Maar waarom kreunt dat mormel toch zoo onhebbelijk, mopperde Manus

en keek met verachting op hun zweeftuig neer. Voor een koningsneef lijkt hij erg onopgevoed.

— Hij stelt het niet erg op prijs dat hij jou mag dragen, Manus, schertste Gerda.

— Net iets voor zoo'n mislukte Ellips, viel Manus minachtend uit. Ik geloof dat er in de heele wereld geen ondankbaarder goedge bestaat.

— Stil eens, Manus, zei Don ernstig. Nu valt me in dat Ellipsicus ook eens met angst sprak van de Vuurroode Bromtollen.

— Dat herinner ik me óók, zei Gerda. Maar het is mij een raadsel hoe die onschadelijke bloemen iemand vrees kunnen aanjagen.

— Tel je die belachelijk heldere Ellipsen dan óók al onder de iemanden? spotte Manus.

Maar Ellipsicatorus, die blijkbaar het gesprek volgde, begon nu met inspanning van alle krachten te schreeuwen. En zijn, in een zweeftuig veranderd, lichaam beefde zoozeer, dat Manus er door heen en weer schudde.

— Zeg eens, jij mismaakte Ellips! blafte de hond nu woedend, je kreunen was erg leelijk, maar je schreeuwt nog afschuwelijker. Als je toch geen fatsoenlijk woord kan spreken, hou dan liever je snuit dicht. En dat zeg ik je, als je het waagt me naar beneden te beven, loopt het raar met je af. Verstaan?

Manus zou hem wellicht nog véél langer en strenger hebben toegesproken, als hij niet opeens was geschrokken. Als bij afspraak draaiden honderden Bromtollen zich los van hun stengels en stegen tegelijk op. En hoe hoger ze stegen, des te vlugger draaiden ze.

Toen ze bijna het zweeftuig hadden bereikt, gaven ze vonken af. Weldra waren de kinderen vast omringd door een massa van die roode, draaiende bloemen en gehuld in een wolk van vonken.

Manus kreeg er een op zijn neus, kefte er nijdig tegen en sloeg er naar met zijn poot. Toen viel er een op zijn staart en in een ommezentje maakte hij een sneltochtje om zijn eigen middenpunt.

— Branden ze, Manus? vroeg Gerda verbaasd.

— Denk je dan, dat ik een solodans uitvoer om die Ellips aan het lachen te maken, blafte de hond, geërgerd, terug.

— Ze zijn van echt vuur, zei Don nu, het wordt hier werkelijk een beetje warm.

— Hoor dat mormel nou toch eens grijnzen, schimpte Manus op Ellipsicatorus. Als ik zeker wist dat hij niet van angst kreunt, maar mij uitlacht..... Aha! lachte hij plotseling, ze bezoeken hem nu ook. Lach nú, hansworst, om je eigen brandwondjes.

De hitte werd allengs ondragelijker. Dat kon dan ook niet anders, want nu wemelden wel miljoenen vonken om hen heen. Ellipsicatorus kreeg er verscheidene, die zich vastzetten en gaatjes in zijn lichaam brandden.

Verloren?

Don vond het noodig, snel te handelen. Hij zwaaide snel zijn stok in het rond en riep:

— Bromtollen, valt! Vonken, verdwijnt!

Maar het scheen dat het vérzien naar Amsterdam te veel tooverkracht van het stokje had geverg'd. Want, Don's bevel bleef voor de eerste maal sinds hij het stokje bezat, zonder resultaat.

De toestand werd netelig. Reeds hadden de vonken eenige keeren de jurken der meisjes aangetast en hadden de jongens ze haastig met de handen moeten dooven. En de vonken schenen de laatste krachten van dien armen Ellipsicatorus uit te putten. Zijn kreunen werd eerst steeds luider, tot het plotseling zakte tot droevig zuchten. En toen begon hij te dalen.

— Don, we dalen! riep Gerda verschrikt. Dán zijn we heelemaal aan die verschrikkelijke Bromtollen overgeleverd.

— Rijsen! gebod Don met strenge kapiteinsstem. Maar de tooverkracht scheen niet meer te kunnen werken op het zweeftuig. De Ellips bleef zakken.

— Kunnen we niet meer omhoog, Don? vroeg Elly met benauwd stemmetje.
— We moeten maar een oogenblik afwachten, antwoordde hij kalmeerend. Maak je maar niet ongerust.

— Maar dan moeten we verbranden! riep ze. O, Gerda, dat zou vreeselijk zijn. Gerda keek Don vragend aan. Hij zwaaide nog eens gebiedend met zijn stokje, maar de Bromtollen en vonken bleven en het zweeftuig daalde nog steeds.

— Wat dunkt jou er van? fluisterde San.
— We zijn voor de haaien, antwoordde Don, zacht.
— Je bedoelt voor de Vuurroode Bromtollen, schertste San.
— Zooals je het noemen wilt. Als

de eene of andere tooverij ons niet uit die vuurlucht helpt, is dit het laatste wat we van Rapidolië en van de heele wereld zullen zien.

— Dàn moet Rapido ons helpen, zei Gerda, die deze woorden opving, met heldere stem. Radido, Rapido, help ons! riep ze luid.

Er kwam geen antwoord. De vonken vermeerderden zich en nu leek het alsof een tiendubbel vurig gaas om het zweeftuig was gespannen.

Er sloegen vlammen uit Ellipsicatorus. Zelfs raakte Gerda's haar even in brand.

Het zweeftuig zakte nog steeds, omringd door vurige Bromtollen. Zij schenen levende, hun vijandige wezens, die zich op den ondergang der kinderen toeleegden.

— Rapido, help ons! riep Don nu luid. U hebt het beloofd, kom dus nu.
— En je Tooverstokje dan, Don? vroeg nu een bekende stem.

Manus, die zich vroeger zoo kwaad maakte als hij die Stem hoorde, stelde zich nu op zijn achter-pooten als wou hij haar omarmen en kussen. En hij jankte verheugd.

— Onze stokjes werken niet meer, Rapido, antwoordde Don bedrukt.

— Zoo, jongelief. En — heb je er al over nagedacht hoe dat komt? Wiens schuld zou dat wel zijn?

De kinderen keken elkaar aan. Opeens herinnerden zij zich wat Rapido hun zeide, toen hij het gebruik der stokjes uitlegde. Ze zouden hun alleen dan helpen, als ze het *goede* wilden en betrachtten.

— Hebben we dan iets verkeerd gedaan, lieve Rapido? vroeg Gerda, met haperende stem.

De Toovenaar antwoordde niet direct. Nu stiet Ellipsicatorus een kreet van pijn uit en viel op den grond. Toen zweeg hij.

— Dood? vroeg Elly geschrokken.

— Nee, nog niet, zei Rapido, die nog steeds onzichtbaar was, maar wiens schuld is het dat hij er zoo naar aan toe is?

De kinderen zwegen, dachten na. De Bromtollen waren meegedaald en bleven boven de kinderen draaien en gonzen, als schrikaanjagende, gloeiende roofvogels.

Een les in Ellips-lievendheid.

De kinderen stapten uit het zweeftuig en keken schuldbewust naar de voormalige Ellips.

— Hadden we hem niet als zweefmachine mógen gebruiken, Rapido? vroeg Don. We willen hem geen kwaad doen, alleen maar een beetje straffen.

Daar stapelden de Bromtollen zich op elkaar als een muur en die week toen uiteen. De Toovenaar stapte er uit en keek de kinderen nog even vriendelijk als vroeger aan. Daarna zweefden de Bromtollen weer boven hun hoofden.

— Lieve kinderen, zei Rapido. ben je er wel zeker van dat jullie het recht hebt dien Ellipsenneef te straffen of zelfs maar te veroordeelen?

— Lieve Rapido, zei Elly klagend, daar de anderen zwegen, kunt U de hittekraan van die Bromtollen niet een beetje afdraaien? Ze zijn zoo heet, dat ze ons bijna verbranden.

— Dit vuur verbrandt alleen het overbodige aan en in jullie en loutert dus slechts. Bedenk, ging hij op ongewoon ernstigen toon voort, dat men zelfs niet in het kleine mag zondigen. Ook een eenvoudige Ellips leeft het liefst te midden der zijnen en lijdt als je hem gewelddadig meevoert.

— Luister eens, blafte Manus grappig, dat zweven was wát grappig, al is het zondig. Als louteren altijd zoo heet is en je huid schroeit, dan zondig ik liever dan dat ik louter.

— Stil jij, dwaze Manus, of ik neem je de menschenspraak af, zei Rapido goedig. Kinderen, luistert eens. Dit woud is diep en vol brandende Bromtollen. Maar als je verder door Rapidolië wilt reizen, dan moet je eerst hier doorheen. En wel, te voet.

Willen jullie dat liever niet, dan bestel ik in een ommezientje een Tooverluchtschip en breng jullie in een aarde-minuut thuis. Mochten je vrienden dan

vragen of jullie behalve Kubussen, Ellipsen en Bromtollen nog iets anders hebt gezien, antwoordt dan maar . . .

— Ik wil wèl het Brandende Woud door! viel Don, levendig uit.

Allen zeiden dat na. Zelfs Elly sprak met vaste stem.

— En Manus? vroeg Rapido schertsend.

— Die Bromdingen maken *mij* niet bang, blafte de hond. Als ze te heet worden, vreet ik ze op.

— Dan moedig voorwaarts, beval hij. Deze hitte loutert, maar schaadt niet, als je dapper en vol goeden wil blijft. En als jullie doorzet, dan blijkt je later dat de beproeving nog niet eens zoo héél moeilijk was.

Trouwens, wilt jullie toch zeker ook met anderen dan Kubussen, Ellipsen

en Bromtollen kennis maken, nietwaar?

— Zijn er ook mensen? vroeg Don.

— Ja, Don.

— En dieren ook? vroeg Gerda.

— Ja Gerda, in overvloed.

— Ook ijsberen? informeerde Manus, bedrukt.

Rapido knipoogde tegen hem, hetgeen de hond beproefde na te doen. Het gelukte hem echter niet erg.

— Ook jullie stokjes worden door het Brandend Woud gelouterd, ging de Toovenaar voort. Maar, vroeg hij in schijn weifelend, wat zullen we nu met dien stervenden Ellipsicatorus beginnen?

— Wij hebben hem onaardig behandeld, zei Don flink, dus moeten we hem verzorgen tot hij genezen is. Of bij hem blijven tot hij sterft.

— Heeft hij pijn? vroeg Elly zacht. Kunnen we hem misschien helpen?

Gerda bukte zich en streefde den lijdenden koningsneef deelnemend over zijn zweeftuiglichaam.

— Vergeef ons, arme Ellips, zei ze zachtjes. Wij zijn nog maar kinderen en moeten nog veel leren. We willen tot boete door de vlammen gaan. Maar, dit weten we reeds; elk levend wezen, ook een Roomgele Ellips, heeft recht op het leven dat hem gegeven is.

Onder het streelen van haar hand verdwenen de vonken van Ellipsicatorus' rug. De brandgaatjes trokken dicht, de zweeftuigvorm kromp ineen.

Dra lag Ellipsicatorus, in zijn oude gedaante, op den grond.

Door het Brandende Woud.

Rapido maakte met de rechterhand een tooverbeweging over Ellipsicatorus.

— Ga, zei hij, verzoen je met Ellipsicus. Bedenk dat uit het kwade altijd

kwaad voortspruit. Trouw met Ellipsica en vertel haar vader, dat hij moet uitrusten van zijn veeljarig koningschap. Misschien laat hij dat dan goedschiks aan je over. Met vriendelijkheid bereik je meer dan met geweld.

Ellipsicatorus zong een deuntje en steeg op. Weldra zweefde hij heen, in de richting van zijn land.

De kinderen keken hem na.

— Tot ziens! klonk plotseling de Stem van den Toovenaar.

Ze keerden zich snel om, maar hij was reeds verdwenen. En, alsof ze dachten nú vrijer spel te hebben, drongen de Bromtollen zich steeds dichter om de kinderen heen.

— Hij praat véél, maar doet te weinig voor een Toovenaar, mopperde Manus. Waarom heeft hij dat span levensmakers niet meegenomen?

De kinderen gaven hem er geen antwoord op en schreden voort. Eerst de beide jongens en achter hen de meisjes, die daardoor minder last van het gedwarrel der Bromtollen hadden. Achter haar stapte de hond, in zijn eentje mopperend. Ze gingen langzaam voorwaarts, daar de hitte hun bijna den adem benam en drukkend loom maakte.

Toch klaagden de kinderen niet, hoewel het aantal Bromtollen eerder scheen toé dan af te nemen. En het scheen die boosaardige dingen te hinderen dat ze de kinderen geen vrees konden aanjagen. Want, ze vergrootten voortdurend hun snelheid van draaien. En met elke omwenteling per seconde meer, maakten ze meer vonken, verhoogde hun hitte en werd de lucht onzuiverder.

Nu en dan slaakte Manus een verzuchting die de kinderen deed lachen, al was overigens hun toestand niet zoo prettig. En den enkelen keer dat Manus zijn opvoeding vergat en een ongepast woordje liet vallen, hielden zij zich maar net alsof ze niets hoorden. Want zij begrepen wel dat zijn toestand nog onaangener was dan de hunne, daar hij als hond den Toovenaar veel minder had begrepen dan zij.

Het werd gloeiend heet en menig oogenblik dacht elk der kinderen, dat zij zouden neervallen. Maar toegeven aan zwakheid vonden ze zóó laf, dat ze hun tanden op elkaar zetten en de handen tot vuisten knepen, om zich tot doorzetten te dwingen. Ja, zelfs die kleine Elly nam zich voor, liever te verbranden, dan het op te geven zoolang ze nog een druppel kracht in zich voelde.

Na een langen, langen tocht scheen het of zij in het midden van het Brandend Woud waren, waar alle Bromtollen tegelijk heenvlogen. Hier was een ondoorzichtige vuurlucht, die de kleeren van hun lijf afbrandde. Ja, het was zelfs of de vlammen, die hun lichaam omstreelden er dóór drongen en hun verzengden.

Nu dachten ze dat het eind van alles, ook van hun leven gekomen was. Maar toch aarzelden ze geen seconde en stapten voort. Tot ze zeker oogenblik tot hun verrassing bemerkten dat de hitte snel minderde, hoewel de vonken nog

even talrijk rondvlogen. En toen werd het gordijn van vlammen, waar zij zoo lang door heen waren getreden, doorzichtiger.

Ze haalden verlicht adem en tastten naar hun kleeven. En ja, ze waren gekleed, ofschoon zij hun goed hadden zien en voelen verbranden. Maar de kleeven, die ze nu aan hadden, leken heel anders dan die welke ze tot nu toe gedragen hadden. Ze schenen geheel vernieuwd en als het ware in roode, glanzende vloeistof gedrenkt. Nu waren zij brandvrij en tegen slijten bestand.

Dat was eerst een verrassing, ook voor de meisjes. Nu konden jurk noch rokken meer bij klimmen hinderen.

Maar, het vuur had hen nóg iets geschonken, dat van gróóter waarde was dan nieuwe kleeven. En wel, een gevoel van rust, zekerheid en durf, dat hen tot alles scheen in staat te stellen. Dát was dus het gevolg der loutering, door het vuur.

— Ik voel me zoo typisch licht als een veertje, zei Gerda vroolijk. Ik geloof dat ik zou kunnen vliegen. Nú?

En ja, ze sprong op en zweefde werkelijk een eindje in de lucht. Toen kwam ze weer neer.

— En ik voel niets meer van de hitte, zei San. Die kleeven zijn uitstekend, ze laten geen warmte door.

— Zoo'n vreemde stof heb ik nog nooit gezien, zei Don. Ken jij dat goed, Gerda?

— Nee, antwoordde het meisje. Waarschijnlijk speciale Rapidolië-stof.

Nu liepen ze weer naast elkaar, opgeruimd en schertsend, alsof er geen Vuur-roode Bromtollen bestonden. En toch gonsden die nog vervaarlijk om hun hoofd en maakten ze nog vele vonken.

— Mijn stokje is ook rose geworden! riep Don verheugd. Dat is dan zeker ook door het vuur gelouterd. Even probeeren.

Bromtollen, terug! kommandeerde hij en zwaaide zijn stokje. Vonken verdwijnt!

En ja, ze gehoorzaamden. De Bromtollen zochten, zij het tegengonzend, elk weer hun boom en zetten zich er, nog steeds draaiend, op. En de vonken schenen in de lucht te verdampen.

Nu schoot de zon tango-kleurige stralen met violette dwarsstrepen er in, door donkergroene wolken heen.

Het bosch schoof links en rechts ineen en liet een veld vrij, bedekt met veelkleurige, achtkantige rozen. Er steeg een frissche, aangename geur uit op.

— Heerlijk, heerlijk! jubelden de kinderen en duikelden van levenslust en overmoed door de rozen. Manus schudde den kop, alsof hij nog nooit zulke dwazen had gezien en stak stiekum de tong uit.

Dat was niet louter grootdoenerij van hem. Hij had geen lust in dat gedoe, omdat een bekende lucht zijn neus prikkelde.

Hij dacht na, waar hij die lucht al meer had geroken en zag zich toen, in zijn verbeelding, in een keuken. Hij speelde er met kleine harige dingetjes, die grappig springen konden en nagels aan hun pootjes hadden.

Nu wist hij wat hij rook: katjes.

— Hé daar, Don! riep hij, ruik jij niets?

— En óf! riep de kapitein terug, de heerlijkste bloemen welke ik nog ooit geroken heb! Je moet een hond zijn om het nú eerst te bemerken.

Manus grinnikte.

— En je moet een jongen zijn om je den kop te breken over bloemen, als er katjes in de buurt zijn.

— Katjes? vroeg Gerda, ongeloovig lachend.

— Geloof je me soms niet? zei Manus, beleedigd.

— Hé, hé, Manus, niet zoo gauw boos worden! riep Elly nu. Als je een poesje ziet, hou het dan vast. Ik ben er dol op.

— Daar moet je nou weer een meisje voor zijn, bromde de hond. Welke hond is er nu *dol* op een poesje? 't Is maar goed dat ik niet meer dan vier van dat rare soort heb om op te passen.

Ik ga de katjes opsporen! riep hij luid.

Hij sloop snel, zonder gedruisch te maken, tusschen de bloemen door. De kinderen, die eerst hadden gedacht dat hij gekheid maakte, volgden hem.

Daar stond hij weer stil. Ze snelden op hem toe en zagen hem nog net in een opening verdwijnen. Nu bleek hun dat daar een ondergrondsche gang begon.

Zonder aarzeling of vrees kropen ze hem na, op handen en voeten. Hij was hun echter reeds ver vooruit. Na een poos hoorden ze hem op grappig-kinderachtige wijze blaffen en beantwoord worden door mauwend piepen.

De gang, die steeds dieper voerde, werd gaandeweg hooger. Weldra konden ze er rechtop door loopen. Nog verder verbreedde zij zich allengs, en liep uit in een groot hol, zoo ruim als een flinke kamer.

Daar lagen wel dertig jonge diertjes, blijkbaar leeuwtjes en tijgertjes, spelend op hun rug, de pootjes omhoog. Ze schenen met alle aandacht te luisteren naar de dwaasheden, welke Manus tegen hen uitblafte.

In de kinderkamer der roofdieren.

— Poesjes! riep Elly verheugd en snelde op de diertjes toe. Ze nam er twee op, gaf er een aan Gerda. En die twee liepen er nu alledwaast mee op haar arm.

De jongens zetten zich op hun knieën voor die aardige kleine dingen.

— Ze lijken op kleine leeuwen en tijgers, maar zijn het niet, beweerde Don. Zie maar, wat een vreemd snuitje ze op hun kop hebben.

— Dan zijn ze eenhoorn-tijgertjes, schertste Don.

— Ze hebben heel geen roofdierengebit! riep Elly, opgetogen. Don, ik neem er een mee, op reis.

— Dan zou je hun ouders permissie moeten vragen, zei Don, lachend.

— En eigenlijke klauwtjes hebben ze ook niet, merkte Gerda op. Het komt mij voor dat ze tot een zachtzinnig roofdierensoort behooren.

— Het is óók een indeeling, zei Don. Je moest gaan studeeren voor Artis-directrice.

— In elk geval zouden we verstandig doen op het instinct van Manus te vertrouwen, dacht Don. Hij herkende direct de kattenlucht en poesjes behooren nu eenmaal tot het tijgergeslacht.

Plotseling zwegen ze; de meisjes lieten het diertje uit haar handen vallen. Don klemde zijn stokje stevig vast.

Een brulgeluid drong vanuit den gang, voor hun uit, tot hen door. Die gang voerde bepaald naar de andere opening, dachten ze.

— Hé, wat schrok ik daar, zei Gerda nu en lachte al weer. Ze was volstrekt niet bang. Wat dunkt jullie, zouden we maar weer teruggaan?

In tegenstelling tot zijn houding tegenover de ijsberen toonde Manus nu niet den minsten angst. Hij zette zich op zijn gemak en trok een peinzend gezicht, alsof hij zich verbeeldde dat geluid meer gehoord te hebben. Maar dat was aanstellerij van hem.

— Welnee, we blijven hier, antwoordde Don en vlijde zich neer. De anderen volgden zijn voorbeeld. Moe-dig geworden door hun loutering in het vuur, dorsten ze nu alles onder de oogen zien.

Nog twee, drie maal klonk het gebrul, luid maar niet woedend of dreigend. Toen naderde een zware tred en kwam een dier het hol binnen.

Het had manen als een leeuw, maar stond hooger op zijn pooten dan dat roofdier. Ook keek het dier eerder vriendelijk dan vijandig. Op zijn kop stond, rechtop, een snuit die van boven wel iets weg had van die van een varken.

Zijn voorkomen was wel zoo fier als van een gewonen leeuw. Maar zijn staart was zoo lang dat hij het achtereind in den bek droeg, als een volwassen man een sigaar.

Toen hij Manus gewaar werd, was het alsof een glimlach over zijn gezicht trok. Hij wuifde den hond met zijn staart vriendelijk toe en peukte hem met zijn snuit bij wijze van handdruk in de zij.

— Jij bent een oolijkert! riep Manus en bokste met zijn kop terug. Dat scheen de leeuw zoo hartelijk te vinden dat het een wederzijdsch peuken en boksen werd, tot Manus over den kop rolde. Toen brulde de leeuw zoo genoegelijk, dat een buitenstaander hem best voor een lachenden dikzak had kunnen houden.

— Je zou zeggen dat ons bezoek hem veel plezier doet, merkte Don op. Of hij zou ons er tusschen moeten nemen.

— Nu Don, dat geloof ik niet van hem, zei Gerda, met overtuiging. Ik heb nog nooit zoo'n betrouwbaar leeuwengezicht gezien.

De groote leeuw had zich intusschen bij de kleintjes neergezet en keuvelde zoo raar met hen, dat Manus er zijn schouders om optrok.

— Zoo'n koeterwaalsch brabbeltaaltje heb ik van mijn leven niet gehoord, zei hij. Als dat Leeuwsch is, dan is het tijd dat *ik* hun een fatsoenlijke taal leer.

Manus geeft blafles.

— Verder gaan of nog wat blijven? vroeg Don aan zijn vrienden. Het komt mij voor, dat we nog vele andere aardige ontmoetingen te goed hebben.

— Zouden we dan toch maar een poesje meenemen? vroeg Elly, en tilde er een op. De leeuw scheen haar te begrijpen, want hij schudde duidelijk „nee”.

— Hij schudt van nee! riep Gerda, verbaasd.

— Dan verstaat hij ons beter dan Manus, zei San.

Manus, die zijn naam hoorde noemen, wenkte dat ze nog even zouden wachten. Hij zat gehurkt voor de kleine diertjes en hield zijn rechterpoot omhoog.

— Zeg eens na, woé-oéf, zij hij, zijn snoet zoo klein mogelijk samentrek-kend.

De kleintjes schenen er den grootsten schik in te hebben en kraaiden ieder wat anders na. De groote leeuw glimlachte vaderlijk tegen hen.

— Manus, ze nemen je in het ootje, zei San.

— Allemaal tegelijk, zei Manus tegen de dier-kindertjes en zoo duidelijk mogelijk. Woé-oéf!

Een oogenblik scheen het of de diertjes het werkelijk wilden nazeggen. Ze keken hem althans oplettend aan en openden tegelijk hun bekjes. Maar juist toen Manus zegevierend naar San keek, besprongen ze hem tegelijk, onder een kraaiend mauwen. Ze trokken aan zijn staart en ooren, beten in zijn neus en kriebelden in zijn nek.

— Hé daar, een beetje meer orde onder de les, blafte Manus, schijnbaar boos. Maar de kleintjes stoorden zich niet in het minst aan hem en de Oude Leeuw had zijn laatste restje ernst verloren. Hij buitelde als een clown over zijn kop en maakte een hoogstand op zijn snuit. En in die houding brulde hij zoo overtuigend, dat de kinderen wel moesten meelachen.

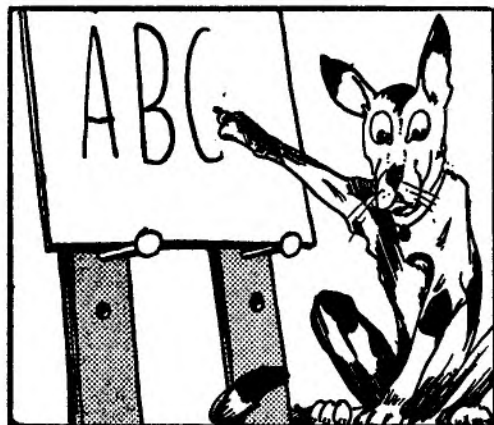
Eindelijk kwam hij tot bedaren, schudde zijn kop tegen Manus en veegde met den punt van zijn staart de tranen uit zijn oogen. Toen floot hij kort en scherp met zijn snuit.

Op dat sein lieten de diertjes Manus alleen en sprongen op den Ouden Leeuw. Deze gaf Manus nog een por met zijn snuit, zwaaide uitnodigend met zijn staart naar de kinderen en liep op een drafje weg.

De reisgenooten volgden hem. Ze hoorden de diertjes onafgebroken kraaien van pret en af en toe stond de Oude Leeuw stil, om nog eens flink uit te bulderen.

— Die eerste les zal hun lang heugen, Manus, zei San. Ik wist niet dat jij zooveel aanleg had voor schoolmeester.

— Je verbeeldt je toch zeker niet dat jij ze beter kan leeren blaffen dan ik, bromde Manus misnoegd.

— Je mag hem niet plagen, San, zei Gerda goedig. Hij was heel lief en geduldig met ze. En als ze eenmaal de eerste beginselen van blaffen kennen, kunnen wij, met behulp van Manus, met hen praten.

— Mij dunkt, als Manus zich toch met hun opleiding wil bemoeien, dat hij dan beter met het a b c kan beginnen, zei Don, schijnbaar ernstig.

— En wie zegt jou dat ik dat niet van plan was? zei Manus geërgerd. Als die ouwe nar hun niet van de wijs had gebracht door zijn dwaas gebuitel, zouden ze al aardig gebabbeld hebben.

— Ouwe nar, Manus, zei Gerda bestraffend, en dat op je nieuwen vriend. Het staat je niets aardig, achter zijn rug op hem te schimpen. Als ik het vertelde zou hij je misschien nooit weer in de zij porren.

Ze plaagden Manus den ganschen weg langs, tot hij er zwaarmoedig onder werd. Hij had zich nog wel voorgesteld dat de kinderen hem, na de loutering, ook tot mensch zouden benoemen.

Mokkend drentelde hij achter hen aan en zon op wraak. Hij zou de tooverstokjes stelen en hun vieren in hem omtoveren en zichzelf in hun vieren. Dan was hij ook eens vier tegen een en zouden ze bemerken wat dat zeggen wil.

Aankomst in het Vrede-Rijk der Dieren.

De ondergrondsche gang liep uit in een dal waarin veel afwisseling was. Door de eindelooze ruimte zagen de kinderen gansche massa's verschillende dieren spelen en liggen. Er waren beplante heuveltjes, kleine rotsen met hol-ingen, boschjes kreupelhout en hier en daar een stuk oerwoud. Maar daar het dal niet te overzien was, stond dat alles elkaar niets in den weg.

Wel leek het geheel meer op een enormen artistuin, door menschen ontworpen, dan vrij uit de natuur gegroeid. Maar later bleek den kinderen toch dat elk onderdeel zoo natuurlijk was, dat het onmogelijk door menschen kón ontworpen zijn.

Aan het dal werden zij opgewacht door den Ouden Leeuw, twee tijgers, twee schapen en een bok met belachelijk-gewichtigen bakkebaard.

— Kijk, ze hebben allen zoo'n raren snuit op hun kop, zei San. Waarvoor zou die moeten dienen?

— Weet ik niet, zei Don haastig. Stil, wendde hij zich tot Gerda, die iets spottends wou zeggen op den bok zijn bakkebaard, ik geloof dat ze de commissie van ontvangst zijn. Zoo netjes zijn we op onze reis nog nergens ontvangen.

— Behalve dan op Marken, meesmulde San.

Intusschen kibbelden de twee tijgers met elkaar, wie van beiden de kinderen het eerst zou begroeten. Het tangokleurig bloed steeg hun van opgewondenheid in de snuit. Maar de bok trad onbesuisd naar voren, porde eerst den eenen en toen den anderen tijger tusschen de ribben en keek beiden zoo verwaand aan, dat ze haastig teruggedribbelden. Ze geneerden zich voor die behandeling, in tegenwoordigheid van vreemden.

De bok, nu heel vooraan, peukte de kinderen vriendschappelijk maar pijnloos met zijn gewei, wisselde een hartelijken kopstoot met Manus en schraapte zijn keel. Verder dan tot eenige bokkige klanken bracht hij het echter niet.

— Hij wil ons iets zeggen, fluisterde Gerda. Manus, versta jij hem?

De bok dacht dat Gerda zijn spraakkennis bewonderde en verhief aanmerkelijk zijn stem, zonder echter verstaanbaar te worden. Tot overmaat van ramp drong een schaap zich vlak naast hem en blaatte elk zijner klanken zoo bespottelijk na, dat de kinderen in lachen uitbarstten.

De tijgers hadden nu hun grootsten schik daarin, maar de Oude Leeuw trad naar voren en wenkte den bok dat hij maar zijn bek moest houden. Tegen het schaap wuifde hij met zijn staart, zooals een schoolmeester den wijsvinger schudt tegen een rakker.

— Stokjes! fluisterde Don en nauwelijks hadden zij ze aan hun oor gezet of ze verstonden elk woord van den Ouden Leeuw zijn welluidend brullen.

— Welkom in het Vrede-Rijk der Dieren. Rapido was zooveen hier en heeft ons op jullie komst voorbereid.

Zijt onze gasten zoolang jullie wilt en geniet van alles waarvan wij genieten. Van de zon, de ruimte, bosch en berg, eetboomen en drinkstroomen en van onze vriendschap, vreugde en vrede.

Eén ding wil ik slechts verzoeken. Mocht het onder jullie nog de gewoonte zijn elkaar pijn te doen of op te vreten, bedwingt je dan tot aan de grenzen van ons land. Toen hij was uitgesproken, schudde hij den kop van voldoening en keek zijn mede-commissieleden vriendelijk aan, als dankte hij hen voor hun zwijgen. Maar de bok zette zich op zijn hurken en streelde met beide voorpooten zijn bakkebaarden, als dacht hij aan de veel mooiere toespraak, die hij had willen houden.

Toen knipoogden de andere dieren gelijktijdig tegen de kinderen, als wilden ze zeggen, dat de bok altijd zoo'n Jantje Eigenwijs was.

Manus in zijn element.

De Oude Leeuw bood Gerda galant zijn rug tot zitplaats aan en de tijgers noodigden den jongens tot een ritje uit. De bok wendde zich fier tot Elly, alsof dat idee het eerst bij hém was opgekomen. En zoo reden de kinderen het dal door, om met de dieren van het Vrede-Rijk nader kennis te maken.

Manus was niet tot een ritje genoodigd en sprong dus maar ongevraagd op een der schapen. Dat dier wierp hem echter met onnoozel gezicht op den grond, alsof het een vlieg hinderde. Toen probeerde de hond het nog eens op het andere schaap. Maar dat deed net of het plotseling lust in rollen kreeg en toen lag Manus weldra onder en het zware schaap op hém.

De vuur-loutring had hem echter de ongemanierde woorden, die hij bij zoo'n gebeurtenis placht te zeggen, doen vergeten.

— Zeg eens, lawaaimakers! riep hij nu maar, noem je dat nu gastvrijheid? Als ik mijn vriend Rapido tegenkom zal ik hem een boekje van jullie open doen.

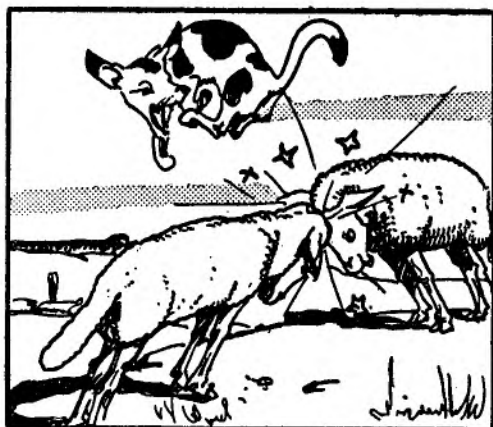
— Zou hij wel Manus zijn? blaatte het eene schaap en sloeg hem met een poot vriendschappelijk op den schouder.

— Rapido zei dat hij een grappenmaker was, antwoordde het andere en sloeg Manus op den anderen schouder, alsof dat er zoo bij hoorde.

— Misschien houdt hij niet meer van grappen, mompde het eene schaap en trad eenige stappen terug.

— En misschien toch wel, bromde het andere en liep ook een eindje terug.

Manus gluurde naar beiden en een snaaksche lag kroop over zijn oolijken snuit. Hij doorzag ze nu, die knapen.

Het volgende oogenblik, toen ze van weerszijden op hem aanstormden, sprong hij op en bleef even zweven. Toen ramden de schapen tegen elkaar aan en rolden om en om. O, wat lachte Manus nu.

De schapen, goedmoedig als hun soort, vergaven hem dadelijk dien streek en lachten mee. En nu renden ze met hun drieën de kinderen achterna.

Die hadden, na een rit door het dal, een groote schare dieren bereikt, waaronder, behalve de reeds bekenden, ook paarden, koeien, honden, hazen, katten, muizen en insecten waren. En nu bemerkten ze opnieuw, tot hun groote verbazing, hoe gezellig en vriendschappelijk die allen met elkaar speelden. Weldra rolden ze even lustig mee als de dieren, net alsof ze hun leven lang in het Vrede-Rijk hadden doorgebracht.

De komst van Manus veroorzaakte een blijde verwarring en uitbundig gejuich. Hij werd onmiddellijk door een menigte dieren omringd, die hem van louter vreugde en aandoening ondersteboven smeten en hem allerhartelijkst pakten, porden en aanboksten.

Toen hij zag dat de kinderen zich geen greintje verstandiger gedroegen, verloor hij ook alle kalmte en werd de losbandigste van den heelen troep. Hij

organiseerde op staanden voet een blaffenden wedloop met hindernissen voor de honden en droeg de muziekbegeleiding aan een troep katten en een ratelslang op. Hij vond dat hem, na al die narigheid met Kubussen en Ellipsen en vooral na die ongevraagde vuur-loutering, wel een verzetje toekwam.

Innerlijk had hij er schik om dat de kinderen zoover achter bleven bij den wedloop. Tenminste, als die geweldige schreeuw-herrie zoo mocht genoemd worden. Want, daar zich minstens zooveel „hindernissen” als loopers hadden aangeboden, werd er meer gestruikeld en geschreeuwd dan geloopt. En nu en dan leek het dierenleger wel een levende berg, waar honderden pooten, koppen en staarten dooreenwoelden.

In het Vrede-Rijk der Dieren wordt niet gemoord.

Toen er eindelijk werd gerust en de dieren, uit beleefdheid, Manus en de kinderen een poosje aan zichzelf overlieten, verviel Manus in peinerij. En dra zat hij in zijn eentje te grinniken, hoewel hij er zorg voor droeg dat zijn nieuwe vrienden dat niet bemerkten.

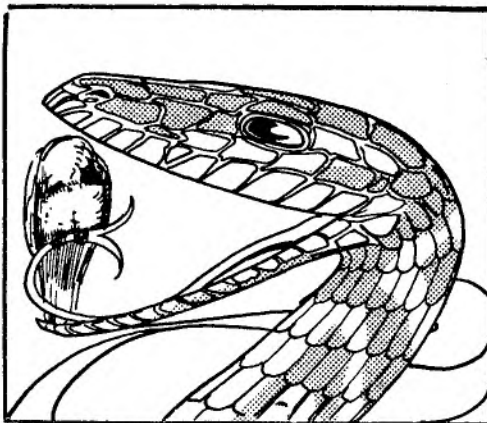
Nadat hij namelijk groote pret had gehad mét hen, amuseerde hij zich nu óm hen. En als hond uit een land in Europa, had hij daar ook wel reden toe.

Vooreerst was de helderste herinnering, die hem omtrent den omgang van katten en muizen onderling te binnen schoot, die van bloedige vijandschap.

En hier liepen die kleine grijsjes niet alleen niet weg voor de poes, maar ze plaagden haar zelfs, zweefden aan haar snorren en reden paardje op haar rug.

Manus gunde de muizen geen kwaad, maar voor de katten vond hij zoo'n omgang erg belachelijk en vooral vernederend. Daar katten echter nooit zijn speciale vrienden waren geweest, kon hij er gerust om lachen.

Maar, bij nader beschouwing beschouwing bemerkte hij, dat géén der

dieren een ander iets deed. De vliegen zaten genoeglijk in een vogelbekje te brommen en vogeltjes schenen bij voorkeur in een slangenbek te slapen. Een tijger speelde haasje over met een haas en een kip scheen een praatje over het weer te houden met een grooten regenworm.

Manus begreep er eerst niets van en werd er stil onder. En toen dacht hij

het opeens héél goed te begrijpen en daarom kroop hij weg achter een rots en gaf er geen acht op dat de dieren hem riepen.

Daar vond Gerda hem eindelijk, droevig ineens gedoken. Tot haar verbazing stonden zijn oogen vol tranen en keek hij haar smartelijk aan.

— Hé, wat is er nu met jou? vroeg ze schertsend. Tranen in het Vrede-Rijk? Voel je je hier dan niet op je plaats, Manus? Ze hebben je toch niet geplaagd, wel, of hou je niet van onze nieuwe vrienden?

Manus wreef met zijn oorlap een denkbeeldig stofje uit zijn oog en schudde weemoedig het hoofd.

— Juist, omdat ik van die kwibussen hou, hoewel ik niet weet waarom, moet ik om ze huilen. Ik wist niet, dat ik zoo gevoelig was, vóór ik in dit ongeluksland kwam.

— Moet je hier huilen, Manus? vroeg Gerda verwonderd.

— Zou jij dan niet moeten huilen, als je in een vreemd menschenland kwam, waar de heele inventaris krankzinnig was? vroeg hij droevig.

Manus had dat woord eens toevallig opgevangen en gedacht dat men het voor een droevige gebeurtenis moest gebruiken. Er zijn ook verstandige menschen die zulke fouten begaan.

Gerda was te geroerd door zijn verdriet, om te lachen om dat gekke woord. Ze zette zich naast Manus, nam hem op haar schoot en liefkoosde hem.

— Maar je vergist je, Manus, ze zijn heusch niét gek, troostte ze hem. Ze zijn veel wijzer en liever dan alle dieren die ik tot nu toe heb gezien — jou uitgezonderd, natuurlijk. Zij genieten

en waardeeren het leven en verfoeien moord en wraakzucht. Is dat niet prachtig?

— Maar dat zijn toch juist de bewijzen van hun krankzinnigheid, steunde Manus. Ik voor mij ben nooit erg op katten gesteld geweest, maar toch heb ik er hartzeer van hoe die muizen met hen omspringen. Waarom vreten ze die verwaande plaaggeesten niet op. zooals het echte katten betaamt?

— Manus, Manus, meen je dat nu werkelijk? Had je nu heusch graag dat die arme diertjes werden gemarteld en opgegeten? Denk toch eens een oogenblik na, hoe vreeselijk dat voor zoo'n diertje moet zijn.

Zelfs het allerkleinste beest leeft graag en heeft recht op zijn deeltje zon en vreugde. En zoo klein kan het niet zijn of het voelt pijn, als je het iets aandoet. En stel je nu eens voor, als hier elk dier een ander ging opvreten, hoe verschrikkelijk veel pijn dan zou worden geleden. Dat mag toch niet, alleen om aan vraatzucht te voldoen.

Manus keek haar aan met gefronste wenkbrauwen.

— En denk jij je nu eens in wat het voor die groote dieren moet zijn, zooveel levend en smakelijk voedsel om zich heen te zien en daarbij honger te lijden, antwoordde hij, op treurigen toon.

Voedsel genoeg, voor iedereen.

Gerda schaterde het uit en trok Manus plagend aan de ooren.

— O, domkop! riep ze. geloof jij werkelijk dat iemand hier zou hoeven honger te lijden, omdat hij geen andere dieren verscheurt? Hier net zoo min als ergens anders op de wereld. Er is altijd en overal voedsel genoeg te vinden, daar zorgt de lieve natuur wel voor.

Ga maar eens mee, dan laat ik je iets nieuws zien.

Nog volstrekt niet overtuigd liep Manus naast haar voort. En dra toonde ze hem eenige boschjes boomen en struiken van eigenaardig voorkomen aan.

De struiken waren zoo doorzichtig, dat men door hun huid dik vocht kon zien. En de boomen waren week en gaven een geur af die Manus' tong prikkelde. Hij likte aan een en zette er daarna de tanden in.

De bast was vet en smakelijk. Manus hapte er een stuk af en zette zich er aan te smullen.

Gerda keek hem glimlachend aan.

— Welnu vriendje, hoe smaakt dat? vroeg ze. Of heb je liever een muis? Hij likte zich den snuit.

— Heb geen tijd, blafte hij, eerst moet ik me hiermee bezighouden.

Ze bleven niet lang alleen. Van alle kanten kwamen dieren aangerend en die begonnen hun maaltijd. En niet alleen roofdieren, maar van alle soorten, tot vogels en insecten toe. Maar ze aten niet allen hetzelfde.

Sommigen beten een stuk uit een boom, anderen zogen met hun snuit een tak of stengel uit. Er waren er die zich uitsluitend met bladeren voedden en anderen weer die een beetje aan den bast knabbelden.

Die verzadigd was legde zich lui neer, zoodat er spoedig een bonte mengeling van de meest verschillende dieren dooreen lag.

— Welnu Manus, vroeg Gerda, geloof je nu nog dat mensch of dier moet honger lijden, al eet hij niet zijn medewezens op?

— Nee, dat niet, zei Manus langzaam. Maar denk jij dat die boomen en planten het zoo aangenaam vinden, elken dag beknabbeld en uitgezogen te worden? Men ziet dat Manus zich niet graag gewonnen gaf.

Maar Gerda was evenmin gemakkelijk uit het veld te slaan.

— Domme hond, zie je dan niet eens dat deze geen gewone boomen en struiken zijn? Zie maar, alle wonden zijn al weer dichtgegroeid en alle opgegeten bladeren zijn reeds weer vervangen door nieuwe.

Ja, dat bemerkte Manus nu ook. En de boomen waren zelfs zoo zuiver genezen, dat hij met zijn scherpe oogen geen tandenspoor meer kon ontdekken in een bast.

— Daar begrijp ik niets van, zei hij eindelijk.

— Dan zullen we je dat eens duidelijk maken, hoorde hij iemand zeggen.

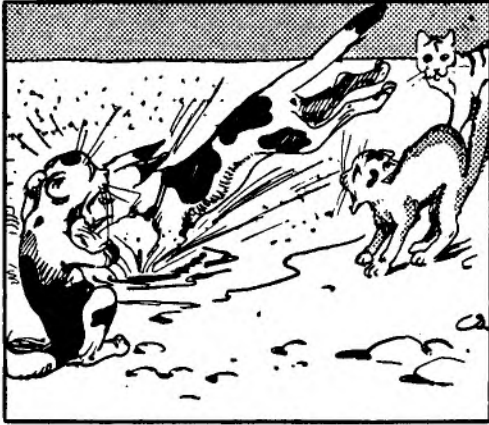
De Oude Leeuw kwam nabij, in gezelschap van Don. Blijkbaar hadden zij een gesprek gevoerd, want de kapitein hield zijn stokje nog aan zijn oor.

— Heb je lekker gesmuld, Manus? vroeg hij. Nu, ik ook. En onze vriend heeft me een en ander van die boomen verteld.

— Eigenlijk zijn ze geen boomen en struiken, brulde de Leeuw gemoedelijk

en strekte zich op den grond uit, maar voedselkanalen. De aarde zit vol eten voor ons en die boomen en struiken zijn er om het op te zuigen, voor ons gebruik. Daarom vult de aarde dadelijk elken boom aan, waarvan gegeten is.

Hebt jullie lust in een zwempartijtje?

Nu, dat hadden ze. Holderdebolder draafden ze allen de boschjes door, heuvel op, heuvel af en sprongen een meer in. Zelfs katten waagden zich, ofschoon, kieskeurig als alle katten, alleen op reine en veilige plekjes.

Ze waagden zich echter niet diep, in tegenstelling tot de andere dieren, die raak plonsten alsof dat zoo hoorde.

Manus plaagde de katten door naast ze in het water te plonsen, dat de spatten haar in ooren en oogen vlogen. Maar toen hij verderop Elly

en San gewaar werd, bij Don en Gerda, zwom hij naar zijn vrienden toe.

De Olifant en de Ezel.

— Ik keer nooit weer naar Holland terug! jubelde Elly. Of, het moet dàar net zoo grappig toegaan als hiér.

— Heb jij ook al met het opperhoofd kennis gemaakt? vroeg San aan Don.

— Nee, is er dan een? Ik dacht dat die Oude Leeuw zoo'n beetje de baas speelde.

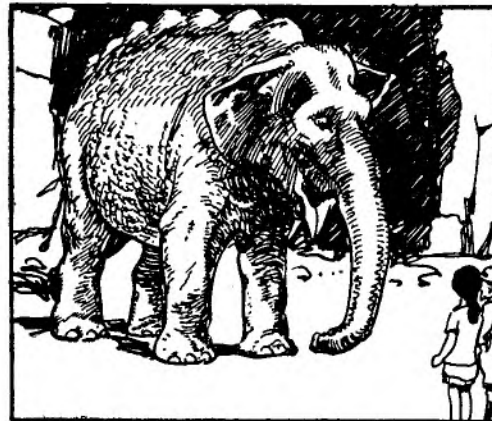
— Er is een, maar hij heeft niet veel te doen, geloof ik. Een kolossal dier, dat tegelijk lijkt op een olifant en een kameel. Zijn voornaamste werk is, geloof ik, grappige spelletjes uit te denken om de dieren te ontwikkelen. En een enkelen keer doet hij dienst als rechter, als dat noodig is.

— Zijn er hier dan nog misdadigers? vroeg Gerda, verwonderd.

— Nu niet, zei San. Toevallig vertelde mij een kolibrie dat de laatste misdadiger voor drie honderd jaar aan gewetenswroeging is overleden. Een ratelslang, die een nachtegaal had opgeslokt.

De Oude Leeuw hoorde hen babbelen en vroeg of ze met den hoofdman kennis wilden maken. Hij was een beetje op jaren en dartelde daarom niet meer met de jongeren mee.

Hij wees hun den weg naar de verblijfplaats van zijn opperhoofd; een groot rotshol. Er voor zagen de kinderen een grooten Olifant staan, met zeven kameelbulten op zijn rug, welke zijn groote wijsheid aanduidden. Zijn slurf leek zoo op het

oog niet bijzonder groot, maar dien kon hij naar verkiezing uittrekken of inkrimpen.

Hij stompte de kinderen met zijn slurf gemoedeijk voor de maag en tilde Manus op. In een oogenblik was die door het groote keelgat verdwenen.

De kinderen schrokken zeer geducht, maar toen ze Manus hoorden tieren en schimpen, niettegenstaande hij gelouterd was, begrepen ze wel dat hem geen kwaad overkwam. En de Oude Leeuw glimlachte geruststellend.

Op het oogenblik dat Manus weer door het keelgat naar boven klauterde en uit den bek keek, klonk er een bespottelijk geluid van nabij.

— Dat is het balken van een ezel, zei Don verrast. Nu eerst viel het hem op dat hij onder de dieren geen ezels had gezien.

— De olifant schijnt op wat nu op komst is, niet erg gesteld te zijn, fluisterde San. En inderdaad keek het Opperhoofd alsof dat balken hem niet aangenaam verraste.

Een oogenblik later verscheen de allerleelijkste Ezel voor het rotshol, dien de kinderen nog ooit hadden gezien. Hij had maar één oog, géén staart, één overdreven lang, en één zeer klein oor en een, zelfs voor een ezel, bàr dom gezicht.

Manus stak de tong naar hem uit en wipte met een sprong boven op zijn kop. Dat vond de Ezel blijkbaar heel geestig, want hij lachte zoo lang, dat de kinderen dachten dat hij er nóóit mee stoppen zou.

— Wie is die onuitstaanbare leelijkheid? vroeg Gerda aan den vriendelijken Ouden Leeuw.

— Een domkop, die koning is over nog véél erger domkoppen. Zijn rijk grenst aan het onze, maar hij is de eenige die onze grens over mag. Hij is absoluut ongevaarlijk en bij onze dieren niet in het minst in tel.

— Wat komt hij juist nù hier doen? vroeg Don.

— Waarschijnlijk weet hij door Rapido dat jullie hier zijt en wil hij je tot een bezoek uitnoodigen, antwoordde de Oude Leeuw.

De Ezel lachte nog steeds en dat vond Manus zoo vervelend dat hij maar van hem afsprong. Toen noodigde Langoor de kinderen en den hond uit, nu direct met hem mee te gaan, om zijn volk te zien.

— Als je een uur bij mij bent geweest, verlang je nooit weer naar het Vrede-Rijk terug, balkte de onbeleefde domkop.

De Groote Proef van Vrede-Rijk.

De Olifant deed alsof Langoor niet bestond en verzocht zijn gasten, met hem mee te gaan. Hij wilde hun de mooiste proef van het Vrede-Rijk laten zien.

Zij gingen nu naar een soort openlucht-circus, waar reeds honderden dieren zaten te wachten. Toen het Oude Opperhoofd met de gasten verscheen, stonden de dieren op en zongen in wel dertig spraken het Vrede-dierenlied. Het klonk natuurlijk afschuwelijk.

De Olifant voerde zijn gasten in de middenruimte en wuifde naar alle kanten met zijn slurf. Toen het eindelijk stil was, floot de oude Leeuw driemaal door zijn snuit en toen kroop een worm tot vlak voor de pooten van den Olifant.

Aanstonds vloog een lijster naderbij en zette zich naast den worm neer. Daarna kwam een aardig poesje sierlijk aangehuppeld, gevolgd door een wolf, die dat meer op zijn gemak deed. Na hem kwam een prachtige koningstijger aanstappen. in gezelschap van een boa constrictor, die hem slechts met moeite kon bijhouden. De slang keek erg suf om haar heen, alsof ze zoo juist uit haar slaapje was gewekt.

Opnieuw floot de oude Leeuw driemaal. De lijster hield zijn snavel wijd open en de worm kroop er in. Terstond vloog de vogel in den bek van den poes, deze liet zich geduldig door den wolf verslinden en de koningstijger slokte met één hap den wolf op. Hij slikte nog eens na en legde zich toen vlak voor de boa neer.

Deze begon hem naar slangenaard te belikken en deed dat grondig, maar zonder haast. Eindelijk sperde de luiaard de kaken open en werkte den koningstijger, met hulp van deze, naar binnen.

Dat duurde nog al lang, want de slang moest zich er erg voor uittrekken. Ze

zette zoo vreeselijk uit, dat Don dacht haar te zien uiteen springen.

Eindelijk was de tijger goed en wel opgeborgen. De boa gaapte, keek slaperig om zich heen en kneep de oogen dicht.

Allen keken ademloos toe. Zelfs Manus wist daarop geen grap te zeggen. Alleen de ezel stond hi-hi-hi te grinniken, maar naar zijn dom gezicht te oordeelen wist hij zelf niet waarom.

Toen greep de Olifant de slang, die rustig snurkte, met zijn slurf beet, tilde haar op alsof ze een takje was en duwde haar met koningstijger, wolf, kat, lijster en worm door zijn keelgat. Hij knikte de kinderen vriendelijk toe en trompette daarna in het rond, als was hij een gewone kermis-olifant, die voor een aalmoes een kunstje had vertoond.

Manus keek Gerda aan, die, teleurgesteld door die wreedheid, zwaar zuchtte.

— Hoe noem je dit nu? vroeg hij. Vind jij dat ze nu allen zijn gek geworden, of hebben ze integendeel hun dierenverstand terug gekregen?

— Ik weet het niet meer, antwoordde ze bedroefd.

— Gerda, fluisterde Elly, ik ben bang dat al die dieren nu in eens weer lust in verslinden krijgen. Waren we maar alvast weg.

Daar floot de oude Leeuw opnieuw drie maal.

De Olifant opende zijn bek en liet de boa er uitglijden. Die gaapte nu zoo vervaarlijk, dat de koningstijger zonder moeite tusschen haar kaken door kon. De tijger hapte een oogenblik lucht en liet den wolf ontsnappen. Deze liet weer de kat vrij en toen zij zich geheel had schoon gelikt, liet ze den lijster uitvliegen. De vogel vloog een der lange ooren van den Ezel binnen en liet daar den worm inkruipen.

Nauwelijks waren alle dieren weer vrij of de honderden toeschouwers brulden en schreeuwden tot applaus, alsof datzelfde kunststukje niet al honderd maal was vertoond.

— Dat doen mijn dieren óók, pochte de ezel en balkte toen een lach uit alsof hij iets geestigs had gezegd.

Manus als Toovenaar.

De kinderen gewenden zich er aan met al de dieren te babbelen. Natuurlijk met behulp van hun tooverstokjes. Spoedig was dit zelfs niet meer noodig voor een gesprek met Olifant of ouden Leeuw. Daarom lieten ze hun stokjes dikwijls in het rotshol, waar ze 's nachts rustten, achter, als ze een babbeltje met die twee gingen maken.

Eens, toen ze dat weer deden, nam Manus San's stokje mee. Reeds lang loerde hij op een kansje tot het verrichten van groote daden en nu scheen dat te zijn gekomen.

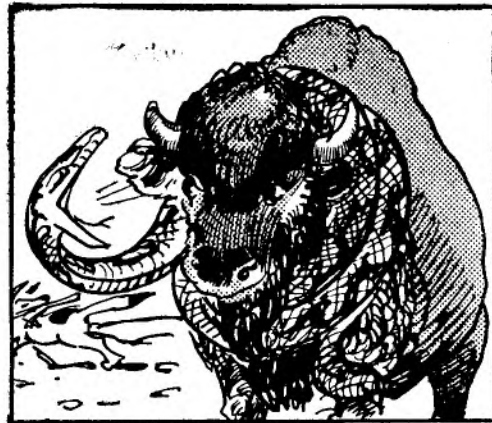
De eerste, die aan zijn streken moest gelooven, was een poes, die in de zon liep te peinzen. Hij strekte den stok naar haar uit en beval haar op den kop te loopen.

De arme poes moest gehoorzamen en weldra kwamen vele dieren aanloopen om dat vreemde schouwspel te zien. Een uil, met een zeer wijs gezicht, raadde haar dat verkeerd loopen ten sterkste af, daar dan al haar bloed in den kop zakte en ze hoofdpijn zou krijgen. Toen poes niet luisteren wilde, zetten andere dieren haar op de pooten, maar nauwelijks lieten ze haar los of ze huppelde weer op haar kop.

Eindelijk dachten de dieren, dat poes dat prettig vond en dat ze hen vermaken wilde. Dus lachten ze er maar om en ook omdat het zoo grappig stond.

Verderop ontmoette Manus de boa constrictor, die een wijsgeerig praatje hield met een blijkbaar erg dommen buffel. Ze moest elk woord tot driemaal toe herhalen, voor dat de buffel haar begreep. Daarom raadde Manus haar in scherts aan, om zijn hals te gaan hangen en zoo in zijn oor te schreeuwen.

Ongelukkig voor beide dieren bewoog hij daarbij het stokje en een oogenblik later hing de slang als een winterdas om den hals van den buffel. En of deze

na al loeide dat hij het niet koud had en niet doof was, de boa bleef daar hangen en schreeuwde hem onatgebrouwen in zijn oor.

Zijn geksten streek haalde hij uit met een schaap en een kip. Hij gebood hen van kop te wisselen en toen zij dat hadden gedaan, vluchtten alle dieren van schrik uit hun nabijheid. Want, was een kip met een schaapskop al een deernis-

wekkend gezicht, ze konden een schaap met een kippenkop niet aankijken zonder zich dood te lachen.

Het treurigste voor beide dieren was, dat de kip zelfs geen pootje meer verzetten kon, daar ze onmachtig was dien zwaren schaapskop mee te slepen. En het was te voorzien dat het schaap moest doodhonger, want de kippenkop was niet geschikt zooveel voedsel tot zich te nemen, als het noodig had om te leven.

Manus begreep wel dat er iets voor hem opzat, als men zijn schuld ontdekte en dus maakte hij zich ult de voeten. Om den schijn te geven dat hij van niets afwist, verzamelde hij wel vijftig jonge dieren van alle soorten en trok met dat kleine grut een heuvel op om hun spraakles te geven.

Hij groepeerde ze in rijen van vijf naast elkaar, maar dat hield een heelen tijd op. Want niet één kleintje, leeuw, slang noch kalf was aan stilzitten gewoon en bovendien hadden ze gedacht dat Manus een extra-nieuw spelletje wist.

Maar eindelijk kwam er een oogenblik orde. Hij ging voor hen staan, hief den stok op en zei met ernstigen blaf:

— Zegt eens allen duidelijk na — A!

Het resultaat verraste hem. Inderdaad piepten, kraaiden, gromden, jankten en kreunden ze allen op hun eigen manier den eersten letter van het alphabet uit. Dat klonk zoo grappig, dat Manus zijn schoolmeestersernst vergat en achterover van den heuvel buitelde. Maar toen was het natuurlijk met de gezeggelijkheid van zijn school gedaan.

De kleintjes rolden hem achterna, alsof ze dachten, dat dat zoo bij spraakles te pas kwam. En ze herhaalden zoo dikwijls den letter A, dat hij wenschte, er nooit mee begonnen te zijn.

Toen nam Manus een kort maar laf besluit en zette het op een loopen.

Afscheid van het Vrede-Rijk der Dieren.

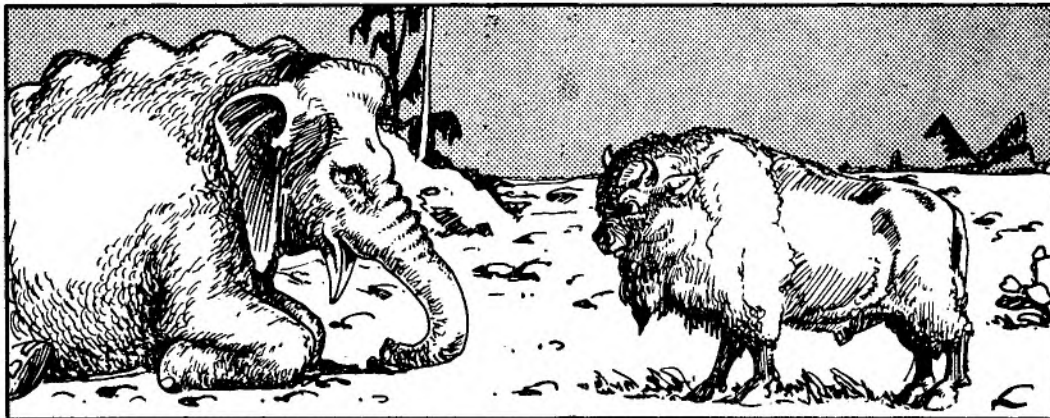
Dat bedoelden zijn leerlingen juist. De heele school draafde hem achterop en die niet goed voort kon, liet zich door een, die sneller liep, meeslepen. En onderwijl klonk hun A-geroep steeds luider en werkte zoozeer op andere dieren in, dat weldra de anderen ook al A riepen. Het gansche dal daverde en sidderde van de A's.

Manus vluchtte voor het rumoer dat hij zelf had veroorzaakt. Hij had zich het lesgeven veel rustiger en gemakkelijker voorgesteld. Toen hij de plek voorbij ging, waar de betooverde kip en het schaap stonden, kreeg hij zoo'n medelijden met beide, dat hij ze in de haast weer omtoverde. En daar hij bijna niet wist wat hij doen moest, om zich het grut van zijn lijf te houden, zwaaide hij al loopend den stok. Daardoor tooverde hij de boa los, die zich met een zucht van verlichting op den grond liet zakken.

De buffel was half dood geschreeuwd en keek versuft den vluchtenden Manus en zijn vervolgtjes na. Ofschoon hij een dom beest was, dacht hij toch, dat die hond iets met het geval te maken had, anders zou hij niet weglopen. Daarom galoppeerde hij naar Olifant en klaagde Manus bij hem aan wegens moord door verstikking met een boa en poging tot verdooving door overschreeuwing.

Olifant zond Ouden Leeuw op onderzoek uit en die wist spoedig de waarheid. En daar Manus nu medelijden met het koplopend poesje kreeg, tooverde hij het op zijn pooten terug.

Oude Leeuw nam hem mee naar Olifant en minstens honderd A-schreeuwertjes volgden hen. Dat was eigenlijk een grap van die kleine rakkers, maar Olifant trok toch zijn slurf in, toen dat vreemd geroep tot hem doordrong. Dat was zooveel als voorhoofdfronsen.

Hij sprak eenige vriendelijke woorden met Manus en schudde hem, schijnbaar voor de grap, geweldig door elkaar. Maar toen Manus, met de staart tusschen de beenen, was afgedropen, liet hij Don bij zich roepen.

— Jullie moet zoo spoedig mogelijk afreizen, zei Olifant. Ik vrees, dat Manus anders te veel onheil onder de dieren sticht.

— Hij meent er geen kwaad mee, verdedigde Don zijn vriend.

— Dat weet ik wel. Maar, hij heeft te veel talent en nog te weinig kennis om dat goed aan te wenden. Reis dus verder met hem door Rapidolië, dan leert hij beter de tooverkracht ten goede gebruiken.

Don keek teleurgesteld.

— Olifant bedoelt het niet boos, zei Oude Leeuw nu vriendelijk. Maar als er ook maar een spoor van oneenigheid of twist in Vrede-Rijk ontstaat, is het spoedig met de rust uit. Daarom moogt jullie niet langer blijven.

— Dàt bedoel ik, zei Olifant, en stompte Don tot hartelijk afscheid gevoelig met zijn slurf tegen den schouder.

Vaarwel, tot over een Rapidolië-jaar.

Den volgenden morgen vertrokken de kinderen en de hond, na een hartelijk afscheid van vele dieren. De twee schapen, die den eersten dag met Manus hadden gestoeid en de bok met den belachelijken bakkebaard gingen een eind mee.

Manus scheen niet in te zien, dat hij schuld had aan het plotseling vertrek en haalde zijn gewone dwaasheden uit. Om de tien passen stond hij stil om den bok te omarmen en streek dan van ontroering over diens bakkebaarden. Den bok schoten daarbij de tranen in de oogen, echter meer van pijn, dan van verdriet om het afscheid.

Toen de schapen dat spelletje bemerkten, kwamen zij hem op hun wijze ter hulp. Ze eischten ook hun deel van de omarmingen op en drukten nu Manus beurtelings zoo stevig aan hun borst, dat hij bijna geen adem kon halen.

— Ik stik! riep hij eindelijk, laat los.

— Dat is van weemoed, zeiden de schapen tegelijk en namen hem nog eens teeder tusschen zich in. Maar toen zette de rakker het op een loopen en wierp zijn vrienden maar tot afscheid een serie kuspootjes toe. Dat was niet zoo benauwd en deed geen pijn.

Een nieuwe manier om te reizen.

— Het loopen verveelt op den duur, zei Gerda in den namiddig. Weet je wat aardig zou zijn? Het moest gaan alsof we in den trein zitten en het land ons voorbijvliegt. Dan wordt men ook niet moe.

Ze zaten juist even en keken naar een vriendschappelijken wedstrijd tusschen twee duiven en een havik. Manus klom in een boom om de kampioenen aanmoedigende woorden toe te blaffen. Geen minuut later was die boom hun reeds honderd meter gepasseerd.

— De boomen loopen! riep Elly verrast.

— Nee, het landschap verplaatst zich, antwoordde Don. Gerda's wensch is in vervulling gegaan.

En zoo het was ook. Het land schoof met vrij groote snelheid de kinderen voorbij en zij stonden dat wonderlijk panorama met gretige oogen aan te zien. Toen Manus eindelijk

bemerkte, wat plaats vond en hij naar zijn vrienden toeholde, gleed hij voortdurend uit. Dat kwam, doordat de grond zich bewoog in een richting tegenovergesteld aan de zijne.

Grasvelden gleden voorbij, waarop koeien en kalveren graasden. Die behoorden niet tot het Vrede-Rijk, maar woonden apart, onder leiding van een koppigen

stier. Ook gingen uitgebreide heesterbosschen met honderden verlaten vogelnesten van buitengewone grootte voorbij.

— Zeker een uitgestorven vogelstam, zei San. Maar even later begrepen ze beter de oorzaak dier verlatenheid. Toen trok hun een rotsachtige grond voorbij, waar honderden lijken en skeletten van roofvogels lagen. Uit hun houding konden de kinderen opmaken dat zij elkander tot den dood toe hadden bevochten.

Ik houd er voor, dat zij zich niet aan de wetten van het Vrede-Rijk hebben willen onderwerpen, zei Don, maar ook geen prooi meer konden bemachtigen. Toen stond er voor hen niet anders op dan te verhongeren of elkaar te bevechten tot den dood toe.

— Arme dieren, zei Gerda, medelijdend.

— Arme dieren, gaf San toe, maar hun dood kwam het geluk van andere dieren ten goede. In een Vrede-Rijk is geen plaats voor vechtende en verscheurende dieren.

Nu stroomde hun een rivier voorbij met haaien, schelvischen, karpers, botjes, spieringen en andere visschen er in. Ze schenen reeds iets omtrent de kinderen te weten, want hun begroeting was algemeen en hartelijk. Wel hadden ze geen taal tot hun beschikking, maar het geluid van hun uit het water opspringen en er in neerplompen, was zóó melodisch, dat de kinderen het heerlijk vonden, er naar te luisteren.

— Nét een lied, zei Elly, en dat was het ook.

De rivier was lang en bochtig. Aan haar oeverhellingen dartelden herten die het vrije leven schenen te verkiezen boven het samenwonen met andere dieren.

Plotseling maakte de rivier een groote bocht en weldra hadden ze het water ver achter zich. Nu passeerden hun eindeloze groene velden met millioenen kikvorschen, die zangwedstrijden in de lucht hielden. Want ze konden ook zweven.

Op zekeren ochtend, de kinderen hadden een lange poos geslapen, trok hun een bergketen voorbij. Nieuwsgierig blikten de kinderen in de donkere afgronden, die er tusschen waren en bemerkten in de diepte veelarmige spelonkmonsters. Ze hadden één groot groen oog midden op den kop en knipoogden daarmee.

— Komt bij ons, komt bij ons! schreeuwden ze, alles behalve muzikaal.

Gerda rilde er van en trok Elly, die den rand te ver naderde, haastig terug.

— Ik vertrouw die dieren niet, fluisterde ze. Ze zijn om van te griezelen.

— Als ze al eens van de Loreley hebben gehoord, zei San lachend, dan hebben ze toch erg weinig van haar weg.

— Stil, zei Manus, ik hoor een bekend geluid.

Welkom in Ezels-Rijk.

Gelijktijdig zetten de kinderen hun stokje aan het oor en luisterden. Zij hoorden een ezel balken.

Een kort poosje later naderde de grens van Vrede-Rijk. Aan den anderen kant stond de Eenoogige Ezel en balkte hun, van blijdschap, nog afschuwelijker dan gewoonlijk toe.

— Eindelijk, eindelijk! riep hij. Ik wacht hier al op jullie sinds den ochtend na den proef van Olifant. Wat een poppekast was dat, hé? Dan kun je het bij mij anders zien.

Zijn kwaadspreken van Vrede-Rijk hinderde de kinderen zoo zeer, dat ze het liefst verder waren gegaan. Maar, nu ze de grens waren gepasseerd, reisde de grond niet meer. Daardoor bleef de omgeving hetzelfde. En ze beseften nu ook, dat ze het land van den Eenoog niet konden verlaten, vóór ze het een beetje hadden doorgeneusd. Daarvoor reisden ze immers.

Eenoog wenkte een kikvorsch die een eindje verder, naast een grooten krokodil stond te zuigen op een rietje. De kikvorsch keek het groote dier streng aan, waarop het zich omkeerde naar Eenoog en op hem toeliep. Kikker sprong op zijn kop en trok een gezicht alsof hij aapjeskoetsier was. Hij liet hem voor den ezel halt houden.

— Opstappen, vrienden! bulkte Eenoog. Vooruit naar het paleis.

De kinderen stapten op den krokodil, die intusschen angstig naar het rietje in den kikvorsch zijn bek keek. Plotseling prikte die hem er dan ook

mee, waarop het ondiep met zijn passagiers vooruit stoof.

Manus draafde grinnikend naast dat zonderlinge voertuig en sprong op en af. Eenoog lachte daar balkend om. De hond vond het begin in dit land lang niet slecht en stelde zich van het verblijf veel grappigs voor. Vooral, als hij weer eens tijdelijk een tooverstokje machtig kon worden.

De weg was lang en scheen in geen jaren aangeveegd. Ook de weinige dorre boomen die ze voorbij gingen zaten zoo dik onder stof, dat Gerda het liefst was afgestapt om ze duchtig onder handen te nemen.

Een heuvel die oorspronkelijk met veelkleurige bloemen was begroeid, bleek te zijn gebruikt voor opslag van afval.

— Wat een tergend verschil met Vrede-Rijk, fluisterde Gerda.

— Wat kun je anders verwachten van een land waar een ezel regeert? antwoordde San.

— Kom, laten we nu niet beginnen met brommen, vermaande Don. Mooi of leelijk, schoon of helder, het moet hier minstens belangwekkend genoeg zijn om rond te kijken. Hé, kijk eens!

Een ooievaar was uit nieuwsgierigheid neergestreken en liep statig naast den

krokodil voort. Dat scheen de woede van den kikker gaande te maken, want plotseling sprong hij den ooievaar naar de keel. Langbeen slaakte een schrillen kreet en vloog snel heen.

— Zou hij werkelijk bang voor den kikvorsch zijn? vroeg Elly, verbaasd.

Uit gewoonte der laatste dagen sprak ze door haar stokje. Daardoor verstond Eenoog haar.

— Wel natuurlijk is Ooievaar bang voor Kikker. Dat is zoo de wet in mijn Ezelsrijk, balkte hij.

— Wat zou hij daarmee bedoelen? vroeg Gerda, gewoon sprekend.

— Och, niets natuurlijk, zei Don, schouderophalend. Dat mormel is veel te dom om iets te kunnen bedoelen.

De Dierenwereld staat op haar kop.

Toen zij Eenoog's „paleis” bereikten, stak Manus spottend de tong uit. Hij had er tevoren geen hoog denkbeeld van gehad, maar de werkelijkheid was nog minder. Het „paleis” bestond uit een berg rottend hout, afval en rommel, die grootendeels was uitgehold. Van buiten was den berg onregelmatig met slijk besmeerd.

Voor de opening zaten twee vliegen en gluurden nieuwsgierig naar een kat, die argeloos kwam aantrippelen. Toen ze langs den krokodil ging, scheen die zich klein te maken van angst, maar op het gezicht van den kikvorsch versnelde zij haar stap.

— Denk jij dat de dieren elkaar hier wél opeten? vroeg Manus aan Gerda, die afstapte en haar neusje dichtkneep.

— Ik vrees van nog véél erger, antwoordde ze zuchtend.

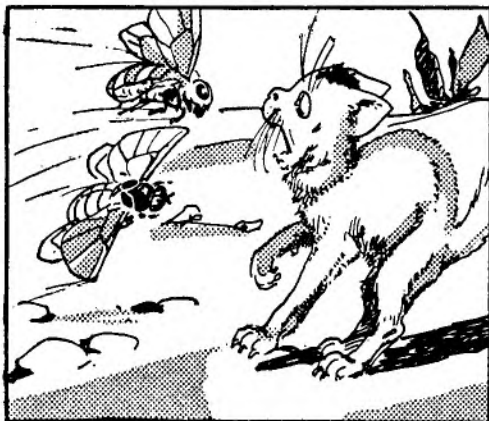
De jongens en Elly traden nu ook achteruit. De lucht die hun van uit het „paleis” tegemoet kwam, was onverdragelijk.

De ezel trad verwaand zijn huis binnen en wenkte zijn gasten, met zijn eene oog, dat ze zouden volgen. Maar de kinderen gaven de voorkeur aan een wandeling.

Manus beduidde hun, nog een oogenblik te wachten. Poes was nog eenige stappen genaderd en meteen vlogen beide vliegen, als bij afspraak, op haar af.

Haar haren gingen overeind staan van schrik. Ze maakte een lichtsprong en stoof voort, de staart als noodsein in een vraagteeken omhoog.

— Eenoog heeft die kat gek gemaakt, een andere verklaring weet ik niet voor, zei San.

Nu wandelden ze voort, door een kamp van dierenwoningen, nog smeriger en onaanzienlijker dan Eenoog's paleis. En telkens als ze eenige dieren tezamen zagen, viel het hun op, dat het *sterkere* angst had voor het *zwakkere*.

Een schaap stond een leeuw geweldig aan te blaten. Manus, die dat taaltje nu vrij goed verstond, zei, dat als één dier woorden op hém was gemunt geweest, hij het schaap beslist een pootje zou hebben gelicht. Maar de leeuw stond er met hangende ooren bij en liep ten laatste beschaamd weg.

Hij liep van verbouwereerdheid tegen een kip op en die pikte hem brutaalweg in zijn poot. Toen scheen het Gerda, dat den leeuw de tranen in de oogen sprongen.

— Hier staan de dingen op hun kop, zei ze verbaasd. Eenoog moet het maar eens uitleggen, want toeval kan het niet zijn.

Dat waren de anderen met haar eens. Ze zochten den koning en vonden hem voor zijn paleis op zijn rug in een plas slijk liggen. Zijn pooten staken rechtstandig omhoog en in die houding oefende hij zich in zing-balken.

— Waarom zijn hier de sterken bang voor de zwakken? vroeg Don, door zijn stokje.

Die vraag verbaasde Langoor zoozeer, dat hij omver tuimelde.

— Dat kan immers niet anders, balkte hij.

— Waarom niet? vroeg San, lachend.

— Wel, als de grooten niet bang zijn voor de kleinen, eten ze hen immers op. De kleinen mogen best brutaal doen, ze kunnen de grooten toch niet verslinden. Dat is zoo de wet van het Ezelsrijk.

— In Vrede-Rijk is niemand bang voor een ander, zei Gerda. En toch wordt er nooit een dier vermoord en leven ze tezamen gelukkig.

— Daarvoor is het Vrede-Rijk. Al mijn onderdanen zijn er vroeger geweest, maar konden zich niet in die eeuwige rust schikken. Toen heeft Rapido mij de macht gegeven, hun wijs te maken dat de zwakkere sterker is dan de sterkere.

Nu wonen ze hier en hebben hun zin. Er is géén dag rust of vrede, maar er wordt nooit een vermoord of opgegeten. En wel, omdat de leeuw denkt, dat het schaap hem baas kan, enzovoort.

De bedroefde Leeuw en de angstige Jaguar.

De kinderen konden hun ooren niet gelooven.

— Maar dat moeten de sterke dieren toch beter weten, zei Elly verwonderd.

— Wel, ze weten niéts, daarom wonen ze in het Ezelsrijk, antwoordde Eenoog, met aartsdom gezicht. Als de leeuw bijvoorbeeld wist, dat het maar een praatje was, zou hij mij het allereerst verscheuren, om in mijn plaats koning te worden. Daarom vertel ik elken ochtend opnieuw, dat mijn vleesch en bloed vergiftigd zijn en dat hij, die er van eet, er aan sterft.

— Zie zoo, vriend, nu heb ik je, mompelde Manus en holde weg. Het eerst spoedde hij zich naar een prachtige leeuw, die in zijn eentje lag te prullen. Toen hij Manus zag aankomen, stond hij bevend op en wou zich uit de voeten maken.

Loop maar niet weg, leeuwerik, zei Manus hartelijk, ik doe je heusch niets.

Hij had nog nooit een leeuwerik gezien en dacht, dat dat woord op kleine leeuwen van toepassing was.

— Als ik er dan maar van op aan kan, brulde de leeuw, achterdochtig. Gisteren had een kip me bijna een oog uitgestoken. Dat roofdier loert al een week lang op mijn leven.

— Bijt hem den kop en snavel af, dan kan hij niet meer steken.

Leeuw keek wantrouwend om zich heen. Toen hij zag, dat hij met Manus alleen was, bukte hij zijn kop en fluisterde:

— Als ik er zeker van ben, dat je me niet verraadt, dan wil ik je wel iets zeggen. Vannacht heb ik de kip den kop afgebeten in mijn slaap, om er vanmorgen een lekker ontbijt van te hebben. Maar toen ik wakker werd, had ze haar kop weer op en keek ze me woedend aan. Nu weet ze zeker niet of *ik* of een andere leeuw het heeft gedaan, maar zeg haar niets. Beloof je het?

— Ben jij nu een leeuw? spotte Manus. Geloof jij al die poespas, die die Eenoog jullie wijs maakt?

De leeuw keek hem eerst onderzoekend in de oogen en schudde toen ontkennend den kop.

— Eigenlijk geloof ik er niéts van, maar die anderen allen wél. En daarom móét ik het óók gelooven.

— Wáárom? vroeg Manus.

— Dáárom, zei de leeuw ongeduldig. Anders pikt de kip mijn oogen uit. Daar heb je haar weer! riep hij met schrik. Hond, ga alsjeblieft voor me staan.

Inderdaad kwam een groote kip kakelend aangestapt en wees met haar snavel dreigend in de richting van den leeuw. Manus stelde zich met medelijden vóór hem, maar toen de kip zich gereed maakte, door *hem* heen naar den leeuw te pikken, ging hij op zij. Hij wandelde weg, doch werd voorbijgerend door den leeuw, op wiens rug de kip geweldig stond op te scheppen.

De kinderen lachten om Manus' ervaringen. Ze hadden ook een en ander bemerkt.

— We moeten die stumperds helpen en hen hun verstand terug geven, blafte Manus plotseling.

— Hoe wou je dat doen? vroeg de kapitein.

Manus dacht aan de tooverstokjes, maar slikte bij tijds dat woord in.

— Och, dat weet ik nog niet, er is wel altijd iets op te vinden, antwoordde hij onverschillig.

Dien avond beraadslaagden de kinderen met elkaar, hoe ze de dieren konden helpen.

— De toestand is hier belachelijk en onnatuurlijk, zei San.

— Rapido heeft het zoo ingesteld, voerde Gerda daar tegen aan, en dan moeten wij ons er óók in schikken.

— Dat ben ik niet met Gerda eens, zei Don. Hij droeg ons op, overal het goede te doen en verwacht dat van ons. Hoewel, hiermee weet ik ook geen raad!

Want, als we de dieren weer omtooveren, vindt er natuurlijk datzelfde oogenblik een massa-moord plaats op al het klein-gedierte.

Daar scheurde een heesche kreet door de nachtstille, beantwoord door een blaf. Even later zagen de kinderen een prachtige jaguar, opgewonden van angst, voorbij snellen. Hij werd gevolgd door Manus, die een duinkonijntje in den bek droeg.

— En nu blijf je vannacht bij mij, zei hij streng tegen het diertje, en schudde het door elkaar. Mag jij dien armen jaguar zoo'n angst op het lijf jagen? Geen woord meer, of ik stuur een bos peterselie op je af.

Een erger dreigement kon Manus in de haast niet bedenken.

Manus wil de orde herstellen.

Manus stond den volgenden ochtend ongewoon vroeg op, om in zijn eentje door het hoofdkamp van Ezelsrijk te dwalen. Met verschillende roofdieren knoopte hij achtereenvolgens een praatje aan, om hun moed in te spreken tegen de plagende kleine dieren.

Hij wees op hun sterke klauwen en scherpe tanden, toonde hun aan, dat hun angst ongegrond en belachelijk was. Maar niet één begreep hem of durfde hem begrijpen.

Toch was het niet Manus' bedoeling, dat zij de kleinen zouden gaan verscheuren en opeten. Maar, hij wilde de kleintjes graag een les geven, opdat zij voortaan die plagerij zouden laten.

Den jaguar vertelde hij, dat tien volwassen duinkonijnen in kracht nog niet waren opgewassen tegen één halfdoodgehongerde van zijn soort. De jaguar luisterde naar dat compliment met vochtige oogen en een droevigen glimlach op zijn gezicht. Maar toen Manus hem den raad gaf, moedig het duinkonijntje op te zoeken en eens duchtig door elkaar te schudden, wees hij Manus met sidderenden poot af. Hij durfde niet.

Even weinig gevolg had zijn raad bij andere dieren. Zelfs de kip, die den leeuw behandelde als een hoop afval en nog erger, viel haast flauw van angst, toen Manus met een regenworm kwam aanlopen. En een kat, die eerst van verwaandheid een hoogen rug zette, toen hij haar vertelde van kattenheldendaden in Holland, liet hem in den steek en ging aan den haal, toen een bromvlieg zich op haar neus zette.

Manus dacht er toen over, zijn toe vlucht te nemen tot het tooverstokje, maar liet dat voornemen voorloopig varen. Hij wilde een gunstige gelegenheid afwachten. Dus zocht hij Eenoog op, om hem het verkeerde van de Ezelswet onder het oog te brengen.

Eenoog liet hem echter niet aan het woord komen. Hij balkte Manus bijna doof met zijn uitnoodiging, den grooten Ezelsproef bij te wonen. De Ezel

voorspelde hem, dat die vrij wat belangwekkender zou zijn dan de proef van Olifant in Vrede-Rijk.

De kinderen werden ook uitgenodigd en waren niet weinig nieuwsgierig. Want, daar zij den vrees der grooten voor de kleinen kenden, scheen hun de proef bijna onmogelijk toe. En inderdaad, toen Eenoog zijn volk tezamen balkte, durfden de verschillende dieren bijna niet bij elkaar komen.

Naast een vetten worm plaatste Eenoog een groot kuiken, maar dat stak van vrees zijn snavel tusschen de pooten, telkens als de worm naar zijn kant kronkelde. Maar de poes, die een plaats naast het kuiken kreeg, zag die snavelbeweging weer voor een krijgslist aan en bibberde haar haren overeind.

Naast de kat stelde Eenoog een jongen jaguar en die kreeg een volwassen leeuw tot buur. Ook in Ezelsrijk woonde een kolossale boa constrictor en háár opdracht was, den leeuw te verzwelgen. Eindelijk stelde Eenoog zich naast de boa, maar dat zag er allerbespottelijkst uit.

Don had zijn stokje achter zich neergelegd en staarde, met beide handen in de broekzakken, den Ezel aandachtig aan. Hij vond, dat, als het hem gelukken zou de boa met al die andere dieren in zijn maag te bergen, zijn proef inderdaad veel grooter zou zijn dan die van Vrede-Rijk.

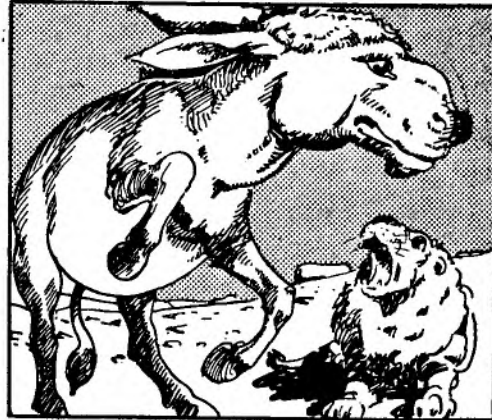
De Ezel balkte en klopte zich trotsch op de borst. Opeens zwol die zoo hevig op van verwaandheid, dat hij minstens zoo groot leek als Olifant. De kinderen keken zich de oogen uit en dat oogenblik gebruikte Manus, om Don's stokje te grijpen.

— Opgepast, het begint! balkte Eenoog. Kom, kuiken!

Manus zwaaide onmerkbaar met het stokje!

— Andersom! zei hij zacht, maar met nadruk. Boa begin.

En toen vond het wonderbaarlijkste plaats van wat de kinderen tot nu toe in Rapidolië hadden meegemaakt.

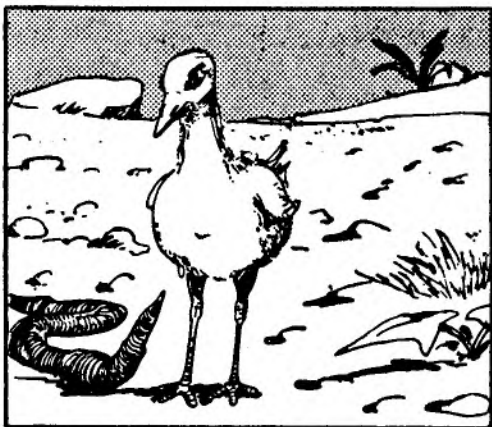
De mislukte Proef van Ezelsrijk.

De boa besprong Eenoog en verslond hem haastig, zonder zich eerst de moeite te geven hem te belikken. Nauwelijks was hij verdwenen of de leeuw opende zijn kaken en slokte de boa met drie happen naar binnen. En daarna sprong de jonge jaguar boven op den leeuw, begon aan den kop en vrat hem met manen en pooten op.

De groote roofdieren onder de toeschouwers werden onrustig en sidderden. Nu bleek het inderdaad, dat de kleinen den grooten konden verslinden. En voor hun oogen sloop de kat op den jaguar toe en werkte dat dier, twee maal zoo groot als zijzelve, zonder aarzeling naar binnen. Doch haar vreugde was maar

kort, want geen minuut later viel zij ten prooi aan het kuiken. Dat trok een gezicht alsof het in geen jaren zoo lekker gesmuld had.

Daar stond het nu, met al die andere dieren in zijn maag, zonder zelf merkbaar grooter te zijn geworden. Maar toch bezwaarden ze 't kuiken wel een beetje, want het kon geen poot verzetten, toen de worm op hem toe kronkelde. Het had wel wat te veel gegeten. En, zonder den minsten tegenstand, liet het toe, dat de worm zijn maal met het deed.

De kinderen hielden den adem in. Het onmogelijke was geschied. De gansche rij dieren was verdwenen en alleen de worm lag, opgeblazen als een kleine paling, op den grond.

De wet van Ezelsrijk, dat de kleine den grootere kan verslinden, bleek dus

waar en uitvoerbaar. Niemand dan Manus wist de oorzaak van dat wonder en hij verkneuterde zich er in stilte om. Hij nam zich voor dat heele stel een dag of drie in den worm te laten huizen, om hen die dwaze wet in te peperen en af te leeren. Daarna zou hij ze weer te voorschijn tooveren.

— Waar is mijn stokje! riep Don opeens. O, jou rakker, hier er mee!

Manus maakte er een grapje van en liet de jongens in een kringetje achter zich aandraven. De dieren, die het wonder hadden aangezien, keken ook nu toe, meer dood dan levend. Elk hunner dacht dat het spoedig zijn beurt zou zijn, opgegeten te worden en wachtte gelaten af.

Plotseling bleef Manus staan en keek zoo opmerkzaam naar den grond, dat San hem zonder moeite het stokje kon afnemen.

— Waar kijk je toch zoo dwaas naar? vroeg Don.

Manus wees met zijn poot naar een slijkerig plekje.

De jongens hadden onder het loopen den worm doodgetrapt.

Diep onder den indruk zochten de kinderen en Manus hun hol weer op. Al vermoedden ze vaag hoe het wonder was ontstaan, spraken ze er liever niet over. Nu hadden ze weer zorg om de dieren, die plotseling zonder hun Ezelkoning waren.

Manus ging er op uit om de dieren te vragen wat ze dachten nu te doen.

— Ze zijn allen even neerslachtig, zei hij bij zijn terugkomst, en kunnen het niet ééns worden. Sommigen willen den krokodil tot koning kiezen en anderen weer den dooden worm. Maar ze zijn nóg banger voor elkaar dan gewoonlijk en wagen zich niet in elkaars nabijheid.

— Ik bel Olifant op, besloot Don en keek door zijn tooverstokje. Weldra had hij het gezicht op Vrede-Rijk en even later zag hij Olifant in gesprek met Ouden Leeuw.

Nu nam hij San's stokje en hield dat aan zijn oor. Hij sprak door zijn eigen.

— Hallo, met Olifant? vroeg hij.

Hallo, Don, trompetterde die aanstonds. Is er iets gebeurd?

Don vertelde zoo kort mogelijk het geheele geval. Door haar stokje bemerkte Gerda dat Olifant zijn slurf ineen liet krimpen, zooals een mensch zijn voorhoofd rimpelt.

— Eenooog heeft zijn verdiende loon, zei hij eindelijk. Reist maar gerust verder, ik maak die zaak wel in orde. Belet Manus voortaan de stokjes aan te raken. Vaarwel.

— Vaarwel! antwoordden de kinderen als uit één mond.

Het land van de woedende vuist.

— Vertrekken! beval Don kort, San, bind Manus aan je vast.

San gehoorzaamde. Nu hielden de kinderen hun stokje in beide handen omhoog en steunden met één voet op den grond.

— Zweven! beval Don.

Zij stieten zich af en zweefden opwaarts, wel honderd meter boven het dal. Daarna zetten zij koers in de tegenovergestelde richting, van welke ze gekomen waren.

Nog uren lang zagen zij dieren uit Ezelsrijk loopen. Zij plaagden elkaar en schreeuwden de kinderen na.

— Nu wij weg zijn, eten ze elkaar misschien op, zei Elly.

— Och, kom, zei San, luchthartig, er zullen nog wel genoeg over blijven om naar Vrede-Rijk terug te keeren. Bovendien, zijn de groote dieren er te laf voor en de kleinen kunnen het niet.

Manus grinnikte.

— Wat is er met jou, deugniet? vroeg hij.

— Dat was toch maar een knap stukje van dien worm, antwoordde de hond, die zijn geheim niet langer bij zich kon houden.

— Ja rakker, we vermoedden wel dat jij er iets mee te maken hebt gehad. Maar probeer nu nog maar één keer een stokje aan te raken. Dan veranderen we jouw in een Groenen Kubus.

— Poeh! zei Manus, spottend.

— Of wil ik het direct doen, Don? zei San in schijn ernstig. Dan sturen we Manus daar ginds heen, dan kan hij koning worden over de overgebleven Kubussen. Ik ben er zeker van dat ze hem met een hoeratje ontvangen.

— Ik ben niets op hun hoeraatjes gesteld, als je dat maar weet, bromde Manus. Hij werd toch een beetje ongerust.

— Nu, dan wachten we het nog wat af.

Ze zweefden intusschen voort. Het landschap wisselde gestadig af, hoewel alles even dor leek. Een smalle rivier scheen de grens van Ezelsrijk te zijn, maar het land aan den anderen kant was onbewoond. Wel vlogen ze over een

plek waar vroeger een stad moest zijn geweest. Hier en daar stak nog een stuk koepel boven den grond uit.

Eensklaps viel hun oog op een hoogen staak van zonkleurig metaal; er boven op stond een enorme hand, dreigend tot vuist ineengeknepen.

Ze zweefden naderbij, maar toen zonk de staak met de vuist in de diepte weg.

— Hij is bang voor ons! juichte Manus.

— Ik moet toch eens onderzoeken wat dat voor iets raars is, zei San en daalde. Toen hij op de plaats was gekomen, rees de vuist plotseling op en stiet hem met kracht de lucht in.

De staak zonk even snel weer weg, nageschimpt door Manus, die zich danig geschrokken had.

— Hé, jij! riep Gerda, die zich speciaal met Manus' opleiding bezig hield. Moet je soms weer een beetje gelouterd worden?

— Een meer! riep Don verrast. Er drijven booten op.

Er bleken evenwel geen booten te drijven, maar boomstammen. Die kwamen van den anderen oever, waar een dicht bosch was.

— Dan moet hier kortgeleden een orkaan hebben gewoed, die de boomen heeft losgerukt en in het water gejaagd, beweerde San, wijs.

— Maar dan zeker een echt verstandige orkaan, antwoordde Don leuk. Hij heeft eerst netjes alle takken en wortels er af gehakt.

— Bedoel je dat menschen ze hebben omgehakt? vroeg San, een beetje geraakt. Laat ons wat dalen, dan kunnen we zien wie gelijk heeft.

Nu, zei hij lachend, toen ze vlak boven de boomstammen dreven, die menschen schijnen het zich toch niet erg moeilijk te hebben gemaakt. Men zou zeggen dat ze takken en wortels met de handen hebben afgerukt.

— Misschien zijn het wilden, die geen gereedschap hebben, bedacht Gerda. Maar laat ons weer stijgen; er komt zoo'n rare zoete lucht uit het water opzetten.

Het Bosch der Behaarde Aapmenschen.

— Stijgen! beval Don.

Nu zweefden ze het meer over en geraakten boven het bosch. Dat was zoo dicht begroeid, dat het leek of alle boomen samen één waren.

Daar klonk een kreet en opeens vloog een voorwerp voorbij Don's hoofd. En daarna wéér een en toen vele dingen tegelijk.

— Vogels? vroeg Elly verbaasd.

— Steenen! riep San.

— Of vruchten, zei Gerda. Misschien huizen er apen in die boomen. Grijpen, Don! Don greep, maar viel toen. Dus pakte hij weer gauw het stokje beet.

— Daar moeten we vooral om denken, zei hij, hijgend. Als we ons stokje niet met twee handen vasthouden, kunnen we er niet aan zweven.

Nu klonken weer kreten en drong er een sterk gejoel uit de boomen tot hun door, als werd daar een voetbalwedstrijd gehouden.

— Naar dat geschreeuw te oordeelen, zou ik eerder denken, dat er menschen dan apen in het bosch zijn, zei San.

— Onzichtbaar! riep Don plotseling.

Het was tijd, want een menigte wezens, met voorwerpen in de handen, klauterden tot in de toppen der boomen om de kinderen te bekogelen. Op Don's bevel maakten de stokjes hen onzichtbaar, ook voor elkaar, doch nu zweefden ze dicht bijeen en fluisterden met elkaar.

De wezens in de boomen bleven werkloos zitten van verbazing. Ze zaten bij clubjes en bij paren. Nu zagen de kinderen dat er vrij groote onder waren en dat ze allen, over het geheele lichaam, met lange haren waren bedekt.

— Foei, wat griezelige wezens, zei Elly. We moesten hier maar niet lang blijven, Don.

— Waarom griezelig? vroeg Gerda. Het zijn natuurwezens. Ze lijken wel een beetje op menschen.

Haar stem scheen de dieren te lokken. Ze sprongen voort, in de richting vanwaar het geluid kwam.

— Niet zoo luid, waarschuwde Don. Ze schijnen nogal kwaadaardig. Ik vind ze meer op aapmenschen lijken. Ze hebben geen staart en ze hebben een bijna menschelijke stem.

De kinderen zweefden onzichtbaar verder, tot ze boven een open ruimte, midden in het bosch, kwamen. Daar daalden ze neer, evenwel van verre door de aapmenschen gevolgd.

Don keek den omtrek af, door zijn stokje, doch schudde zijn hoofd.

— Ik zie nergens een teeken van een woning, hoe klein ook. Ze wonen dus bepaald in de boomen en kunnen nog niet bouwen, zei hij.

— Behalve dan woonschepen, zei Gerda lachend.

Ze stonden nu bij elkander en keken naar de dieren in de verte. Doch die schenen door den reuk gemerkt te hebben waar de kinderen stonden. Plotseling stormden ze met honderden op hen af en vormden een grooten kring om de vier onzichtbaren.

Elly klemde zich angstig aan San vast en ook Gerda, hoe moedig ze ook gewoonlijk was, werd een beetje bleek. Dat voelde ze wel, maar niemand zag het.

— Stokje vast, stijgen! beval Don. En nu weer zichtbaar!

Weldra zweefden ze een tiental meters boven de hoofden der honderden aapmenschen, die hen met open mond aanstaarden. Zóó verbaasd waren zij een oogenblik, de kinderen plotseling weer te kunnen zien. Toen brak een algemeen gejoel los.

Daar hief de grootste zijn hand op en allen zwegen. Toen riep hij de kinderen iets toe.

Nieuwe vriendschap.

— Versta jij er iets van, Don? vroeg San.

— Geen letter. Jij, Manus?

Manus grijnsde minachtend, alsof hij die vraag te dwaas vond om er op te antwoorden.

— Door middel van mijn stokje zou ik hem kunnen verstaan, zei Don, maar dan heb ik kans te vallen. Toch bracht hij het voorzichtig, met beide handen, aan zijn oor. Nu zweefde hij wel onregelmatig, maar viel toch niet.

— Kom dadelijk beneden en geeft jullie over, hoorde hij den Aapmensch nu zeggen. Waar zijn jullie haren gebleven?

Don herhaalde zijn woorden voor de vrienden en die lachten er hartelijk om. Manus blafte zoo schel, dat de Aapmenschen er van schrokken.

— Wat zullen we doen, Don? vroeg Gerda.

Hij aarzelde. Toen klonk plotseling duidelijk Rapido's stem:

— Zijn gelouterden bang?

— Nee! riepen ze tegelijk.

— Uit den weg, jullie! riep Don naar omlaag. Dalen!

Zij daalden snel. De Aapmenschen stoven uiteen en vormden een wijden kring. Toen ze echter zagen, dat de kinderen rustig op den grond bleven staan, vatten zij weer moed en drongen dichter op hen aan.

— Trek snel een cirkel, raadde de stem.

Don begreep dien raad onmiddellijk. Hij zwaaide zijn stokje in het rond, alsof hij een grooten cirkel in de lucht trok. Toen de Aapmenschen dien denkbeeldigen kring naderden, schoten er vlammen uit den bodem op, als een ronde muur van vuur.

— Ziezoo, nu zijn we veilig, zei Don. Daar komen ze niet licht door heen.

Dat scheen echter maar zoo, want ze poogden nu er over heen te springen. Velen brandden zich, daar de vlammen hooger stegen, naarmate de Aapmenschen hooger sprongen. Tot een sterke, groote zich niet liet weerhouden en dwars

dóór het vuur sprong. Hij kreunde van pijn, doch hield zich overigens krancig.

Elly gaf een kreet, doch Don keek haar streng aan.

— Elly, zei hij ernstig, vergeet niet dat elk onzer daden onmiddellijk naar de krant wordt getoovergrafeerd en dat die door honderdduizend menschen gelezen wordt. Moet heel Holland nu gelooven dat je een angstig klein meisje bent?

Ze kleurde. Don trad den Aapmensch, die den kinderen aarzeland naderde, tegemoet. Hij had den tooverstok in de rechterhand. De linker liet hij krachtig op den schouder van het natuurwezen vallen.

Vrees niets zei hij, we komen jullie geen kwaad doen.

Eigenlijk klonk het wel een beetje belachelijk, want zij waren vier kinderen en een hond tegen honderden sterke natuurwezens. Maar toch overbluften zij kordaat optreden den Aapmensch. Hij viel van eerbied voorover en ging toen, tot teeken van onderwerping, op zijn handen staan.

De andere Aapmenschen kwamen onder den indruk van zijn nederig gedrag. Zij hadden verwacht dat hun afgezant den kinderen zou verscheuren, maar nu *hij* zoo onderdanig deed, volgden *zij* allen zijn voorbeeld. Zij vielen op hun buik en stonden daarna wel drie minuten op hun handen.

Onderwijl stieten zij op vrij bedeesden toon, kreten uit. Snel brachten de kinderen hun stokje aan het oor.

— Doe dat roode beest weg, doe dat roode beest weg, verstonden ze. Jullie moogt met ons in de boomen spelen.

— Zij bedoelen het vuur, zei San.

— Weg, vlammen! riep Don en zwaaide zijn stokje.

Het vuur verdween weer in den grond. Dadelijk stormden de aapmenschen op de kinderen toe, omarmden hen en dansten met hen in het rond. Toen de grootste vreugde was bedaard, wreven en knepen de meisjes wel tien minuten lang haar getrapte voeten.

De meisjes en Manus willen de Aapmenschen beschaving leeren.

Er was dra vriendschap gesloten tusschen de kinderen, den hond en de Aapmenschen. Ze mochten nu werkelijk met de natuurwezens spelen, ofschoon de kinderen maar een weinig om dat plezier gaven. Doch voor de Aapmenschen was het een tamelijk gewichtige bezigheid, want behalve vruchteneten deed dat volkje niets anders.

— Het lijkt me een erg lui volkje, zei San den anderen dag reeds. Ze doen niets dan door het geboomte buitelen en springen; daar zit toch niet veel nut in, dunkt me.

— En ze zien er zoo vreeselijk ongekamd uit, zei Gerda. Af en toe bekruipt

me de lust, hun één voor één met een groote kam onder handen te nemen.

— Dan raad ik je aan, met de kinderen te beginnen, zei Don lachend. Want eerstens zijn die nog niet heelemaal reddeloos verwaarloosd en voorts kun je die beter baas dan de grooten.

— En dan moest *ik* de grooten maar aan het werk zetten, bromde Manus.

— Zou je niet liever met de gekamde kleintjes een schooltje beginnen, Manus? schertste San. Mij dunkt, in Vrede-Rijk had je er groot succes mee.

Maar als Manus in het ootje werd genomen, verstond hij nooit menschentaal. En trouwens had hij een plannetje bedacht, dat hij buiten de jongens wou uitvoeren.

Gerda en Elly maakten van twijgjes een paar stevige kammen en zochten een tiental Aapmenschenkindertjes bij elkaar. Die waren evenals de grooten over het gansche lijf behaard, dus was er heel wat aan hen te doen.

De kinderen schreeuwden geducht onder die ongewone behandeling, maar hun moeders hadden het te druk met tusschen de takken te buitelen, om op hen te letten. En langzamerhand begonnen ze er vrij wat ordentelijker uit te zien.

Intusschen probeerden Don en San een ernstig gesprek met eenigen der oudste

Aapmenschen. In het begin wou de ernst, trotsch hun ouderdom, niet erg lukken, want ze buitelden, tusschen elke twee woorden, door de lucht. Maar de jongens hielden voet bij stuk en vroegen hen wat voor land en wat voor bewoners verder weg waren.

Al buiteland kwam er nu uit, dat verder weg onbehaarde wezens woonden, die niet buitelden, maar er spelletjes op na hielden, waarbij leven wordt gemaakt. En soms overvielen ze met velen tegelijk de Aapmenschenstam en

roofden Aapmenschen mee, om dié hun vreemde spelletjes te leeren.

Don en San konden er niet goed uit wijs, maar hun nieuwsgierigheid naar die andere wezens was zeer groot. Doch de oude Aapmenschen schenen zich niet nog langer te kunnen bedwingen en buitelden weg, tusschen twee scheldwoorden door, aan het adres der menschenroovers.

Toen Gerda en Elly de Aapmenschenkindertjes zoo lang gekamd hadden tot ze geen traantje meer over hadden, dachten zij, dat een frisch bad de kleintjes zou opvroolijken. Ze tooverden dus, evenals in Boomenland, een luchtschip van stammen en takken in elkaar en voeren daarmee, over het bosch, naar het meer.

Daar was zoo iets als een zeeslag aan den gang, onder opperbevel van Manus. Die had een vijftigtal Aapmenschen daarheen gelokt om hun een nieuw spelletje te leeren. En dat bestond daarin, dat ze, bij vijf tegelijk, op een boomstam moesten gaan zitten en die, met de achterpooten roeiend, tegen elkaar in moesten sturen!

Toen een tiental boomen bemand was, klom Manus in een hoogen boom aan den oever en leidde het „spel”. Weldra botsen de drijvende boomen met geweld tegen elkaar en kantelden de Aapmenschen, telkens bij vijf tegelijk, in het water.

Ze konden nu wel is waar zwemmen, maar hadden toch geduchten hekel aan water, omdat dat hen schoonwaschte. En dan duurde het langen tijd voor ze weer behoorlijk smerig waren. Ze schreeuwden dus als magere varkens. Die eenmaal in het water dobberde, trachtte ook de anderen er in te sleuren en die nog op een boom rondreef verhinderde anderen er op te klimmen.

Het geleet wonderveel op een echten zeeslag en Manus zat zoo hoog en droog, dat hij een heusche admiraal leek die ergens, vanuit een veiligen toren, zijn bevelen naar de schepen seinde.

Met de Behaarde Aapmenschen op het oorlogspad.

Gerda en Elly hadden den grootsten schik om Manus' nieuwste dwaasheid en lieten haar luchtschip op het meer dalen en drijven. Toen grepen ze de kindertjes één voor één bij de handjes en spoelden hen door het water, alsof ze stukken waschgoed waren.

— Het kind verliest zijn haren, zei Gerda verbluft, na de eerste spoeling. Maar ook de andere kindertjes kwamen onbehaard en glad, als heusche menschenkindertjes, uit het water terug.

— Een gek geval, fluisterde Elly. Als hun ouders dat zien, willen ze hen misschien niet meer terug hebben. Of ze klagen ons bij het apengerecht wegens haardiefstal aan.

— Dompel er een nog eens onder, raadde Gerda. De haren drijven hier in de buurt rond. Misschien kleven ze wel vanzelf weer vast.

Maar dat gebeurde niet. De tweede onderdompeling deed de kleintjes nog meer op echte kindertjes lijken, met ronde gezichtjes en heldere, lachende oogen. Wel was hun huidkleur eerder bruin-groen dan blank te noemen.

— Lieve Rapido! riep Gerda plotseling, die kindertjes zien er nu veel te lief uit om hun leven al buiteland in de boomen door te brengen.

— Dat behoeven ze nu niet meer, antwoordde de Stem van den Toovenaar. Nu hebben zij óók een loutering ondergaan en zijn ze iets meer mensch geworden dan ze waren. Dat hebben ze aan jullie te danken, Gerda.

— Zullen hun ouders hun nu nog wel als kindertjes willen hebben, Rapido? vroeg Elly, een beetje angstig.

— Dat zal nog maar voor korten tijd zijn. Spoedig zullen de ouders bemerken, dat hun kindertjes méér zijn dan zij. En op jullie voorbeeld zullen nu de andere ouders altijd hun kindertjes kammen en baden, om hen te ontwikkelen.

Maar nu vlug naar Don en San, gebod Rapido. Ze wachtten op jullie.

— Gerda, Elly, Manus! klonk het plotseling vreemd en doordringend.

— Don roept ons door zijn stokje, zei Gerda, op Elly's verbaasden blik. Snel!

Ze stegen met haar luchtscheepje op en namen onder het voorbijgaan Manus in, van den boom, waar hij den zeeslag commandeerde. Nauwelijks was hij er in, of hij trok gezichten tegen de Aapmenschenkindertjes, die nu een wezenlijk kleine-kinderengehuil aanhieven.

Op de open plek in het bosch trof hun een zonderling schouwspel. Minstens tweehonderd krachtige aapmenschen stonden in marschorde geschaard, allen een stevigen tak tusschen de tanden. Don en San liepen bedrijvig langs hen heen en weer.

— Waar gaat dat heen, Don? vroeg Gerda, verbaasd.

— Ginder woont een onbehaard volk holbewoners, dat aan aapmenschenroof doet. Ik veronderstel, dat de gevangenen slavenwerk verrichten. We gaan hen

nu even bevrijden en reizen daarna verder.

— Heb je Rapido gesproken?

— Ja, een oogenblik. Hij zei, dat in het onbeschaafde deel van Rapidolië nog veel voor ons te doen valt.

— Hoe reizen we? vroeg Elly.

— Te Aap, antwoordde Don, leuk.

Meteen boden een aantal sterke Aapmenschen den kinderen hun rug tot zitplaats aan. Weldra zaten allen, Manus natuurlijk op een der voorsten.

— Voorwaarts, marsch! commandeerde Don.

En voort stootte het Aapmenschenleger. Maar niet, zooals Don verwacht had, in eerbiedwekkende marschorde, maar bar wanordelijk óp en dóór de boomen.

Ze sprongen en slingerden zich er doorheen, alsof het geen veldtocht, maar een spelletje gold. Doch snel ging het en zij, die de kinderen droegen, bleven niet in het minst achter.

Slag tusschen Aapmenschen en Holbewoners.

Tegen den avond veranderde het landschap. De boomen werden zeldzamer en daardoor moesten de Aapmenschen steeds grooter sprongen maken. Ten slotte gingen zij nog slechts wat magere boomen en heestergewas voorbij en dat bezweek direct onder die zware wezens.

Plotseling viel de duisternis, zonder voorafgaande schemering. De Aapmenschen wilden gedurende den nacht doorreizen. Nu ze vergezeld waren van de kinderen, dachten zij oppermachtig te zijn. Maar Don commandeerde eenige uren rust.

Niemand had echter slaap en nu zetten de Aapmenschen zich te zamen in gezelligen kring, om net als heusche menschen te babbelen en een beetje op te snijden.

Het gesprek ging hoofdzakelijk over de Onbehaarde Holbewoners. De Aap-

menschen wilden hen allen gevankelijk meevoeren naar hun bosch. En daar wilden zij hen als boomen in den grond planten, om de kinderen op hen te laten klimmen en spelen.

Don en zijn vrienden schudden het hoofd om die dwaasheden; zóó dom spraken in Europa zelfs niet de kleinste kinderen. Ze waren blij, toen eindelijk de zon doorbrak.

Die was dien dag *groen* van glans. En later bemerkten de kinderen, dat *alles* de grond, de boomen en kleine riviertjes, *groen* was.

Don vroeg den Aapmensch, die hem droeg, naar de oorzaak daarvan.

— In het land der Onbehaarde Holbewoners, antwoordde hij, neemt alles de kleur der zon aan. Ze is nu groen, dus al het andere is ook groen. Hoor de deugnieten eens te keer gaan. Van verre drong een helder geluid tot het Aapmenschenleger door. Het klonk als werd er op steenen geslagen.

Het leger ging nu in galop voorwaarts. Na ongeveer een uur bereikte het de voorposten der Onbehaarde Holbewoners.

Nu zagen de kinderen de oorzaak van het helder geluid. De Holbewoners bouwden een hoogen, dikken muur. De gevangen Aapmenschen sleepten en en kantelden groote steenen aan, ten behoeve der bouwers. Dezen klopten ze glad en gelijk en stapelden ze dan naast en op elkaar.

Het Aapmenschenleger kwam als een lawine aangestormd, sprong en duikelde over de bouwers heen en voerde een vreugdedans uit om hun gevangen stamgenooten. Deze toonden echter niet de minste blijdschap om het weerzien en schenen niet bevrijd te willen worden. Ze sloegen en beten naar hunne verlossers.

De kinderen waren afgestegen en keken belangstellend toe. Rapido had Don bevolen, het Aapmenschenleger naar het land der Onbehaarde Holbewoners te voeren, om het kans te geven de gevangenen te bevrijden. Maar nu die daar niet op gesteld waren, wist hij ook niet, wat te doen. Bovendien hadden de kinderen te veel oog voor die nieuwe mensen, om zich in den strijd te mengen.

De Holbewoners waren inderdaad over het lichaam glad en onbehaard en hadden veel meer weg van gewone mensen dan de Aapmenschen. Doch hun huidkleur was groen, zooals alles.

Manus klom boven op den muur en stak verachtelijk de tong uit tegen de Holbewoners. Dat beleedigde hen zoozeer, dat ze hun steenen wierpen naar de Aapmenschen, inplaats van ze bij den muur op te stapelen. Ze dachten namenlijk, dat de Aapmenschen Manus hadden opgestookt. Toen draaide de hond zich om en stak de tong tegen de Aapmenschen uit.

Manus had de hond zich om en stak de tong tegen de Aapmenschen uit.

Dat deed hen plotseling van springers en dansers in echte vechtersbazen veranderen. Zij geloofden óók op hun beurt dat de Holbewoners den hond tegen hen in het harnas hadden gejaagd en dat verraad wekte hun woede op. Daar zij echter geen steenen hadden, vingen zij die, welke door de

Holbewoners werden geworpen, in hun handen op. En die wierpen ze terug.

Doch de Onbehaarden waren ook niet mis en leerden dat kunstje gauw af. Zoodat er geen steenen meer werden opgeraapt, doch van hand in hand werden gesmeten.

Toen de steenen dat bemerkten, vonden ze die vechtwijze zoo flauw, dat ze opzettelijk in de lucht bleven zweven en zich als ballen op de hoofden van Aapmenschen en Holbewoners op en neer kaatsen lieten.

Bij de Onbehaarde Holbewoners.

Den verderen strijd werd dus feitelijk gevoerd door de steenen, onder luide goedkeuringen van Manus. En ze wonnen hem finaal, want noch Aapmenschen noch Holbewoners waren tegen die harde hoofdaanvallen opgewassen. De eersten huppelden en dansten dus naar het bosch terug en de laatsten kropen weg achter hun muur en eindelijk in hun holen.

— Hoe heb ik dat eventjes voor elkaar gemaakt? vroeg Manus en trok verwaand een onderkin. Als ik niet bijtijds mijn tong had uitgestoken, zouden die gekken nu nog aan het dansen en gooien zijn.

— Wil jij dan maar liever kapitein zijn, Manus? vroeg Don schertsend.

Manus krabde achter zijn oor.

— Weet je waar 'm de knoop zit, zei hij eindelijk. Dat voor *kapitein* spelen breng ik wel in orde. Maar wie van jullie zou er nu voor *hond* kunnen spelen? Niet één, die er half geschikt voor is.

Dat erkenden de kinderen en dus werd besloten alles maar bij het oude te laten. Hetgeen dan ook maar het beste was.

Nu de strijd was geëindigd, kwamen de steenen weer geleidelijk naar beneden. En waarschijnlijk hadden ze medelijden met de bouwers, om hun verstoorden arbeid, want ze stapelden zich netjes bij den muur op.

De Onbehaarden kwamen nu bij troepjes uit hun holen te voorschijn en zetten zich weer aan het werk. Ze gaven geen acht op de kinderen, waardoor die eerst dachten dat ze onzichtbaar waren voor de Holbewoners. Dus wenkte San, Manus, dat hij eenigen in hun kuitzen zou bijten.

— Hou die langtongige viervoeter bij je! riep er een. Wij moeten bouwen en hebben geen tijd om in ons been te worden gebeten.

— Waarvoor dient die muur? vroeg Gerda.

— Om ons tegen de Aapmenschen te verweren.

— En die beweren juist dat jullie hén altijd overvalt.

— Dat doen we ook, omdat we slaven noodig hebben om den muur te bouwen die ons tegen hun aanvallen moet beveiligen.

— Dat is zoo klaar als koffiedik, zei San lachend. Als jullie hen met rust laat, zullen zij het jullie ook doen.

— Dan ken je de Aapmenschen niet, zei de Holbewoner en wischte zich het groene zweet van het voorhoofd. Zoodra wij zouden beginnen onze huizen te bouwen, zouden zij ze komen vernielen.

— En jullie woont in holen, zei Don verbaasd. Waarom zou je dus huizen bouwen?

— Waarom? Wel, om blank te *blijven* als we het eenmaal *zijn*, net als jullie en de volkeren van Centraal-Rapidolië.

— Maar wanneer wordt jullie dan blank? vroeg Gerda.

— Wanneer? Misschien over drie, misschien over drie miljoen zonwentelingen.

— Je bedoelt aardewentelingen, verbeterde San hem.

— Ik bedoel wat ik zeg en laat die viervoeter zijn tong binnen halen. Hier wentelt de zon óm Rapidolië en wat ze in jullie land doet moet ze zelf weten. Ze is met drie miljoen kleuren beschilderd en elken dag draait ze ons een andere toe. Daarom schijnt ze vandaag groen, morgen misschien geel en overmorgen waarschijnlijk violet. Niemand weet het zeker.

— En wanneer dan wit? vroeg Elly.

— Als *jij* het weet, zeg het mij dan, antwoordde de Holbewoner. Dan laat ik me blank schijnen en mag ik in een stad wonen.

Voor negen en zeventig omwentelingen scheen ze wit en toen sliepen we allen juist, op één na, die den volgenden dag van ouderdom stierf. Je moet maar ongelukkig treffen.

De kleuren der Onbehaarden staan Gerda niet aan.

De kinderen lieten de Onbehaarden rustig hun muur bouwen en zochten een hol-ingang op. Weldra waren ze in een onderaardsche straat, met smallere dwarsgangen. Hier en daar struikelden ze bijna over bewoners, die lagen te slapen of met elkaar speelden. Ze zagen er in verschillende kleuren, doch troffen niet één blanke onder hen aan.

— Hoe komt het dat jij blauw bent? vroeg San aan een oudje, dat aan kinderen leerde tellen, met behulp van vingers en teenen.

— Omdat den laatsten dag dat ik boven was, de zon blauw scheen.

— Heeft een ieder hier de kleur van den laatsten dag dat hij op aarde was? vroeg Don. En waarom helpt jullie niet mee aan den muur?

De oude wendde het hoofd af, alsof hij die vraag te onnoozel vond. En maar weinigen toonden zich geneigd eenige woorden met de kinderen te wisselen

- Ze zijn niets vriendelijk, zei San.
- Ik denk dat ze moedeloos zijn, zei Gerda. Wie weet hoe lang ze al hopen op een witte huid. En, den eenigen dag dat zij kans hadden blank te worden, sliepen zij juist. Dat is om wanhopig te worden.

- Weet je wat, zei ze peinzend.
- Nu? vroeg Don, glimlachend.
- We moesten ze helpen. Daarvoor zijn we hier.
- Net iets voor jou, schertste Jan. Wou je ze misschien wit tooveren?
- Gerda antwoordde niet en liep snel het hol uit. De anderen volgden haar. Op de oppervlakte gekomen fluisterde ze Manus iets in zijn oor en meteen draafde hij heen. Spoedig was hij weer terug.

— Gevonden! blafte hij. Ik geloof dat we een vroolijken tijd tegemoet gaan.

Hij liep voor de kinderen uit en bracht hun naar een meertje, zoo groot als een goudvisschenvijver.

Gerda's oogen lachten vroolijk. Op haar aanwijzing stelden de vier kinderen zich er rondom en zwaaiden met hun stokjes over het water.

— Lieve Rapido! riep ze nu met heldere stem, maak dit water melkwit, dan kunnen we de Holbewoners louteren. Ze willen zoo graag blank zijn.

Het water, dat eerst groen was, werd nu aan de oppervlakte helder. Het groen erin zakte al dieper, tot de kinderen den bodem konden zien. Toen steeg een witte stof op, die het geheele meertje blank als melk maakte.

Manus stak er zijn kop in en dronk er gulzig van.

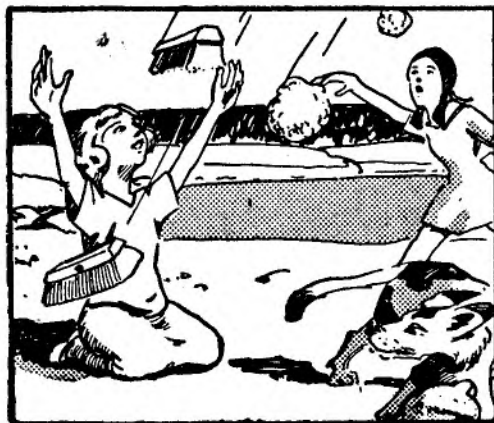
— Smaakt het, Manus? vroeg Gerda.

De hond knikte diepzinnig.

— Een ding spijt me maar, zei hij. Er is té veel, ik kan het nooit alleen leegdrinken, al word ik honderd jaar oud.

— Gun je dan niet een beetje aan de Holbewoners? vroeg het meisje, verwijtend.

— Aan die domme steenen-stapelars, antwoordde Manus minachtend. Als ze zooveel van melk houden, waarom wachten ze dan tot *ik* het water *wit* maak?

Manus verkeerde namelijk in de overtuiging dat hij, door het meertje te vinden, het ook *wit* had getooverd.

— Nu hebben we waschdoeken en sponzen noodig, zei Gerda.

— Hoe kom je er bij, zei San. Om die Holbewoners blank te maken moet je boenders gebruiken. Wie weet hoeveel duizenden oude kleuren ze op hun huid hebben.

Dat zag Gerda nu ook in en ze vroeg Rapido om boenders. Die kwamen toen spoedig uit de lucht vallen.

Manus zag die rare dingen hoofdschuddend aan en liep een stukje om. Hij had er in Holland al eens kennis mee gemaakt en zag er toen al niet veel aardigheid in. Om te voorkomen dat de kinderen hem een poets bakten, deed hij maar net alsof hij ergens anders bezigheden had.

De wederkeerige waschpartij.

De kinderen letten niet op hem, gingen naar de onderaardsche stad en kwamen met twee Holbewoners terug. Die gingen wel niet zoo heel gewillig mee, maar daar stoorden de kinderen zich niet aan.

Manus begon nu een kolossale grap te ruiken en kwam weer naderbij. Hij was éénmaal in Holland met zoo'n boender schoongemaakt nadat hij een uur lang in straatvuil had gerold. Hij wist wat voor gevoel dat gaf en was er belangstellend naar, hoe de Holbewoners zich er onder zouden houden.

Don en San legden er een op den grond, hielden hem aan hoofd en voeten vast; de meisjes begonnen hem met melkwit water te boenen. Manus zette zich bij de anderen neer, om hem in zijn kuit te bijten, zoodra hij een poging tot vluchten waagde. Doch hij dacht er niet aan. Hij scheen te denken dat hij alleen behoefde toekijken of zijn makker wel goed geboend werd.

Nu, dat werd die ook en hij kreunde en bromde er van. Want de oude verf zat dik op zijn huid gekorst en moest er grondig worden afgeboend. Het zweet gutste de meisjes langs voorhoofd en gezicht en de jongens kregen menigen schop en klap van den tegenspartelenden Holbewoner. Maar na een half uur scheen hij geen tegenstand meer te kunnen bieden. Slechts bromde hij bij elke verflaag, die hij kwijt raakte, een nieuwe serie gekke woorden, die zelfs Manus licht paars deden blozen. En dát wil wat zeggen.

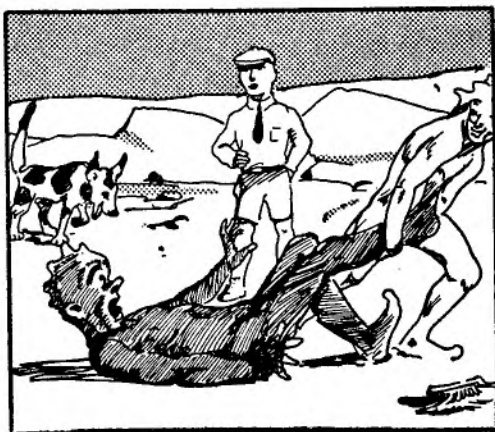
De meisjes hoorden hem niet, zoozeer waren ze in haar werk verdiept. Maar de andere Holbewoner had er buitengewoon veel schik in en kwam dichterbij. Hij keek nauwkeurig toe of de meisjes hier en daar een vlekje oversloegen en maakte haar daar dan attent op.

Na een poosje was hij zoo verzwakt door verfverlies, dat de meisjes hem konden vasthouden. Dus ruilden zij met de jongens en die namen met frisschen moed ieder een boender ter hand.

Tot slot dompelden de jongens hem nog eens heelemaal onder en toen hij zich als een poedel droog had geschud, zag hij er waarlijk uit als een gewoon mensch. Hij verbeet zijn napijn onder een zuren glimlach en keek de kinderen zwak, maar dankbaar aan.

— Het was erg vriendelijk van jullie, zei hij. Maar, als ik vroeger had geweten dat blank worden zóóveel pijn doet, zou ik nooit over mijn huidkleur hebben geklaagd.

— Rust een beetje, zei Don vriendelijk, intusschen zullen we je vriend onderhanden nemen.

— Mag *ik* dat doen? vroeg hij.

— Ben je daar niet te moe voor?

— Om mijn vrienden blank te boenen ben ik nóóit te moe, antwoordde de Holbewoner. En zonder er verder over te praten, greep hij zijn vriend bij de beenen, sleurde hem naar den oever en zette zich boven op hem.

— Laat me los! schreeuwde de ander, ik wil niet blank worden. Ik ben tevreden dat jij het bent.

— Het is voor je bestwil, antwoordde de blanke met een bloemzoet gezicht. Zooeven was je voor mij ook zoo attent en ik wil in vriendschap niet achterblijven.

Meteen greep hij een boender en deed een ruwen streek. De gekleurde Holbewoner gaf een kreet van woede.

Ik weet dat het pijn doet, zei de blanke. Maar, geloof me, ik heb méér smart om jouw pijn, dan jij veronderstelt. Elken boenderstreek voel ik, alsof ik het zelf onderga. Maar, men moet voor zijn mede-Holbewoners durven lijden.

Nu drukte hij beide knieën stevig in de borst van den ander en begon met twee boenders links en rechts te schuieren. Het leek alsof hij zijn leven lang niets anders had gedaan.

De patiënt woelde en kreunde vervaarlijk, maar de blanke fluisterde hem troostwoordjes toe. En toen de gekleurde onder de behandeling bewusteloos werd, zong hij hem met een hol-deuntje weer bij.

Die mooi wil zijn, moet pijn lijden.

— Een brave vent, zei Gerda opgetogen. Het doet hem goed, zijn medemenschen van dienst te kunnen zijn.

— Je zou zeggen dat hij het eerder doet uit wraak over zijn behandeling, vond San. Hoe harder de *ander* kreunt, des te steviger boent *hij*.

— Loutering doet nu eenmaal pijn, zei Gerda. En ze verlangen er allen even even hard naar, blank te worden.

— Dat geschreeuw heeft anders meer weg van een protest er tegen dan van blijdschap, zei Don droog.

De blanke Holbewoner boende een uur lang onverstoord door en vermorste ongelooflijk veel witwater. Hij hijgde als een locomotief, maar waagde het niet uit te scheiden, uit vrees dat de ander hém zou aanvliegen.

Eindelijk was de tweede blank. De eerste stond aarzelend op en trad eenige stappen achteruit, om zijn werk van verre te beschouwen.

Nu sprong de geboende Holbewoner op, om zijn vriend en beul aan te vallen. Maar de bewerking had hem teveel verzwakt. Hij zakte ineen.

De eerste liet hem een poosje rustig liggen en knielde toen naast hem neer. Hij fluisterde hem iets in, maar de ander wilde blijkbaar niets van hem weten. De eerste hield echter vol en weldra hoorden de kinderen hun tezamen grinniken, alsof ze een grap op touw zetten.

— We moeten die twee in het oog houden, zei San. Ze voeren iets in het schild.

— Och, kom, antwoordde Don, met gewichtige kapiteinsstem, zolang wij onze stokjes bewaren kunnen ze ons weinig doen. Laat ze maar pret hebben.

De gewitte Holbewoners gingen nu heen, zonder te groeten. Weldra keerden ze weer, ieder met een gekleurde Holbewoner.

De nieuwelingen streelden vol bewondering de mooie, blanke huid der anderen en trappelden vol ongeduld om óók zoo te worden. De eersten hadden hun wijs gemaakt dat het blank worden nog prettiger was dan het zijn. Dus legden zij zich gewillig aan den oever neer en vonden goed dat de anderen op hen knielden.

Nauwelijks echter voelden ze den boender op hun dik met kleuren bekorst lichaam, of ze betreurden hun lichtgeloovigheid. Ze kreunden, schreeuwden en dreigden. De blanken hielden hen echter stevig onder en boenden er uit alle macht op los.

De patiënten gingen nu als gekken te keer en nu en dan rolden de vier over elkaar heen. Dat was een zóó koddig gezicht, dat de kinderen het uitschaterden en er niet genoeg van konden zien. Af en toe was het moeilijk uit te maken wie boende en wie niet, want de nieuwelingen hadden ook een boender gegrepen, om zich te verweren.

— Afgesproken spel, zei San. Misschien studeeren ze wel een tooneelstukje in.

Maar het was toch ernst, want, toen de gekleurden eindelijk weer onder lagen, gunden de blanken zich geen rust, vóór hun werk af was. Maar toen kostte het hun heel wat overreding om de nieuwe blanken te weerhouden, aan de anderen alles te verraden.

— Nu kunt jullie toch fijn aan anderen pijn doen, zei de tweede Blanke.

— Dat mogen we niet toestaan, Don! riep Gerda, verontwaardigd. Zij willen anderen blank maken, omdat het pijn doet. Dat is geen menschenliefde, maar booswichterij.

— Wellicht heb je gelijk, antwoordde Don bedaard. Maar Rapido zei nu eenmaal dat loutering altijd pijn doet. Laat ons dus vergeten dat anderen er plezier om hebben en alleen toezien dat er zooveel mogelijk gewit worden.

Manus ontwerpt nieuwe modes van huidkleur.

Nu, daarin kregen ze hun zin. De Holbewoners vonden de huid der vier Blanken zóó mooi, dat ze bij tientallen tegelijk de kinderen om behandeling vroegen. Don verzocht de meisjes zich met het „witten” van kinderen bezig te houden en droeg den vier Blanken op, den grooten te behandelen.

Dat werd voor Manus, als toeschouwer, een prettige tijd.

De meeste Holbewoners toch lieten schijnbaar geduldig toe dat zij, die reeds blank waren, hen met kracht de zonneverf van de huid boenden. Maar als zij eenmaal gereed waren, dienden zij hun pijnigers een pak slaag toe, dat dezen alles behalve beviel. Binnen weinige dagen liepen dan ook vele Blanken met blauwe oogen rond, welke dan de eenige gekleurde plekjes aan hun lichaam waren.

Andere kleurlingen waren erg lastige klanten en keken oplettend toe dat geen vlekje kleur bleef zitten. Ze vitten op het kleinste onblanke plekje en

bezorgden hun louteraars dubbel werk, door een tweede behandeling te eischen. Er waren er, die zich door Manus tot driemaal toe lieten wijsmaken dat hun rug nog niet geheel rein was en dan scholden ze hun witter voor knoeier.

Weer anderen lieten zich bij voorkeur witten door Blanken met wie ze in veete leefden. Nadat dezen zich dan geducht in het zweet hadden gewerkt, werden ze door hun patiënten tot dank afgeranseld, onder voorwendsel dat ze hun heele huid hadden verknoeid. En daar de Holbewoners nogal erg oneenig waren, was er niet één dag nood aan vechtpartijtjes. En allen onder het voorwendsel van klachten over slechte behandeling.

Toen vond Manus iets nieuws uit.

Hij bepraatte een Blanke, een kleurling zóó te witten dat er rondom zijn lichaam gekleurde streepen overbleven. Tegen verwachting vond die gelouterde dat juist erg mooi en liep trotsch als een kalkoensche haan met zijn zebra-lichaam tusschen de anderen door. Weldra eischten alle Holbewoners een behandeling in streepen, ruiten, diagonalen of nog anders. Er waren er bij die de zotste teekeningen op den grond ontwierpen, volgens welke ze wilden gewit worden. En als een witter eindelijk bezig was, liep Manus door de teekening heen

en weer, zoodat ze er heel anders ging uitzien en de witter totaal in de war kwam.

Voordat de helft der Holbewoners blank was, kwamen er gezanten uit de Hoofd-Holstad, van den Koning der Holbewoners. Die had namelijk vernomen wat er gaande was en eischte dat eerst de Hoofdstad zou gewit worden.

— Wat dunkt je, Don? vroeg San, zullen we maar opbreken en het hof met den boender gaan bewerken?

— Nee, besliste Don, dat doen we niet. Eerstens is het witmeer hier en die blank wil worden moet zich maar de moeite van een klein reisje geven. Tweedens is in die paar dagen de mode al tien of twaalf keer afgewisseld. De ruggen der Holbewoners lijken meer op Engelsche overhemden dan op iets anders. En ten derde, is het onze taak niet, een heel volk te louteren. Wij hebben alleen aan te toonen, hoé het kán.

Ze weten en kunnen het nu; dus, laten ze elkaar behandelen.

Toen de voornaamste gezant Don persoonlijk om loutering verzocht, wees hij hem op het verschil van smaak. Nu liet hij, als een levende staalkaart, een dertigtal verschillend gewitte Holbewoners voorbij marcheeren, om den gezant een patroon te doen uitkiezen. Maar deze kon geen keus maken en beloofde den volgenden dag met het heele hof terug te komen.

— Klaar voor vertrek! commandeerde Don, toen ze weer alleen waren. Ik voorzie dat er morgen rare dingen gebeuren, die ons niets aangaan. Wie weet hoe lastig die koning is.

— Als we hun allen eens tot koning tooverden? stelde Manus voor. Dan... Hij gluurde naar de tooverstokjes, maar Don dreigde hem met den vinger. Toen kneep Manus bedachtzaam één oog dicht.

Het innerlijk van den mensch moet blank zijn.

— Hoe reizen we? vroeg San.

— Voorloopig zweven we, beval Don. Vooruit!

Snel doorklieften ze de lucht, tot plotseling de donkerte viel. Ze overnachtten in een boom en toen ze in den ochtend verder gingen, zagen ze een donkere massa aan den horizon.

— Waarschijnlijk onweer, zei Gerda.

Zij daalden om op hun gemak door de stokjes de ruimte te kunnen afzien. Weldra bemerkten ze een leger van duizenden, dat met spoed naderde.

— Niemand anders dan de Koning der Holbewoners met zijn gevolg, zei Don. Opstijgen, vrienden.

De zon scheen prachtig chocolade-bruin en het geheele landschap had reeds die kleur aangenomen. En ook de huid der meeste Holbewoners bleek bruin van kleur te zijn.

Velen echter, die korter of langeren tijd uit de zon waren gebleven, droegen nog de kleur van hun laatsten zonnedag. De kinderen zagen dan ook purper-, tango- en lilakleurigen, blauwen, groenen en rooden tusschen de bruinen marcheeren. De bruine zon had hen weliswaar reeds een licht glansje gegeven, maar de oude kleur scheen er toch nog doorheen.

— Nét een reclamestoet voor een verffabriek, zei San bewonderend. Eigenlijk begrijp ik niet dat die Holbewoners moeite doen om blank te worden. Menigeen zou er wat voor geven, om elken dag een nieuwe kleur te hebben.

— Op een tentoonstelling zouden ze beslist véél succes hebben, meende Don. Nu zie je eerst hoe eentonig het in Holland is, met niets dan blanke menschen.

— Jullie vergeet dat blank worden voor hén een vooruitgang beteekent, zei Gerna nu. En we hopen dat ze, door van buiten blank te worden, ook inwendig rein worden.

— Gerda, sprak nu Rapido's stem ernstig, je bedoelt het goed, maar je zegt het héél verkeerd, meisje. Om innerlijk rein te zijn, is méér noodig dan een blanke huid te hebben. Niet de huidkleur, maar de daden van een mensch toonen aan hoe hij van binnen is.

— Lieve Rapido, vroeg het meisje nu, zijn er dan ook menschen, die van binnen blanker zijn dan van buiten?

— Zeer velen, Gerda. Er zijn er zelfs, die opzettelijk hun huid kleuren, om de blankheid van hun innerlijk te verbergen.

— Waarom doen ze dat, Rapido? vroeg Don.

— Uit vrees voor slechte menschen, die anders hun blanke huid zouden besmeuren, in de hoop daardoor ook hun innerlijk onrein te maken. En ook hebben velen verdriet om de onreinheid van anderen en zij willen er dáárom niet blanker uitzien dan dezen.

— Is het moeilijk innerlijk rein te zijn, Rapido? vroeg Elly.

— Zeer moeilijk, als men het niet graag wil. Nog moeilijker is het rein te blijven, als anderen ons besmeuren willen. Het moeilijkst echter is rein te worden, als men eenmaal onder de verf zit.

— Zou dan de afwassching met melkwater niet voldoende zijn, Rapido? vroeg Gerda. Kunnen zij, die wij geboend hebben, niet voor goed blank blijven?

— Kunnen, ja, als ze willen. Maar dan moeten hun gedachten er alijd op gericht zijn.

— Dus, zei Don spijtig, waarschijnlijk is ons werk aan velen dier Holbewoners vergeefs geweest.

— Neen Don, liefdewerk is nooit vergeefs. Want, als zelfs het laatste plekje blankheid verdwenen is, blijft hij, die eenmaal wit was, altijd aan dien tijd denken. En hij verlangt er naar terug.

Gerda vroeg nog iets, maar kreeg geen antwoord meer. Een stevige bries stuwde de kinderen snel over het leger voort.

In het midden droegen twintig Holbewoners den Koning op een grooten stoel. Veertig anderen hielden een hoog dak boven zijn hoofd, waar geen zonnestraal doorheen drong.

De huid van den koning was goudkleurig als de Europeesche Julizon. Hij was namelijk geboren op een dier zeldzame dagen in het land der Holbewoners, dat de zon zoo scheen. En sinds dien had men hem altijd uit de zon gehouden, om die bijzondere kleur te bewaren.

Dwars door Rapidolië.

Nu joeg de wind hun zoo snel voort, dat ze de oogen sloten om niet duizelig te worden. Het leek of ze wel weken aan een stuk doorvlogen. Voortdurend stegen andere geluiden tot hen op en als ze nu en dan de oogen openden, zagen ze vreemde dingen. Maar telkens heel kort.

Eens zagen ze een groot bosch, waarin mannen en vrouwen boomen omhakten. Als ze even verpoosden, trof hun de bijl van een ander, alsof ze zelf boomen waren. Dan weer voeren ze over een veld, waar ontelbaren arbeidden. Er liepen groote vogels tusschen hen in. Als iemand zich oprichtte om den vermoeiden rug uit te strekken, sprong hem een vogel op den schouder en pikte in zijn hals, tot hij zich weer bukte.

Een anderen keer zagen ze een langen stoet lastdragers voorbij een ruiter trekken. Zoodra een van vermoeidheid den pas inhield, sloeg de ruiter met een lange zweep naar hen die achter hem liepen. Die stuwden den vermoeide vooruit, tot hij viel en liepen dan over hem heen.

Zekeren dag trok luid schreeuwen en weenen hun aandacht. Onder hen werd een veldslag geleverd, niet met zwaarden en geweren, maar met vuurstralen. Groote troepen werden tegelijk in brand gestoken en het scheen of zelfs de aarde door het vuur werd aangetast.

Hun vaart was zoo snel, dat ze niet eens met elkaar konden praten. Maar daar de gebeurtenissen elkaar met spoed opvolgden en zij alles slechts vluchtig waarnamen, konden ze er slechts een flauw overzicht van krijgen. En, ze vergaten het eene voor het andere.

Slechts iets konden ze duidelijker zien, daar toen de wind vrij wat zwakker was. En wel een optocht van kinderen.

Er waren ontelbaren, duizenden en duizenden. Zij hadden wit-glanzende lichamen en die waren geheel met bloemen getooid. Enkelen hunner droegen goudglanzende banieren en als ze die zwaaiden, steeg er muziek uit op. Het leek of boven en om de kinderen een doorzichtige wolk van melodie hing.

Te midden dier kinderen liepen een groote jongen en een meisje. Beiden droegen een grooten tak met rijpe druiven. Op den tak van den jongen zat een uil, op dien van het meisje, een duif.

— Hallo, Uil! riep Manus, ongeneerd. Waar breng je die bewaarschool naar toe?

De uil kneep de oogen dicht, als dacht hij dat Manus naar den bekenden weg vroeg. Maar de duif antwoordde voor hem.

— Precies waar jullie heen gaat; naar den Berg der Reinheid.

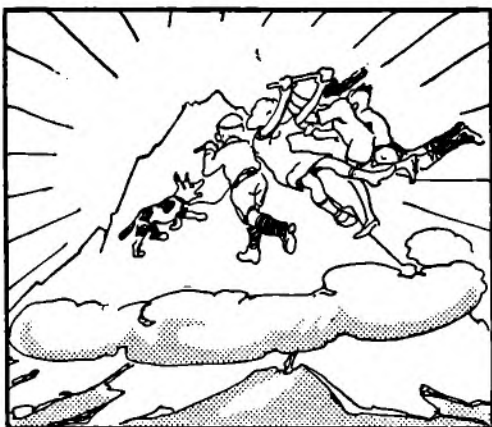
— Waar staat die dan? vroeg Don, verbaasd.

— Wel, in Centraal Rapidolië, kirde de duif vergenoegd.

— Och laat hem toch babbelen, hij weet het immers wel, bromde de Uil. Hij is toch de grappenmaker van Ezelsrijk, waarvan we een toovergrafische film hebben gezien, in Dwazenland.

— Hij! kirde de duif lachend en koekeloerde guitig tegen Manus. Dan moest hij alles maar eens breeduit vertellen.

Nu, dat wou Manus ook wel en hij zette al vast een hoge borst op. Maar plotseling stak de wind weer sterk op en joeg de kinderen voort, als veertjes.

Ze zweefden nu recht op een hoogen berg aan, wit als melk en toch doorschijnend als kristal. Maar hij leek dichter bij te staan dan het geval was, omdat de zon er fel op scheen.

Eindelijk waren zij hem nabij. Doch toen scheen opeens alle tooverkracht

uit de stokjes te zijn verdwenen, want zij zakten op den bodem als stukgewaaide ballonnetjes.

Op het oogenblik, dat ze stonden, vlogen de stokjes uit hun handen en drongen naar het scheen door den berg heen.

De Berg der Reinheid.

De kinderen drukten hun neus tegen den berg aan, maar van de stokjes was niets meer te bespeuren.

— Nu moeten we te voet den berg op en dat schijnt niet zoo'n peulschilletje, zei Gerda. Zoo'n hoogen berg heb ik nog nooit gezien. En hij is zoo glad.

Ze probeerde het echter toch en het lukte. Manus gleed uit en wel naar boven in plaats van naar beneden. Zóó gemakkelijk was het, dien berg te beklimmen.

Ze passeerden andere klimmers, die niet zoo vlug ter been waren als zij, doch ook vrij goed vorderden. Er waren onder hen, die zeer moeilijk loopen konden, doch door hun vrienden liefderijk werden gesteund.

Toen de kinderen op zekere hoogte waren, blafte Manus plotseling blij, alsof hij een goeden kennis zag. Zij keken naar boven en ontdekten een grijsaard, zittend op een blok kristal.

Hij zag er geweldig eerbiedwaardig uit en was gehuld in een lang gewaad van lentewolken. Zijn haren, lang, purper en sierlijk gekruld, hingen laag langs

rug en schouders. In zijn hand hield hij een stok van dooreengeslingerde manestrallen, ingelegd met sterren van de kleinste grootte.

De kinderen traden dicht bij hem en groetten hem beleefd. Hij hief met edel, doch vriendelijk gebaar de hand op.

— Wat zochten jullie aan den voet van den berg, kinderen? vroeg hij.

— Onze tooverstokjes, eerwaardige grijsaard, antwoordde Don.

Hij had die benaming eens in een tooverboek gelezen en vond, dat deze oude heer er alleszins recht op had.

De grijsaard knikte Don toe, als had hij zijn lesje uitmuntend geleerd. Daarna lachte hij zoo vriendelijk als de zon die doorbreekt na een onweersmorgen. Hij streekte de kinderen over de haren en ook Manus, die van louter pret San in zijn been beet.

— Die tooverstokjes kunnen jullie voortaan missen, zei hij nu. In Centraal-Rapidolië is tooveren even gewoon, als in jullie land een regenbuitje. Bovendien, in de Stad der Wijsheid gaat alles tooverenderwijs zonder hulpmiddelen. Gaat toch zitten!

De kinderen keken verwonderd om zich heen, doch zagen datzelfde oogenblik blokken kristal uit den grond oprijzen.

En toen ze er op zaten, voelden die zacht en mollig aan, als heusche fauteuils. Manus rolde zich behagelijk over den kristallen rotsgrond, als had hij van zijn leven niet zoo'n geschikt mandje gehad.

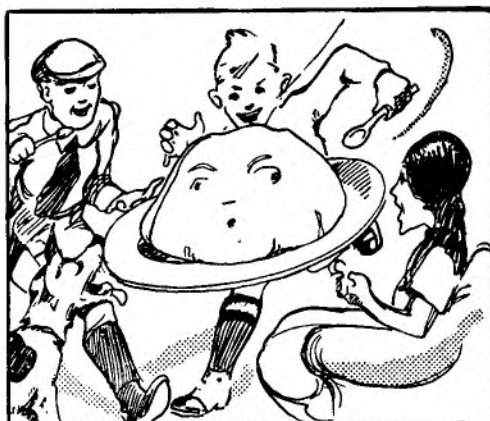
— Ja, mijn paleisje is wel niet groot, maar ruim genoeg om mijn gasten te ontvangen en te onthalen, zei de grijsaard als antwoord op de verbaasde blikken der kinderen. En terwijl hij sprak, rezen er wanden van blauwe hemeltapijten uit den rots op en boog er zich een kristallen koepel over heen. En nu bemerkten de kinderen, dat ze in werkelijke stoelen met kussens zaten. Van de hoeken uit rezen twee regenbogen op, die elkaar, diagonaal, onder de koepel kruisten. Er hingen slingerplanten aan, die licht wuifden.

En nu een welkomstdronk, zei de grijsaard opgewekt en hief de hand op. De kinderen volgden zijn voorbeeld en voelden den steel van een kelk in hun hand.

Er straalde melkkleurigen vloeistof uit den koepel en die vingen ze op.

— Welkom op den Berg der Reinheid, welkom in Centraal-Rapidolië, zei de grijsaard. Jullie zijt de eerste kinderen uit een gewoon werelddeel, wien het vergund is de Stad der Wijsheid te betreden. Geniet dus van hetgeen jullie er zult zien en prent het diep in je geheugen.

Deze maal hebben jullie de landen, die vóór Centraal-Rapidolië liggen, overvlogen en er slechts vluchtig een en ander kunnen waarnemen. Misschien komt eens, willicht spoedig, de tijd, dat jullie de landen zult leeren kennen, die men móét zijn doorgestaan, om waard te zijn in de Stad der Wijsheid te wonen. Dan zullen jullie ook de vele volkeren zien, die stap voor stap leeren, de Liefde deelachtig te worden, die iedere bewoner van Centraal-Rapidolië móét bezitten.

— Eet nu maar een stukje pudding.

En nu voelden ze een lepel van morgenrood in hun hand en voor hen zweefde een pudding in de lucht, die als het ware er om smeekte, opgepeuzeld te worden.

In de Stad der Wijsheid.

Op de hoogte van Manus' kop zweefde een varkensklui, zooals ze gewoonlijk maar zelden aan honden worden voorgezet. En telkens als hij een oogenblik verpoosde en peinzend den kop ophief, liep er een straal frisch water regelrecht in zijn bek.

Nu en dan knipoogde hij tegen den Grijsaard en die gaf het teeken terug. Ze schenen elkaar te verstaan.

— En nu moeten we weer scheiden, kinderen, zei de Grijsaard. Hij stak een pijp in den mond en knipte met de vingers er boven. Een dikke rookwolk

steeg op en — — —

Paleis en grijsaard waren verdwenen. De kinderen zaten in een wagen, vervaardigd van de twee regenbogen, op de zachte divankussens. En rondom den wagen stonden de tien tooverleerlingen, trappend van ongeduld. Hun sigaretten dampen dat het een lust was.

— Die Grijsaard was Rapido! riep Gerda verrast.

— Heb je dat nou pas in het schotje, bromde Manus. Als ik er niet bij was, wat zouden jullie dan een massa domme streken uithalen.

— Vooruit! riep Don.

De tooverleerlingen hieven gelijktijdig het rechterbeen op en draafden met den wagen naar boven. Zoo'n heerlijk ritje hadden de kinderen in lang niet gehad. Van louter zaligheid deden ze de oogen dicht, maar werden spoedig wakker gebluft door Manus.

De wagen stond stil, op het plateau, voor een poort met honderd bogen. Er hingen guirlandes van zonnestralen, die zes woorden vormden:

WELKOM IN DE STAD DER WIJSHEID

las Elly hardop.

— Hier mag ik wel dubbel op jullie letten, mopperde Manus. Als die lui zoo slim zijn, zullen ze wel probeeren jullie er tusschen te nemen.

— Stil toch, opschepper! gebood Don.

Plotseling zakten wagen en leerlingen in den rots weg. Achter de poort stroomden kinderen tezamen, die met handwuiven onze reizigers uitnoodigden tot hen te komen.

De vier kinderen en Manus voldeden daaraan. Ze liepen door de poort en naderden de kinderen. Nu stonden ze op een groot plein van wit marmer, in de verte omgeven door hooge zuilen, monumenten en gebouwen.

Toen ze over den marmeren vloer liepen, schoten er bloemen uit op. Ofschoon het midden dag was, dauwde het en de druppels verdampen in de lucht tot heerlijke geur.

De kinderen uit de Stad der Wijsheid lachten om de verbazing hunner gasten. En om hen op hun gemak te zetten, tooverden ze vier hangmatten in de lucht. Nu konden ze al schommelend hun verbazing meester worden. En intusschen noemden al die kinderen in snel tempo hun namen, om zich aan hun gasten voor te stellen.

— Zouden ze hier niets hoeven te doen dan te spelen? fluisterde Gerda tegen San.

Het bleek echter dat zelfs de zachtste fluisterstem overal gehoord kon worden. Want, nadat een aantal kinderen heftig „nee” had geschud, trilde er plotseling een stem door de lucht, die riep:

— Opgepast! Aardrijkskunde!

— Mijn moeilijkste vak, fluisterde Elly.

De kinderen der stad schenen er echter niet in het minst tegen op te zien. Ze tooverden zich hangmatten en schommelstoelen en keken oplettend voor zich uit.

In de lucht begon er iets heen en weer te schieten en te kronkelen. Er vormden zich bosschen, water, bergen en dalen, als een film van kleurige lijnen.

— Dat is Zuidoost-Rapidolië, fluisterde Don. Maar hoe kan die kaart zoo maar in de lucht hangen?

— Achter ons gonst iets, merkte Gerda op. Allen keken.

En ja, achter de hangmatten draaide een klein rad, dat vonken afschoot; die vonken vormden stralen en die vormden zich weer tot een landkaart, in de lucht. Een landkaart dus die alleen bestond uit lichtlijnen en figuren.

San volgde de kaartvorming met aandacht.

— De kust, Boomenland! riep hij geestdriftig. De Roode Grasvlakte, Zilvermeer, het land der Groene Kubussen. Wat is dat voor een komisch rad, dat een kaart teekent zonder krijt of bord?

De Rapidograaf.

— Dat is de Rapidograaf, zei een heldere stem. Er naderde een groote, slanke vrouw uit de richting der stad, maar haar stem klonk alsof ze vlak voor hen stond. Een ondeelbaar oogenblik later stond ze reeds te midden der kinderen en lachte hun vriendelijk toe.

— Hier leeren onze kinderen zonder school of onderwijzers, zei ze. Let maar op.

De reizigertjes zagen tot hun groote verwondering dat er uit de lucht-

landkaart honderden lichtstralen kronkelden, naar de voorhoofden der kinderen. Zoo werd de kennis van de landkaart in hun hersenen overgebracht, zonder dat ze er eenige moeite voor hoefden te doen.

— Hou je van noten? vroeg de dame.

— Heel graag, antwoordde Gerda. En nauwelijks had ze uitgesproken, of een wolk noten trok, als een vlucht kleine vogels, langzaam voorbij.

De kinderen hoefden ze maar te grijpen en de bast kraakte onder den druk van hun vingers. De schillen werden, terwijl ze vielen, in de lucht meegevoerd.

Zoo leerden de kinderen, onder het noten snoepen, aardrijkskunde. Toen die les er in zat, kwam rekenen aan de beurt.

Het ging op dezelfde wijs. Nu draaide het rad, vonksgewijs, groote sommen in de lucht en de cijfers vlogen weer terug naar de voorhoofden der leerlingen. En die schenen zich niet het minst door de les te vermoeien.

— Kom. we gaan naar het kinderpaleis, zei de dame.

De hangmatten verdwenen en de kinderen volgden haar. De meisjes liepen óm of gearmd mét Gerda en Elly en de jongens stoeiden met Don en San. Onderweg speelden ze knikkerspel in de lucht en bestuurden de knikkers met hun gedachten.

— Zijn ze dan lichter dan de lucht? vroeg San.

— Welnee, maar wat doet dat er toe? In Centraal-Rapidolië is alle stof afhankelijk ván en onderworpen áán de menschelijke gedachte. Zooals wij willen, doet ze. Het kinderpaleis was geheel van glas vervaardigd. Doch, hoewel de koepel wel dertig meter boven den grond stond, waren er geen verdiepingen in het huis.

De jongens uitten hun verbazing daarover, doch de dame glimlachte.

— Het paleis is nog niet af. Elk huis wordt gemaakt door de gedachten van zijn bewoners. Dat is de gewoonte in de Stad der Wijsheid.

— Maar hoe leeren de kinderen dan bouwen door hun gedachten? vroeg San.

— Ze leeren d e n k e n en dat is voldoende.

Het was nu etenstijd, doch de kinderen zagen nog geen aanstalten tot den maaltijd.

— Ik heb een geweldigen honger, fluisterde Gerda. Al had ik maar een bordje soep met een stukje kip en wat lekkers er bij, zou ik al tevreden zijn.

Elk der drie anderen wenschte zich ook zoo iets en hun voorbeeld werkte aanstekelijk. Want, bordjes zweefden weldra links en rechts door de groote hal en het rammelde gezellig in de lucht van lepels en vorken. Manus wenschte zich, zoo schrokkerig mogelijk, alle lekkernijen, die hij van zijn leven al gegeten had en dié, welke

zijn neus voorbij waren gegaan. Met het gevolg, dat zich een berg kluiven, worsten, hammetjes enzovoort om hem ophoopte, waaronder hij dra bijna begraven was. Tot zijn straf lieten de kinderen hem een kwartier lang smeeken, voor ze hem, door hun gedachten, bevrijdden.

Na den maaltijd gingen vier kinderen met de reizigers mee, om hun de stad

te toonen. Manus kreeg een uil tot gezelschap en leerde haar onderweg zooveel dwaasheden, dat de vogel af en toe op zijn kop stond van het lachen.

Het eerste wat de kinderen zagen, was een zweefstad in aanbouw. De architect lag in een luien stoel te denken en keek daarbij naar een draaiende Rapidograaf. Deze teekende met schitterende vonken het ontwerp in de lucht. En van daar uit schoten stralen naar de arbeiders, die, handen in de zakken, heen en weer wandelden of in een hangmat een sigaret lagen te rooken.

Zij behoefden niets te doen dan te kijken naar de plaats, waar zij moesten werken. Doordat de stralen der luchtteekening in hun hersenen energie verwekten, behoefden ze slechts aan hun werk te denken en het vorderde gestadig. Ziender-oogen schoten blanke muren, spitse torens en achtzijdige koepels de hoogte in.

— San, fluisterde Don zijn makker in, als we dat kunstje kunnen afleeren, maken we in tijd van een jaar van Amsterdam de mooiste stad van Europa.

— Zoo, zei San nuchter, Maar je weet dat in Amsterdam moet geheid worden. Begin dáár maar eens mee, voor een luchtstad. De straten zouden vol palen staan en nú is er al zoo'n druk verkeer.

Het Oog van Rapidolië.

— Wat is de voornaamste ontspanning in de Stad der Wijsheid? vroeg Don zijn geleider.

— Lezen, antwoordde ze. Gaat maar mee.

En hij voerde de kinderen naar een heuvel, waar honderden mensen op hun rug lagen. Ze keken omhoog.

Boven hun hoofden schreven een tiental Rapidografen even zooveel boeken in de lucht. De vonken schreven regels onder elkaar, welke niet langer dan een minuut bleven staan en dan weer door andere werden vervangen. Daarna bracht hun geleider hen naar een Rapidografisch auteur.

Deze zat in een klein paviljoen op een tuinstoeltje. Zijn rechterhand ondersteunde zijn hoofd en zijn linker een pijp van anderhalve meter lang.

De rook van zijn pijp vormde zich snel tot letters en woorden en die zetten zich naast elkaar tot zinnen. De kinderen trachtten dat letterkundig werk te lezen, maar daarvoor vervloog het te snel. De opnemer van een Rapidograaf zoog de woorden tot zich en in het toestel werd het werk geconserveerd om het later te verfilmen.

— Worden die boeken niet gedrukt? vroeg Gerda.

— Waarom zouden zij? antwoordde hun geleider. Als de Rapidograaf ze in de lucht schrijft, kunnen honderden ze tegelijk lezen.

— Maar dan heeft de auteur toch geen voordeel van zijn werk, zei San. Boeken, zou hij kunnen verkoopen.

— Waarom zou hij dat? Elk voordeeltje dat hij verlangt kan hij onmiddellijk krijgen door het te *denken*.

De geleider bracht hen achtereenvolgens naar een schilder, een kleederontwerper en een kok. Ze waren drie gemoedelijke bazen, die met een balletje speelden, terwijl hun gedachten zich in de lucht afteekenden en door een Rapidograaf werd opgenomen.

De kinderen bewonderden een fantastisch schilderstuk.

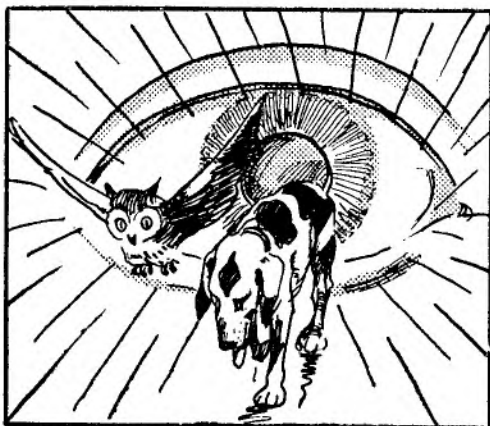
— Jammer dat zooiets niet op linnen wordt gebracht, zei Don. Er gaat nu veel moois verloren.

— Maar waarom dan toch? vroeg de jongen, die hun den weg wees.

— Wel, als dat moois op linnen was geschilderd zou je er de wanden der woonhuizen mee kunnen versieren.

— Een kunstwerk aan een wand hangen? Waar denk je aan?

— Of in een Museum, zei San. Een paar honderd van die mooie stukken maken al een aardige verzameling. Als je ooit in ons land komt, moet je onze Musea eens bezichtigen. Daar hangen ontelbare schilderwerken waaronder stukken die honderden jaren oud zijn.

— Waarom zou ik in een Museum gaan, als ik ze overal kan zien? vroeg de geleider verwonderd. Als tien Rapidografen een half uur draaien, zie je, zoover je oog reikt, niet anders dan kleurige kunstwerken en allemaal onder de beste belichting.

Op dat oogenblik kwamen Manus en de Uil aangedrenteld.

De hond scheen zijn goeden luim verloren te hebben en liet den kop hangen.

— Wat is er met hem gebeurd? vroeg Gerda den Uil, deelnemend.

Deze klepperde, schouderophalend, met de vleugels.

— Hij wou persé door het Oog van Rapidolië zien en dat heeft hem bedroefd. De kinderen zagen nu dat Manus tranen in de oogen had.

— Ik heb Miepje gezien, blafte hij stotterend, en ze lust haar melk niet meer. En een pracht van een kluif ligt doelloos op de binnenplaats.

Dit zeggend wees hij naar een monument, waarop een naald hoog oprankte. Tegelijkertijd wenschten de kinderen zich daar te zijn, om ook even door het Oog te zien.

Ze zweefden omhoog, zaten weldra op een galerijtje. Voor hen draaide een heldere ster.

Toen ze er door keken, zag elk hunner in eigen huiskamer. De ouders zaten terneergeslagen aan tafel en keken zwijgend op een krant. Er stond een groote advertentie in.

WAARDE RAPIDO.

Zend onze kinderen alsjeblicft naar huis, al is het maar voor een kort poosje. We verlangen zoozeer naar hen.

De ouders van Don, San, Gerda en Elly.

Elk der kinderen voelde zijn oogen vochtig worden.
Toen zei Gerda zacht en bedroefd:
— Die arme Manus heeft heimwee. Hij verlangt naar huis.
En haar vriendjes knikten instemmend.

Thuiskomst.

De kinderen ontwaakten door muziek. Ze zagen echter geen musici, maar door den koepel schoten veelkleurige stralen in het Kinderpaleis. Ze dachten echter te veel aan hetgeen ze den vorigen dag, door het Oog van Rapidolië, hadden gezien, om van de melodie te kunnen genieten.

— Waar is Manus? vroeg San plotseling.

Ze keken verrast om zich heen en zagen hem niet. Spoedig kwam hij echter binnen, gevolgd door den Grijsaard.

— Gisteren hebt jullie gewenscht thuis te zijn, zei hij, nu vriendelijken groet en dus moet jullie vertrekken.

Hij streefde zijn baard en aanstonds veranderde hij.

— Rapido! riepen de kinderen verheugd.

— Ja, ik ben het. Over drie Rapidolië-minuten ben je weer in Amsterdam.

— Mogen we nooit weer hier komen? vroeg Gerda bedrukt.

— Misschien, antwoordde Rapido. Als Wijs mij weer eens vergunt eenige kinderen naar dit werelddeel te brengen, wil ik wel het eerst aan jullie denken.

Wat jullie in deze Stad hebt gezien, is nog slechts een onderdeel er van. In haar geheel herbergt ze het Geluk der Menschheid. Daarom moeten niet slechts jullie, maar alle kinderen er naar streven, de stad der Wijsheid te zien, om te leeren hoe het Geluk te bereiken is.

— Kunt U ons niet leeren, hoe men dat kan? vroeg Don, schuchter.

— Het Geluk kan men verdienen door steeds het Goede te willen, dat is de Wijsheid. En door de Domheid te bestrijden, want daarin schuilt de Boosheid.

Onthoudt dit spreekwoord, tot jullie verstand genoeg gerijpt is om het te begrijpen:

EER VERDWIJNT EEN OPGEBLAZEN EZEL IN DE MAAK VAN EEN WORM,
DAN DAT EEN HOND, IN DE STAD DER WIJSHEID, DEN VARKENSKLUIF VERGEET.

Rapido floot schel op twee vingers en het Tooverluchtschip met de tien Tooverleerlingen rees uit den grond op. Nog éénmaal streefde hij de kinderen over de haren en liet hij zich door Manus een poot geven.

Daarna deelde hij snel sigaretten uit, aan zijn leerlingen.

Een schot knalde.

— Vaarwel, lieve kinderen! klonk Rapido's stem.

— Vaarwel, lieve Rapido! antwoordden de kinderen hem.

Het Tooverluchtschip rees door den koepel, zette koers naar het Zuiden en vloog door een der honderd bogen van de poort.

Een Rapidograaf speelde een afscheidsmarsch.

Nu ging het Tooverschip zoo snel voort, dat de kinderen hun bezinning verloren. Ze droomden, en die droom scheen wel een jaar te duren. Toch was het hun of ze reeds na een minuut weer de oogen openden.

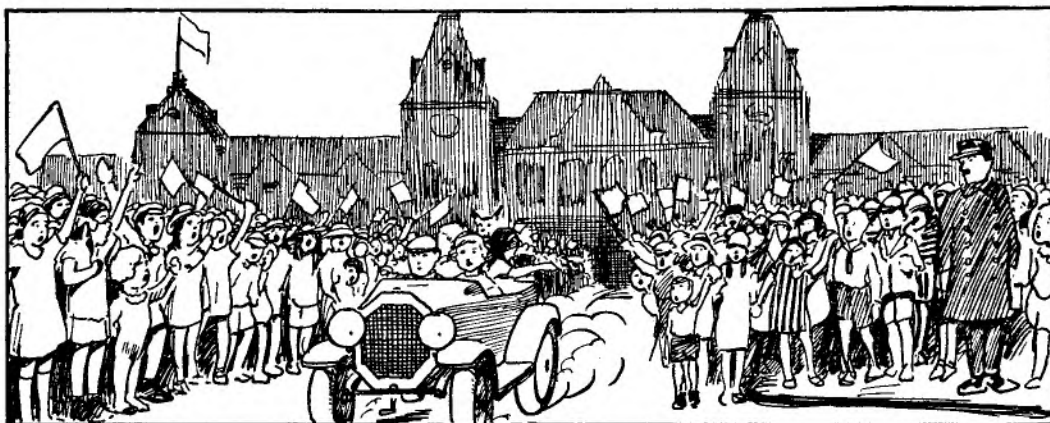
Dat kan echter uitkomen, want een Rapidolië-minuut duurt minstens een Europeesch jaar.

Toen ze rondkeken, zaten ze in een groote, met bloemen versierde auto. Die stond vóór het Centraal Station te Amsterdam en was omringd door de ouders, de broertjes en zusjes der vier kinderen. Wat was dát een hartelijk wederzien.

Station, alle gebouwen en schepen vlagden. Sommige huizen waren geheel met vlaggen, groen en bloemen behangen.

Het Stationsplein was afgezet door scholieren met een witten band om den arm. En op de vrijgehouden ruimte volgden telkens groepjes kinderen elkaar op, die de reizigers kwamen verwelkomen. Zij vertegenwoordigden de scholen van Amsterdam. En aan weerszijden van de auto begon een tiendubbele rij kinderen, die zich voortzette langs het geheele Damrak tot op den Dam.

Nadat de eerste begroetingen waren geëindigd, reed een jongeman, staande op een wit paard, voor de auto, boog voor de vier kinderen en hief toen beide handen op. Aanstonds vielen die duizenden kinderen er om heen in met een welkomstlied en wuifden onder het zingen met hun zakdoeken.

Na het lied werd een drievoudig hoera aangeheven voor de kinderen en een drievoudig geblaf door een tiental honden, die er ter begroeting van Manus waren. Hij klom aanstonds op San's schouder en stak zoo dankbaar en geroerd de tong uit, dat de toejuichingen nog eens losbarstten, nu speciaal voor hem.

— Wel, Manus, dat moet wel je mooiste levensdag zijn, schertste San. Kom-aan, bedank hun nu eens met een paar aardige woorden.

Manus opende wijd den bek, maar bracht er geen woord uit. Toen sprong hij van San's schouder en sliep spoedig in. Later sprak hij nooit meer en als men hem er om vroeg, kneep hij het linkeroog dicht. Maar wat hij daarmee bedoelde, begreep San zelfs niet.

En nu ging het voorwaarts, de ouders en vrienden in andere auto's er achteraan. Maar halverwege het Damrak zetten scholieren de motor stop en duwden ze onder gejuich de auto der kinderen voort.

Op den Dam begroette hun een duizendkoppige menigte en vier muziekkorpsen, die, elk iets anders, tegen elkaar in speelden.

Dit is de geschiedenis van de eerste reis naar Rapidolië.

